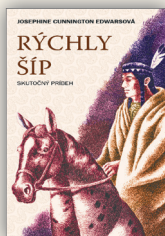

ŠTÚDIUM BIBLIE 4/2023

BOŽIE POSLANIE - - MOJE POSLANIE

KNIHY NA OSOBNÚ EVAJELIZÁCIU

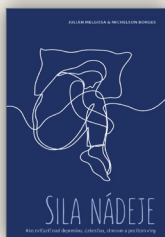
Josephine Cunnington Edwarsová

Rýchly šíp

Skutočný príbeh z prostredia Pennsylvánie zo života novousadlíkov a amerických Indiánov. Napínavý dej, v ktorom víťazí statočnosť, odvaha a rýdzi charakter.

108 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,50 €

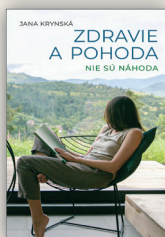
Julián Melgosa & Michelson Borges

Sila nádeje

Kniha Sila nádeje vám chce pomôcť žiť zmysluplným a úspešným životom. Nájdete v nej odpovede, ktoré vás privedú na cestu pokoja, obnovy a uzdravenia.

116 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,20 €

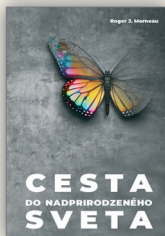
Jana Krynská

Zdravie a pohoda nie sú náhoda

Zdravie, šťastie a pohoda nie sú dielom náhody alebo genetickej dispozície. Sú založené na vzájomnom pôsobení rôznych faktorov a princípov, pričom väčšinu z nich môžeme aktívne ovplyvňovať. Vyskúšajte si to sami, môžete začať už dnes.

76 strán, 11,5x18,5 cm, brož.

cena 1,70 €

Ellen Gould Whiteová

Poslovia nádeje

Aj dnes sa veľa ľudí stretáva s tajomnými, nadprirodzenými silami. Aká je to sila? Môže nám ublížiť? Cesta do nadprirodzeného sveta prináša informácie z prvej ruky a predstavuje dramatický zážitok bývalého vyznávča temných síl.

128 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,50 €

Doug Batchelor

Muž z jaskyne – skutočný príbeh

Ako syn otca milionára a matky úspešnej v šoubiznise mal teenager Doug Batchelor všetko, čo si mohol kúpiť za peniaze – okrem šťastia. V čase hľadania našiel svoj domov v jaskyni, vo vrchoch nad Palm Springs v južnej Kalifornii. Šťastie a sloboda, ktoré hľadal, sa s ním pohrávali až do dňa, keď v jaskyni našiel starú zaprášenú knihu. Čo sa stalo potom, možno opísať ako zázrak...

148 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,80 €

OBJEDNÁVAJTE CEZ ZBOROVÝCH TRAKTÁTIKOV!

BOŽIE POSLANIE – – MOJE POSLANIE

ŠTÚDIUM BIBLIE 4/2023

OBSAH

Úvod	3
1. Boh a Jeho túžba zachrániť človeka (1)	5
2. Boh a Jeho túžba zachrániť človeka (2)	12
3. Božie povolanie konať misiu	19
4. Abrahám – účasť na Božej misii	26
5. Jonáš – misia, výhovorky a odmietanie	33
6. Misia – motivácia a príprava	40
7. Misia v najbližšom okolí	47
8. Služba núdznym	54
9. Záchrana bohatých a vplyvných	61
10. Služba pre „neosloviteľných“ (1. časť)	68
11. Služba pre „neosloviteľných“ (2. časť)	75
12. Ester a Mordochaj	82
13. Završenie Božieho plánu záchrany	89

Za materiály na štúdium sobotnej školy je zodpovedné Oddelenie sobotnej školy pri Generálnej konferencii Cirkvi adventistov siedmeho dňa a Oddelenie sobotnej školy pri Česko-Slovenskej únii. Text materiálov bol pri preklade upravený podľa pravidiel dohodnutých s Oddelením sobotnej školy pri Generálnej konferencii.

Úlohy sobotnej školy – 4. štvrtrok 2023

Božie poslanie – moje poslanie

Autor: Vedúci globálneho misijného centra

Foto: shutterstock images

Vydal Advent-Orion, s. r. o.

Šafárikova 9, 038 61 Vrútky

pre Cirkvi adventistov siedmeho dňa

Londýnská 30, 120 00 Praha 2 – Vinohrady

Vytlačil FORK Martin

ISSN 1335-1265 MK SR 1261/95

PRESTAŇME ROZPRÁVAŤ A ZAČNIME KONAŤ!

Pred rokmi jeden z adventistických časopisov uverejnil podobenstvo *O hrôzypľnom močiari*. Keď ľudia prechádzali po cestičke vedúcej naprieč močariskom, často sa zošmykli alebo v nepozornosti zišli z cesty a spadli do močariny. Ich srdcervúci krik bolo počuť až do neďalekej dediny. Ten krik budil hrôzu.

Ľudia v dedine zorganizovali stretnutie, na ktorom chceli riešiť túto nepríjemnú situáciu. O nejaký čas usporiadali ďalšie stretnutie. Mnoho stretnutí. Odprezentovali rôzne teórie a pojednania, ktoré analyzovali príčinu nešťastí a niekedy dokonca navrhovali riešenia. Nikdy však nepristúpili k žiadnemu praktickému kroku. Naďalej sa len stretávali a rozprávali. Diskusie pokračovali mnoho rokov. Dokonca na túto tému vzniklo niekoľko doktorandských prác na univerzite v hlavnom meste. Do dediny prišli hostujúci lektori. Prostredníctvom charitatívneho bazára sa podarilo získať dosť prostriedkov na zabezpečenie jedla pre tých, ktorí obetovali množstvo svojho voľného času na účasť na prednáškach a diskusiách. Napokon sa podarilo vyzbierať nemalú sumu na vybudovanie zvukotesnej sály, aby výkriky topiacich sa a umierajúcich nenarúšali prebiehajúce zasadnutia. Nikto však neurobil nič pre to, aby pomohol tým, ktorým išlo o život. A nikto neurobil nič, čím by zabránil smrti ďalších ľudí v močiari. Diskusie však boli naozaj obohacujúce a zaznelo veľmi veľa múdrych myšlienok.

Ako cirkev – a vaša trieda sobotnej školy tiež – určite nechceme byť ako ľudia v tejto vymyslenej dedine. Radi sa spolu modlíme, premýšľame, zdieľame a diskutujeme. Túžime však ísť ďalej a skutočne urobiť niečo pre ľudí okolo nás. Chceme priniesť zmenu do našich komunít. Túžime, aby bol svet lepším miestom. Chceme, aby sa dielo dokončilo, a túžime, aby sa Ježiš vrátil.

Biblické úlohy pre sobotnú školu na tento štvrtrok sú navrhnuté tak, aby našu pozornosť zamerali na konkrétne, praktické kroky. Preskúmame spoločne mnoho motivujúcich biblických príbehov. Budeme čítať o povzbudzujúcich skúsenostiach. Dozvieme sa o dostupných možnostiach, ktoré nám pomôžu osloviť našich blížnych (najmä tých, ktorí nie sú kresťania). To všetko však bude slúžiť len ako motivácia. Skutočným zameraním, ozajstnou podstatou každej lekcie je to, na čo sa zameriame vždy vo štvrtkovej lekcii – výzva vykročiť a urobiť niečo konkrétne, praktické.

Budeme hovoriť o teologických pravdách a ukážeme si rôzne využiteľné nápady a návody. A každá štvrtková časť bude obsahovať aj výzvy, ktoré budú na seba postupne nadväzovať. Začneme tým, čo je ľahké. A ako bude štvrtrok pokračovať, výzvy sa budú stupňovať. Cieľom je, aby každý z nás prijal výzvu, modlil sa o vedenie Svätým Duchom, uplatnil naučené a v nasledujúcom týždni strávil zopár minút diskusiou o tom, ako sa nám darilo uskutočňovať jednotlivé výzvy. Nemá ísť o čas strávený vychvalovaním, ale podelením sa o to, čo nám išlo a v čom sme cítili neúspech. Pri spoločnej diskusii sa určite objavujú nové nápady. A tiež pribudnú ľudia, za ktorých sa budeme chcieť modliť (spoločne aj osobne).

Naším prianím je, aby bol tento štvrťrok pre vás dôležitý. Nie však pre nezabudnuteľné myšlienky, pútavé príbehy alebo hlboké teologické pravdy. Najdôležitejšie je, aby sme všetci spätne vnímali toto štúdium ako čas, keď Svätý Duch vzal naše pokorné úsilie a vykonal misijné zázraky na česť a slávu Jeho mena.

Centrá globálnej misie založila Generálna konferencia CASD v roku 1980. Fungujú pod vedením Oddelenia adventistickej misie pri GK. V súčasnosti existuje šesť centier. Ich cieľom je pomôcť cirkvi efektívnejšie zakladať nové skupiny veriacich uprostred najväčších nekresťanských komunít na svete.

Autormi tohto študijného materiálu boli vedúci centier (v čase písania nimi boli: Petras Bahadur, Richard Elofer, Kleber Gonçalves, Clifmond Shameerudeen, Doug Venn, Amy Whitsett a Greg Whitsett) za asistencie Garyho Krausa (riaditeľ, Adventist Mission), Homera Trecartina (bývalý riaditeľ, Global Mission Centers) a Jeffa Scogginsa (riaditeľ pre plánovanie globálnej misie). Viac informácií nájdete na www.GlobalMissionCenters.org

BOH A JEHO TÚŽBA ZACHRÁNIŤ ČLOVEKA (1)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Moj 3,9–15; 1Moj 28,15; 2Moj 29,43.45; Mat 1,18–23; Ján 1,14–18; Ján 3,16; Ján 14,1–3

ÚVODNÝ TEXT

Hospodin, Boh, zavolať na človeka a opýtať sa ho: „Kde si?“ (1Moj 3,9)

Misijné úsilie priniesť všetkým hriešnikom nádej na záchranu má svoj pôvod u samotného Boha. Jeho veľký plán sa nezačal uskutočňovať povolaním Abraháma (1Moj 12,1–4), ani vyjdením z Egypta (2Moj 12,31–42), nezačal sa dielom Ježiša Krista na zemi (Mat 1,18–25) a ani Pavlovými misijnými cestami (Sk 13,4–14,26). Na počiatku tohto veľkého projektu záchrany stojí sám Boh, a to už v čase, keď priviedol k existencii vesmír a stvoril ľudstvo (1Moj 1,26.27). V Písme vidíme Boha, ktorý sa aktívne skláňa k svojim deťom, aby bol s nimi. Od začiatku nadväzuje vzťah s Adamom a Evou. Dokonca aj keď do sveta vstúpi hriech, pokračuje vo svojom diele. Tentoraz však už bolo Jeho zámerom obnoviť vzťah s ľuďmi. Boží plán záchrany napokon dospeje k svojmu záveru (Zjavenie 21–22). Toto vedomie by pre nás malo byť motiváciou pri ohlasovaní večného evanjelia svetu (Zj 14,6.7).

Každé misijné úsilie by preto malo byť zamerané na budovanie vzťahu so Stvoriteľom a na správne pochopenie Jeho povahy ako Záchrancu. Skôr než pochopíme misijné dielo, na ktoré sme povolaní, potrebujeme pochopiť Boha, ktorý za týmto dielom stojí.

OSNOVA LEKCIE

V prvej lekcii zameriame svoju pozornosť na Boha ako na Toho, kto sa aktívne zaujíma o „stratených“ hriešnikov, ide za nimi, prináša im nádej a robí všetko pre ich záchranu. Naše osobné zapojenie sa do veľkej „záchrannej misie“ tak má vlastne byť prirodzenou reakciou na pochopenie toho, čo On sám robí pre nás.

- 1Moj 3,9–15: Boh, ktorý sa skláňa k hriešnikom (nedeľa)
- 1Moj 17,7; 2Moj 29,43–46: Boh, ktorý s nami túži byť (pondelok)
- Ján 1,14–18: Boh, ktorý sa stáva jedným z nás (utorok)
- Mat 28,18–20: Boh, ktorý s nami zostáva (streda)
- Ján 14,1–3: Boh, ktorý sa opäť vráti (štvrtok)

BOH, KTORÝ SA K NÁM SKLÁŇA

⁹Hospodin, Boh, zavola na človeka a opýtal sa ho: „Kde si?“ ¹⁰On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, zľakol som sa, pretože som nahý, a tak som sa skryl.“ ¹¹Potom sa ho spýtal: „Kto ti povedal, že si nahý? Nejedol si azda zo stromu, z ktorého som ti zakázal jest?“ ¹²Človek odvetil: „Žena, ktorú si mi dal, aby bola so mnou, dala mi z toho stromu, tak som jedol.“ ¹³Nato povedal Hospodin, Boh, žene: „Čo si to urobila?“ Ona odpovedala: „Had ma naviedol, tak som jedla.“ ¹⁴Hospodin, Boh, povedal hadovi: „Pretože si to urobil, budeš prekliaty, vyvrhnutý spomedzi všetkého dobytká a všetkých divých zvierat. Budeš sa plaziť po bruchu a hltáť prach po všetky dni svojho života.“ ¹⁵Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom; ono ti rozšliape hlavu, ty mu však zraníš päť!“ (1Moj 3,9–15)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Boh nás stvoril na svoj obraz a na svoju podobu. Pripravil a daroval nám dokonalý svet. Božím zámerom bolo, aby sme s Ním žili v dokonalom spolení, vo vzťahu sústredenom na Jeho najcennejšiu vlastnosť – lásku. Aby však išlo o ozajstnú lásku, Boh nám dal aj ďalší vzácny dar – slobodnú vôľu. Jej podstata spočíva v slobode vybrať si, ktorou cestou sa vydať. Samozrejme, Boh dal Adamovi a Eve jasné pokyny o nebezpečenstve a smrteľných následkoch neposlušnosti (1Moj 2,16.17). Satan však prostredníctvom lži presvedčil Evu, že môže jest ovocie zo stromu poznania dobra a zla, pričom zamlčal negatívne následky takéhoto konania. Naopak, tvrdil, že ona aj Adam budú „ako Boh“ a budú „poznať dobro i zlo“ (1Moj 3,5). Nanešťastie, Eva sa rozhodla z ovocia jest a ponúkla aj Adama, ktorý sa rozhodol rovnako. Do dokonalého stvorenia tak vstúpil hriech.

Ten moment zmenil pôvodný Boží plán a zámer s novostvorenou planétou Zem. Boh musel začať plniť plán spasenia, ktorý naplánoval „pred stvorením sveta“ (Ef 1,4).

Aké boli prvé slová, ktoré Boh povedal ľuďom po ich páde do hriechu? V čom spočíva ich význam pre dnešok? (1Moj 3,9–15)

Samozrejme, Boh presne vedel, kde sa Adam a Eva nachádzajú. Ovládol ich strach a potrebovali pochopiť, čo sa v skutočnosti stalo. Preto ich Boh konfrontoval so situáciou, v ktorej sa ocitli, a dal im možnosť uvedomiť si bolestné následky ich hriechu. Dôležité bolo tiež ukázať, aký osud čaká satana. Preto Boh začal predstavovať svoju „misiu“, plán vykúpenia (pozri 1Moj 3,14.15), jedínú nádej, prostredníctvom ktorej „zmieril svet so sebou“ (2Kor 5,19). Všimnime si, že prvým Božím krokom na ceste k záchrane padlého ľudstva bolo, že sa dôverne sklonil k človeku. Ľudia sa totiž ocitli v bezvýchodiskovej situácii. Boh za nimi prichádza a prostredníctvom svojej otázky („Kde si?“) odhaľuje dve dôležité pravdy: (1) padlý stav človeka a (2) svoju misionársku povahu. Sme stratení a zúfalo potrebujeme záchranu. On je Ten, kto nás hľadá a nachádza s odhodlaním zachrániť nás a byť s nami.

APLIKÁCIA ■ Počas histórie sa Boh neustále pýta: „Kde si?“ Čo to pre teba znamená? Akú s tým máš osobnú skúsenosť? Aká je tvoja odpoveď na túto otázku?

BOH, KTORÝ TÚŽI BYŤ S NAMI

Zmluvu medzi mnou a tebou a tvojím potomstvom vo všetkých pokoleniach robím večnou zmluvou, že budem tvojím Bohom i Bohom tvojho potomstva. (1Moj 17,7)

⁴³Tam sa budem stretávať s Izraelitmi, to miesto bude posvätené mojou slávou. ⁴⁴Posvätim stan stretávania i oltár, posvätim Árona i jeho synov, aby mi slúžili ako kňazi. ⁴⁵Budem bývať medzi Izraelitmi a budem im Bohom. ⁴⁶Poznajú, že ja som Hospodin, ich Boh, ktorý ich vyviedol z Egypta, aby som prebýval medzi nimi. Ja som Hospodin, ich Boh. (2Moj 29,43–46)

Čo bolo hlavným zameraním Božieho zaslúbenia Abrahámovi a jeho potomkom?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

1Moj 17,7

1Moj 26,3

1Moj 28,15

V starozmluvnom príbehu Boh pokračuje vo svojom veľkom pláne, prostredníctvom ktorého sa usiluje naplniť svoj zámer zachrániť tých, ktorí sa od Neho odvrátili. Po potope sa ľudia z Babelu rozhodli zhromaždiť na jednom mieste, aby postavili mesto a vežu, ktorá by siahala až do nebies. Boh zasiahol a zmiasťol ich jazyk s cieľom rozptýliť ich po svete (1Moj 11,1–9). Potom rozšíril zamýšľané „misijné pole“ a povolal Abráma (ktorý sa neskôr stal Abrahámom), aby sa stal sprostredkovateľom Jeho požehnaní pre celý svet (1Moj 12,1–3). Boh dal Abrahámovi a jeho potomkom rôznorodé zaslúbenia, ale jedno medzi nimi bolo jedinečné. Boh opakovane v rôznych obmenách vyhlasuje rovnakú myšlienku: „Budem [tvojím] Bohom... Budem s tebou... Ja som s tebou...“ (pozri 1Moj 17,7,8; 1Moj 26,3; 1Moj 28,15).

V priebehu dejín sa diali rôzne udalosti, ktoré potvrdzovali Božie slová. Jozef skončil v Egypte, ale stal sa nástrojom záchrany pre svoj ľud. Na každom kroku Jozefovej skúsenosti – dokonca aj v najťažších chvíľach jeho života – Biblia potvrdzuje, že „Hospodin bol s Jozefom“ (1Moj 39,2.21.23). O niekoľko generácií neskôr Boh poslal Mojžiša k faraónovi ako vysloboditeľa svojho ľudu z egyptského otroctva. Počas Mojžišovho „poverenia“ ho Hospodin uistil: „Budem s tebou.“ (2Moj 3,12) Hospodin opakovane potvrdzoval svoju hlbokú túžbu byť so svojím ľudom.

Uvažuj o úvodnom texte (2Moj 29,43–46). Čo bolo jedným z hlavných cieľov starozmluvnej svätyne?

Boh v priebehu času prišiel s ďalším spôsobom, ako bude prítomný uprostred svojho ľudu. Pri predstavení myšlienky svätostánku potvrdil Mojžišovi svoju túžbu prebývať medzi deťmi Izraela. Hospodin pripravil veľmi dômyselný systém, ktorý mal poukazovať na konečný zámer Jeho misie – záchrany človeka prostredníctvom Ježiša Krista. „Obetné dary a kňazský systém boli ustanovené, aby ukazovali na Kristovu smrť a Jeho sprostredkovateľské dielo. Všetky židovské náboženské obrady mali jediný zmysel – poukazovali na Krista.“ (RH, 17. december 1872)

■ **Ako prežíváš Božiu prítomnosť vo svojom živote?**

APLIKÁCIA

BOH, KTORÝ SA STAL JEDNO S NAMI

¹⁴To Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami a my sme videli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy. ¹⁵Ján vydal o ňom svedectvo a volal: „To je ten, o ktorom som povedal: Ten, čo prichádza po mne, je predom mnou, lebo bol prv ako ja.“ ¹⁶Z jeho plnosti sme my všetci prijali, a to milosť za milosťou. ¹⁷Zákon bol totiž daný skrze Mojžiša, no milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista. ¹⁸Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodený Boží, ktorý je v lone Otca, nám ho zjavil. (Ján 1,14–18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Stará zmluva ukazuje, ako Stvoriteľ začal realizovať svoj plán prostredníctvom ľudí, ktorí mali predstavovať Jeho povahu a zámer vo svete. Všetko Božie konanie vychádzalo z Jeho misijnej stratégie. Prostredníctvom proroka Izaiáša Boh povedal: „Pamätajte na predchádzajúce veci od večnosti, lebo ja som Boh a iného Boha niet a nikto nie je ako ja.“ ¹⁰Od počiatku oznamujem budúcnosť, od pradávna to, čo sa ešte nestalo. Hovorím: Môj zámer trvá, všetko čo chcem, urobím.“ (Iz 46,9,10). V Novej zmluve však Božia túžba byť s ľudstvom dostáva nový rozmer. Prostredníctvom Kristovho vtelenia sa to, čo bolo dovtedy „iba“ zasľúbením z rajskej záhrady (1Moj 3,15), stalo skutočnosťou.

Prečítaj si príbeh o oznámení Ježišovho narodenia v Mat 1,18–23. Čo podstatné nám hovorí táto správa o Bohu?

Emanuel – *Boh s nami*. Boh kedysi prebýval uprostred svojho ľudu vo svätyni, teraz však s ním prebýval v telesnej podobe v osobe Ježiša Nazaretského. V narodení Ježiša Boh konkrétnym spôsobom predstavil svoju neustálu túžbu byť s nami. Boží Syn bol úplne človek a úplne Boh. On je Ten, ktorý potvrdil: „Ja som cesta, pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ (Ján 14,6)

Uvažuj o úvodnom texte (Ján 1,14–18). Čo sa môžeme naučiť z Kristovho vtelenia o Božom konaní pre nás?

Boh neustále konal a koná v záujme svojich detí. Po vtelení bol prostredníctvom Ježiša Krista prítomný uprostred svojich detí. „To Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami a my sme videli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy. Jednorodený Syn, ktorý prišiel od Otca, plný milosti a pravdy.“ (Ján 1,14) Naplnil tým starozmluvné proroctvá a v súlade s Božím plánom sa stal *jedným z nás a jedno s nami* – Bohom v ľudskom tele. Boh pokračoval vo svojej misii, aby naplnil svoj cieľ – záchranu ľudstva.

APLIKÁCIA ■ Boh na seba vzal našu ľudskú podstatu a prišiel k nám. Čo sa z toho dozvedáme o Božej láske? Ako by sme mali reagovať na túto lásku, najmä pokiaľ ide o našu službu druhým?

BOH, KTORÝ ZOSTÁVA S NAMI

Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život. (Ján 3,16)

¹⁸Ježiš pristúpil a povedal im: „Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi.

¹⁹Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstite ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha ²⁰a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ (Mat 28,18–20)

Život a služba Ježiša Krista sú vrcholným, najvyšším Božím zjavením. Počas svojej služby bol Kristus schopný odhaliť viac o tom, kým je a aký je Jeho zámer, než vo všetkom, čo urobil prostredníctvom akejkoľvek inej metódy v predchádzajúcich generáciách. Kristus je dokonalý „obraz neviditeľného Boha... V ňom prebývala všetka plnosť... a nastolil pokoj preliatím jeho krvi na kríži.“ (Kol 1,15.19.20) V Kristovi sa naplno zjavil Boží „misijný zápal“ samotného Boha. Sám Ježiš zjavil svoje poslanie, keď povedal: „Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo.“ (Luk 19,10)

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Aký je vzťah medzi Božou láskou a Božím konaním, ako ho predstavuje text Ján 3,16?

V záverečnom týždni Ježišovej pozemskej služby vrcholil zápas o konečný osud ľudstva. V udalostiach, ktoré sa odohrali počas týchto dní, sa spájali minulé očakávania a budúce nádeje. Počas veľkonočnej slávnosti, ktorá poukazovala na oslobodenie spod egyptského útlaku, sa Ježiš Kristus, vtelený Boh, vzdal svojho života, aby nás vyslobodil z otroctva hriechu. Apoštol Pavol napísal: „Toho, ktorý nepoznal hriech, urobil za nás hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.“ (2Kor 5,21)

Uvažuj o úvodnom texte (Mat 28,18–20). Aké zaslúbenie nachádzame vo veľkom poverení? V čom nás toto zaslúbenie môže naplňovať istotou v našom zapojení sa do Božieho diela záchrany?

Kristova smrť bola *súčasťou* procesu zmierenia, nie jeho koncom. Ježiš svojím vzkriesením zvíťazil nad smrťou a dostal „všetku moc na nebi aj na zemi“ (Mat 28,18). Na základe tejto skutočnosti potom poveril všetkých svojich nasledovníkov, aby robili učeníkov po celom svete, s úžasným zaslúbením: „Ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ (Mat 28,20)

- **Ako sa v tvojom živote naplňuje Ježišovo zaslúbenie, že bude s tebou „po všetky dni“? Ako sa naplňuje pri plnení tvojho misijného poslania?**

APLIKÁCIA

BOH, KTORÝ SA PO NÁS VRÁTI

¹Nech sa vám srdce neznepokojuje! Verte v Boha, verte aj vo mňa! ²V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám azda povedal, že vám idem pripraviť miesto? ³Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. (Ján 14,1–3)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Uvažuj o úvodnom texte (Ján 14,1–3). Ako súvisí s posolstvom Písma pre čas konca?

Jedno z najvzácnejších Kristových zaslúbení odzrkadľuje Stvoriteľovu túžbu byť s nami naveky. Ježiš svojich učeníkov uistil: „Prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“ (Ján 14,3)

Apoštol Ján pripomína, že toto zaslúbenie sa napokon stane skutočnosťou: „Od trónu som počul mohutný hlas: *Pozri, Boží stánok medzi ľuďmi. Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďmi; on sám, ich Boh, bude s nimi.*“ (Zj 21,3)

„Dielo vykúpenia bude dokonané. Kde sa rozmohol hriech, tam sa ešte viac rozhojnila Božia milosť. Sama zem, na ktorú si satan robí nárok, má byť nielen vykúpená, ale aj zvelebená. ... Tu, kde Boží Syn býval ako človek, kde Kráľ slávy žil, trpel a zomrel, bude po obnove všetkého prebývať Boh s ľuďmi. ... Keď budú všetci vykúpení žiť v Pánovom svetle, po celé nekonečné veky budú oslavovať Boha za jeho nevýslovný dar, ktorým je *Immanuel – Boh s nami.*“ (DA 26; CL 14) Tu nachádzame najkrajší obraz Vykúpenia. Boh napokon uskutoční svoju túžbu byť so svojimi deťmi naveky. Je pre nás obrovskou prednosťou byť súčasťou tejto reality!

VÝZVA A APLIKÁCIA NA KAŽDÝ TÝŽDEŇ

Počas tohto štvrtroka bude zaznievať výzva, aby ste sa vedomé zapojili do misie, do ktorej nás povolal Boh. Bude to príležitosť vidieť a zažiť v našom živote Božie konanie. Využite túto chvíľu na osobné uvažovanie a buďte pripravení podeliť sa každý týždeň so svojou triedou o to, čo ste sa naučili. Okrem toho vás „výzva“ povzbudí, aby ste sa viac zapojili do Božieho misijného plánu.

APLIKÁCIA ■ **Modli sa každý deň nasledujúceho týždňa, aby Boh otvoril tvoje srdce a ty si bol súčasťou Jeho misie.**

VÝZVA

Zisti si meno niekoho v tvojom okolí, s kým sa ešte nepoznáš – sused, spolupracovník, predavač, vodič autobusu, školník atď. Začni sa zaňho každý deň modliť.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Plán nášho vykúpenia nebol len nejakým dodatočným rozhodnutím formulovaným po Adamovom páde. Bol *zjavením tajomstva od večných časov zamlčaného*“ (Rim 16,25). Bol zjavením zásad, ktoré sú od večnosti základom Božieho trónu. Boh s Kristom vedeli od počiatku, že satan odpadne a zvedie človeka do hriechu. Boh nedal podnet na existenciu hriechu, no predvídal ho a proti tejto strašnej skutočnosti urobil opatrenie. Jeho láska k svetu bola taká veľká, že zaslúbil dať svojho jediného Syna, *aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v neho* (Ján 3,16).“ (DA 22; CL 11)

„Spasiteľ nepovedal svojim učeníkom, že budú mať ľahkú prácu... V tomto boji však nebudú osamotení. Ubezpečil ich, že on bude s nimi, a ak budú napredovať vo viere, zaštití ich sám Všemohúci. ... Pokiaľ budú dbať na jeho slovo a budú spolupracovať s ním, nemôžu byť porazení. Vyzval ich: Chodte do najodľahlejších končín obývaného sveta v istote, že aj tam budem s vami. Pracujte vo viere a dôvere, že vás nikdy neopustím. Stále budem s vami a pomôžem vám splniť povinnosti. Budem vás viesť, potešovať, posväcovať a podopierať. Pomôžem vám povedať to, čo pozornosť ľudí obráti k nebesám. (AA 29; PN 19)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Aký je význam toho, že prvé Božie slová adresované padlému ľudstvu neboli „Čo si to urobil?“ alebo „Prečo si ma neposlúchol?“? Ako v tomto kontexte rozumieme slovám: „Kde si?“ Akú útechu by nám mala poskytnúť táto pravda? Čo táto pravda vypovedá o Božom zámere s nami a s našimi milovanými?
2. Zamyslíte sa nad tým, čo znamená, že sám Boh v osobe Ježiša prišiel na tento svet, aby nás zachránil. Kristus na kríži bol konečným prejavom Boha ako Boha misie. Čo sa z toho dozvedáme o Jeho charaktere?
3. Misia je Božím dielom, ktoré zveruje nám. Práve preto ľudí zmocňuje na konanie misie. Keď sa vo svetle tejto reality pozriete na výzvy celosvetovej evanjelizácie, čo vám pomáha vysporiadať sa s možnými pocitmi nedostatočnosti alebo strachu?

Týždeň od 8. do 14. októbra

BOH A JEHO TÚŽBA ZACHRÁNIŤ ČLOVEKA (2)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Ján 20,21.22; Mat 28,16–20; 14,6.7; 5Moj 7,6.11.12; Zj 7,9.10

ÚVODNÝ TEXT

„Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstite ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha.“ (Mat 28,19)

V celom Písme nachádzame obraz Boha, ktorý túži zachrániť stratené ľudstvo. Táto téma je prítomná v celej histórii ľudstva a ukazuje na zámer, ktorý má Boh so svojím stvorenstvom. Okrem toho ukazuje tiež hlavný cieľ Božieho zjavenia, ktorým je obnova Božieho obrazu v Jeho padlých deťoch (porovnaj s Kol 3,9.10; 1Ján 3,2).

Tento Jeho veľký plán záchrany nám ponúka jedinečnú perspektívu pre celkové pochopenie posolstva Božieho slova. Pri pozornom čítaní Písma môžeme vnímať Boha, ktorý sa k nám cielené skláňa, aby nás zachránil pre večnosť. Hriech nás síce oddelil od Boha (Iz 59,2), ale On prostredníctvom svojej misie pokračuje v obnovovaní narušeného vzťahu s ľudstvom až do slávneho vyvrcholenia, o ktorom hovorí: „Hľa, všetko tvorím nové.“ (Zj 21,5)

Kým sa to stane, Boh sa rozhodol zjaviť sa nám takým spôsobom, aby sme pochopili Jeho povahu a zámer, a predovšetkým, aby sme s Ním mohli mať skutočný a trvalý vzťah. A navyše, Boha nielen sami spoznávame, ale aj zdieľame s ostatnými svoju skúsenosť s Ním a s Jeho zachraňujúcou láskou.

Boh nám v Písme ukazuje základné informácie o tom, čo je Jeho túžba a v čom spočíva Jeho pozvanie.

OSNOVA LEKCIE

Kým v prvej lekcii sme sa sústredili predovšetkým na Boha, ktorý túži zachrániť svoje „stratené“ deti, druhá lekcia zameria našu pozornosť už konkrétnejšie na tento veľký „plán záchrany“ – ponúkne celkový pohľad na jeho pôvod, zámer, podobu a uskutočnenie.

- Ján 20,21.22: Pôvodca misie – trojjediný Boh (nedeľa)
- Mat 28,16–20: Zameranie misie – získavanie učeníkov pre Krista (pondelok)
- Zj 14,6.7: Posolstvo misijnej služby – večné evanjelium (utorok)
- 1Moj 12,1–3: Nositeľ misijného poslania – Boží ľud (streda)
- Zj 7,9.10: Misijná oblasť – celý svet (štvrtok)

PÔVODCA MISIE: TROJEDINÝ BOH

²¹Ježiš im znova povedal: „Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, tak ja posielam vás.“ ²²A keď to povedal, dýchol na nich a povedal im: „Prijmite Ducha Svätého.“ (Ján 20,21.22)

Kľúčovou postavou Božieho plánu záchrany je jednoznačne Ježiš ako naša jediná cesta k spaseniu. Sám Kristus vyhlásil: „Ja som cesta, pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ (Ján 14,6) A práve vďaka Ježišovi môžeme pochopiť, že celý „misijný projekt“ je nielen naplánovaný, ale aj realizovaný „trojjediným Bohom“.

Všetko, čo Kristus urobil alebo robí, koná buď pre Nebeského Otca, alebo to má svoj pôvod u Neho (pozri Ján 4,34; Ján 5,30; Ján 12,45). Vždy však musíme pamätať na to, že Ježišova misia sa nezačala Jeho príchodom na svet. Svoju úlohu prijal od Otca ešte pred stvorením nášho sveta (porovnaj s Ef 1,4; 1Pet 1,20).

Boh naplánoval záchranu ľudstva ešte predtým, ako položil základy našej planéty. Ježiš tak bol „vyslaný“, „vydal sa na veľkú misijnú cestu“. Vstúpil do dejín ľudstva, aby dosiahol tento cieľ.

Syn stvoril svet (Ján 1,3) a keď prišla „plnosť času“ (Gal 4,4), Boh prejavil svoju lásku tým, že poslal svojho Syna (Ján 3,16.17). Syn prišiel, zomrel na kríži a zvíťazil nad smrťou. Potom, opäť poslaný od Otca, prišiel Duch (Ján 14,26; Ján 16,7), ktorý usvedčuje svet (Ján 16,8–11) a aj dnes pokračuje v poslaní Otca a Syna tým, že zmocňuje a posila Boží ľud konať misijné dielo (Ján 14,26; Ján 16,13.14).

Boh nám zveril jasné poslanie (misiu). Aký vplyv má mať na našu misiu pochopenie toho, že má pôvod v Otcovi, Synovi a Svätom Duchu (Ján 20,21.22)?

Slovo „Trojica“ sa síce v Biblii nenachádza, na mnohých miestach však vidíme texty, ktoré ukazujú, že túžba zachrániť človeka je cieľom všetkých troch Božských osôb. Po vzkriesení sa napríklad Kristus zjavil svojim učeníkom a sľúbil im: „Hľa, ja na vás zosiadam, čo sľúbil môj Otec. Vy však zostaňte v meste, kým nebudete zahalení mocou z výsosti.“ (Luk 24,49) Tu nachádzame realitu Božieho zámeru v jednej vete: Otcovo zaslúbenie, Synovo uistenie o splnení zaslúbenia a samotné zaslúbenie, ktorého obsahom je príchod Svätého Ducha (pozri Luk 3,16; Sk 1,4.5.8).

Na základe uvedených skutočností si uvedomujeme, že „misia“ nie je naším dielom, ale vychádza z aktivity trojjediného Boha. A ten vo svojom diele nikdy nezlyhá.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

■ **Otec, Syn a Svätý Duch sú zapojení do diela záchrany ľudí. Prečo nás táto myšlienka môže naplňať pokojom?**

APLIKÁCIA

ZAMERANIE MISIE: ZÍSKAVANIE UČENÍKOV

¹⁶Jedenásti učeníci odišli do Galiley na vrch, kam im rozkázal Ježiš. ¹⁷Keď ho uvideli, klaňali sa mu. No niektorí pochybovali. ¹⁸Ježiš pristúpil a povedal im: „Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi. ¹⁹Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstíte ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha ²⁰a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ (Mat 28,16–20)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Akú rolu vo veľkom poslaní zohráva téma „učeníctva“ (Mat 28,16–20)?

Text Mat 28,16–20 prináša biblický príkaz, ktorý je známy ako *veľké poverenie*. Ježiš v ňom nariaďuje svojim nasledovníkom, aby nezostávali na mieste, ale vyšli, získavali učeníkov, učili ich vo viere a začleňovali ich do spoločenstva (pozri tiež Mar 16,15.16; Luk 24,44–49; Ján 20,21–23; Sk 1,8).

V texte môžeme vysledovať štyri základné témy: (1) Učeníci odchádzajú na Ježišov príkaz do Galiley, aby sa tam s Ním stretli (Mat 28,16.17). (2) Ježiš k nim prichádza, aby potvrdil svoju moc a zvrchovanosť (Mat 28,18). (3) Ježiš potom poveruje svojich učeníkov špecifickou úlohou, ktorá spočíva v získavaní učeníkov (Mat 28,19.20). A napokon, (4) Ježiš dáva svojim učeníkom zaslúbenie, že s nimi bude až do konca sveta (Mat 28,20).

Učeníctvo je hlavným zameraním *veľkého poverenia* a hlavnou úlohou kresťanskej misie. Grécky text doslova hovorí: „Chodte teda a získavajte mi učeníkov.“ (Mat 28,19) Slovo „teda“ ukazuje, že základ poverenia vychádza z toho, čo Ježiš práve povedal (Mat 28,18) – teda že dostal všetku moc (autoritu, zvrchovanosť). Ježišova moc vyplýva z víťazstva dosiahnutého pri Jeho vzkriesení.

Je dôležité zdôrazniť, že jediné sloveso formulované v gréckom texte *veľkého poverenia* ako gramatický príkaz (imperatív) je „činite učeníkmi“ (Roh.). Ostatné slovesá (vo forme prechodníkov, doslova „idúc“, „krstiac“ a „učiac“) upresňujú, v čom má spočívať ono „činenie učeníkmi“. Hovorení o Ježišovi, učenie a krsťenie charakterizujú proces, ktorým sa z ľudí stávajú učeníci Ježiša Krista. V uvedenom texte Ježiš ukazuje, aký je hlavný cieľ „učeníctva“ – je ním získavanie ďalších učeníkov. Ide o jeden z najdôležitejších misijných textov v celom Písme. Končí sa Ježišovým zaslúbením neustálej prítomnosti v živote Jeho nasledovníkov.

Je zrejmé, že *veľké poverenie* sa netýkalo len prvých učeníkov zhromaždených okolo Ježiša v čase, keď ho vyslovil. Oni sami nemohli ísť ku „všetkým národom“, aby naplnili toto poverenie. *Veľké poverenie* má teda univerzálny dosah a týka sa každého skutočného nasledovníka Ježiša Krista. Okrem toho, poslanstvo, ktoré máme odovzdávať – teda večné evanjelium Ježiša Krista – je určené pre celý svet, bez geografických, sociálnych alebo etnických obmedzení.

APLIKÁCIA ■ Obsahom kresťanskej misie je „robiť učeníkov“. Ako toto poverenie nášho Majstra ovplyvňuje spôsob tvojho života a tvojej služby? Čo môžeš urobiť, aby si sa viac zapojil do služby, do ktorej si bol povolaný?

POSOLSTVO MISIJNEJ SLUŽBY: VEČNÉ EVANJELIUM

“Potom som videl iného anjela letieť stredom neba: Mal večné evanjelium, aby ho zvestoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu. Volal mohutným hlasom: „Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Kľaňajte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vód.” (Zj 14,6,7)

Čo môžeme pochopiť o Božej túžbe zachrániť hriešnikov, ako je vyjadrená vo „večnom evanjeliu“ (Zj 14,6,7), ktoré prináša prvý anjel?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ide o jediné miesto v Písme, kde sú vedľa seba slová „večný“ a „evanjelium“. Evanjelium je dobrou správou o milosti ponúkanej prostredníctvom Ježiša Krista všetkým ľuďom. Prišiel na náš svet, aby nám ukázal „milosť a pravdu“ (Ján 1,14). Žil bezhriешným životom a zomrel na kríži ako zástupná obeť, aby niesol trest za naše hriechy (Iz 53,4,5; 1Pet 3,18). Bol vzkriesený, vrátil sa do neba, bol vyvýšený Otcom a dnes sa za nás prihovára v nebeskej svätyni (Zj 1,18; Sk 2,33; Heb 7,25). Čoskoro splní svoje najväčšie zaslúbenie: vráti sa v majestátnosti a sláve a napokon, po milénii, nastolí Božie kráľovstvo na zemi (Ján 14,1–4; Sk 1,11; Zj 21,1–4). Toto všetko sú podstatné skutočnosti večného evanjelia.

Napriek tomu je pozoruhodné, že ide o *večné* posolstvo. Zachrániť nás môže len Kristus a Jeho milosť, ktorá je predstavená v tomto jedinom evanjeliu. Nemení sa, je stále rovnaké, až kým sa úplne neuskutoční Boží plán. V budúcnosti už nebude žiadne ďalšie evanjelium potrebné. Bludné učenia a doktríny prichádzajú a odchádzajú (Ef 4,14), ale posolstvo spásy, večné evanjelium, je nemenné. Tí, čo veria a žijú v súlade s posolstvom dobrej správy, dostanú odmenu (pozri 5Moj 5,33; Rim 2,6).

Rovnaké poverenie, aké dostali prví učeníci, dáva Boh aj nám dnes. Mame pokračovať v úlohe robiť Kristovi učeníkov vo všetkých končinách sveta. Akí to však majú byť učeníci? Dobrí, čestní, úplne oddaní a milujúci ľudia? Tieto vlastnosti sú nevyhnutné, ale nestačia. Učeníci sa musia zamerať na všetky biblické prvky učeníctva (Luk 9,23; Ján 13,34.35; 2Kor 5,17). A konečným cieľom má byť pripravenosť na druhý príchod Krista a ochota pripravovať na túto slávnú udalosť ďalších.

„Posolstvo o súde [Zj 14,6,7] oznamuje blízkosť druhého adventu Ježiša Krista. Celé toto posolstvo sa nazýva večným evanjeliom. Kázanie o druhom príchode Pána s dôrazom na Jeho blízkosť patrí teda k podstate evanjeliovej zvesti.” (COL 227.228; KP 176)

■ **Ako súvisí pojem súdu s „večným evanjeliom“ v posolstve prvého anjela? Prečo musí byť evanjelium ústredným bodom myšlienky súdu?**

APLIKÁCIA

NOSITEĽ MISIJNÉHO POSLANIA: BOŽÍ ĽUD

¹Hospodin povedal Abrahámovi: „Odíd' zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem! ²Urobím z teba veľký národ, požehnám ťa, zvelebím tvoje meno. Bud' požehnaním! ³Požehnám tých, čo teba žehnajú a tých, čo tebe zlorečia, preklajam. V tebe budú požehnané všetky pokolenia zeme.“ (1Moj 12,1–3)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Počas dejín mal Boh vždy ľudí, ktorí verne predstavovali Jeho charakter a v poslušnosti nasledovali Jeho zámary. Boží ľud tvoria tí, čo boli povolani a prijali Jeho pozvanie byť účastníkmi Jeho milosti. Všetci boli – a naďalej sú – Božími nástrojmi uskutočňovania Jeho zámeru.

Uvažuj o textoch 1Moj 12,1–3 a 5Moj 7,6.11.12. Aký bol pôvodný zámer Boha s Jeho ľudom v Starej zmluve?

Božia zmluva s Abrahámom a jeho potomkami mala konkrétny cieľ. Boli povolaní, stvorení a poverení, aby sa stali nositeľmi Božej misie a sprostredkovateľmi Božieho požehnania pre národy (pozri 5Moj 28,10; Iz 49,6). Boli však vyvolení v rámci zmluvného vzťahu s Bohom. Tento vzťah bol podmienený ich vierou a poslušnosťou (1Moj 22,16–18; 2Moj 19,5.6; 5Moj 28,1.2; 2Par 7,14). Starozmluvnou „misijnou stratégiou“ bol proces „priťahovania“ okolitých národov do Izraela.

V Novej zmluve Božia misia pokračuje, menia sa však niektoré jej aspekty. Zmŕtvychvstálý Pán a Spasiteľ teraz aplikuje novú „misijnú stratégiu“ (pozri Mat 28,18–20; Sk 1,8), v ktorej Kristovi učeníci – tvoriaci cirkev – konajú misiu v celom svete. Je tu teda rozdiel oproti starovekému Izraelu, ktorý konal misiu tak, že svet mal prichádzať k nemu. Cirkev nie je pôvodcom misie. Naopak, cirkev existuje, pretože Boh stále koná svoju misiu – a na jej naplnenie používa cirkev.

Aká je odpoveď na otázku, čo je poslaním cirkvi? Ak chceme nájsť odpoveď, potrebujeme pochopiť, o čo sa usiluje Ten, ktorý povolal cirkev k existencii: „Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo.“ (Luk 19,10) Hoci nikto z nás v cirkvi nemôže nikoho spasiť, môžeme a musíme ukázať ostatným na toho Jediného, kto môže človeka zachrániť – na Ježiša Krista.

„Poslaním Kristovej cirkvi je zachraňovať hynúcich hriešnikov. Znamená to umožniť ľuďom poznať Božiu lásku a získať ich pre Krista pôsobením tejto lásky.“ (3T 381) Táto skutočnosť je nielen veľkou prednosťou, ale aj zodpovednosťou!

APLIKÁCIA ■ Misia je pre cirkev tým, čím je vzduch pre naše životy. Bez vzduchu zomrieme. Bez misie zomiera cirkev. Čo môžeš urobiť ty osobne, aby bolo tvoje spoločenstvo „živé“?

MISIJNÁ OBLASŤ: CELÝ SVET

⁹Po tomto som pozeral a uvidel som veľký zástup, ktorý nikto nemohol spočítať; z každého národa, kmeňa, ľudu a jazyka stáli pred trónom a pred Baránkom. Oblečení boli do bieleho rúcha, v rukách mali palmové ratolesti
¹⁰a mohutným hlasom volali: „Spása nášmu Bohu, ktorý sedí na tróne, a Baránkovi.“ (Zj 7,9.10)

Čo naznačuje úvodný text (Zj 7,9.10) o geografickom rozsahu Božieho poslanca?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

V lekcii na tento týždeň sme sa venovali dvom kľúčovým textom misie, ktoré zdôrazňujú (1) ústrednú úlohu robenia učeníkov vo veľkom poverení a (2) poslanstvo večného evanjelia. Je zaujímavé, že oba texty majú minimálne jednu spoločnú charakteristiku, ktorou je „smerovanie“ misie. Čítali sme: „Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch...“ (Mat 28,19) „Mal večné evanjelium, aby ho zvestoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu.“ (Zj 14,6)

Inými slovami, Kristovo evanjelium má zasiahnuť ľudí zo všetkých kontinentov, ľudí všetkých národov a etnických skupín. Vplyv evanjelia má zjednotiť spásených do jedného veľkého spoločenstva, do Božej rodiny. Máme len jeden vzor, ktorý môžeme napodobňovať, a tým je Kristus. Ak prijmeme pravdu takú, aká je v Ježišovi, zbúrajú sa národné a národnostné predsudky a nevráživosti. Naopak, Duch pravdy spojí naše srdcia v jedno.

Keď Ježiš povedal „budete mi svedkami“ (Sk 1,8), mal na mysli tri rôzne geografické oblasti:

1. oblasť: „Budete mi svedkami v Jeruzaleme.“ V tom čase boli Jeho učeníci v blízkosti Jeruzalema. Ježiš teda vlastne povedal: „Začnite o svojej skúsenosti s Bohom hovoriť ľuďom, ktorí sú vám blízki. Misia sa začína doma, v rodine, v susedstve, uprostred priateľov. Toto je počiatočné miesto misie.

2. oblasť: Potom Ježiš pokračuje a hovorí: „v celom Judsku i Samárii“. Naše poslanie zahŕňa aj tých, ktorí sú nám nejakým spôsobom blízki, no zároveň vzdialení. V tejto skupine sú ľudia, ktorí môžu hovoriť rovnakým jazykom ako my – ľudia, ktorí majú podobnú kultúru, ale nežijú ani nezdieľajú rovnakú realitu ako my. Toto je naše ďalšie miesto misie.

3. oblasť: Napokon Kristus hovorí: „až po kraj zeme“. Boh nás vyzýva, aby sme oslovili jednotlivcov zo všetkých miest, národov, skupín ľudí, jazykov a etník. Miestom našej misie je celý svet.

■ **Modli sa tento týždeň každý deň za komunitu, v ktorej žiješ. Boh ťa tam umiestnil s určitým zámerom.**

APLIKÁCIA

VÝZVA

Preskúmajte demografiu svojej oblasti (aký druh ľudí žije vo vašej obci, na vašom sídlisku) – ich vierovyznanie, náboženský pôvod, vekovú a sociálnu štruktúru, atď. Požiadajte Boha, aby vám ukázal, ako môžete byť sprostredkovateľmi Jeho lásky pre týchto ľudí.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Na svedectvo všetkým národom. „Slová Spasiteľa: *Vy ste svetlo sveta* poukazujú na skutočnosť, že svojim nasledovníkom odovzdal celosvetové poslanie. Ako slnečné lúče prenikajú do najvzdialenejších kútov zemegule, tak Boh túži, aby sa svetlo evanjelia rozšírilo na každú dušu na zemi. Ak by Kristova cirkev plnila zámer nášho Pána, svetlo by ožiarilo všetkých, ktorí *bývajú v krajine temnoty* (Iz 5,30; Mat 4,16). Namiesto toho, aby sa zhromažďovali a vyhýbali sa zodpovednosti a neseniu kríža, členovia cirkvi sa mali rozpráchnuť do všetkých krajín a nechať zo seba vyžarovať Kristovo svetlo, pracovať ako On na spásu duší a toto *evanjelium o kráľovstve* by sa rýchlo dostalo do celého sveta.

Zo všetkých krajín sa ozýva výzva podobná tej, ktorú Pavol počul v sne: *Prejdi do Macedónska a pomôž nám.* (Sk 16,9) Boh pred nami otvoril misijné polia. Nebeské bytosti spolupracovali s mužmi. Prozreteľnosť ide pred nami a božská moc spolupracuje s ľudským úsilím. Vskutku slepé musia byť oči, ktoré nevidia pôsobenie Pána, a hluché uši, ktoré nepočujú volanie pravého Pastiera k svojim ovečkám. Niektorí počuli Božie volanie a odpovedali. Nech teraz odpovie každé posvätené srdce snahou ohlasovať životodarné posolstvo. Ak muži a ženy v pokore a vernosti prijímú svoje Bohom ustanovené dielo, zjaví sa božská moc v obrátení mnohých k pravde. Úžasné budú výsledky ich úsilia.“ (RH, 14. novembra 1912)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Dôveryhodnosť vplyvu cirkvi v komunite je daná najmä tým, ako vieme my – Kristovo telo – dávať vo svojom živote príklad Božej lásky pri naplnení Jeho poslania. Ako vy osobne reagujete na túto výzvu?
2. Ako podľa vás vnímajú váš zbor a vašu cirkev neadventistickí susedia? Ako to viete? Ak je vnímanie pozitívne, čo môžete urobiť, aby ste ho posilnili? Ak je negatívne, čo môžete urobiť, aby ste to zmenili?
3. Prečo je dôležité, aby bolo „večné evanjelium“ centrom našej misie vo svete? Je možné priniesť ľuďom akúkoľvek nádej bez toho, aby sme sa pritom zamerali na tú najväčšiu nádej, ktorú máme vďaka evanjeliu, dobrej správe o tom, čo pre nás Ježiš urobil na kríži?

BOŽIE POVOLANIE KONAŤ MISIU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Moj 11,1–9; 1Moj 12,1–3; Dan 9,24–27; Mat 1,21; 1Moj 12,10–13,1; Sk 8,1–4; Sk 1,8

ÚVODNÝ TEXT

„Teraz však na vás zostúpi Svätý Duch, vy dostanete jeho moc a budete mi svedkami v Jeruzaleme, v celom Judsku i Samárii, až po kraj zeme.“ (Sk 1,8)

Boh nás niekedy môže vyviešť z miesta, kde sa cítime pohodlne a bezpečne, a urobiť z nás svojich svedkov. Niekedy môže byť táto zmena použitá na usku-točnenie Jeho zámerov, ako napríklad v príklade rozptýlenia ľudí v príbehu o veži Babel. „Toto rozptýlenie bolo prostriedkom na osídlenie celej zeme. Boží úmysel sa splnil práve tým, čím mu chceli ľudia zabrániť.“ (PP 120; NÚD 52) Abrahám medzitým odišiel zo svojej domovskej krajiny do inej (1. Mojžišova 12). Jeho konanie malo slúžiť naplneniu svedectva, ktoré mu dal Boh. Aj Ježišovi učeníci prešli od konania evanjelizácie medzi svojimi (Skutky 3) k vydávaniu svedectva vo vzdialenejších krajochoch (Sk 8,1–4). V Skutkoch 1,8 Ježiš stanovil princíp evanjelizácie, keď učeníkom povedal, aby začali lokálne, v Jeruzaleme a v Judsku, potom aby sa presunuli do Samárie a napokon zves-tovali po celom svete.

Ale aj keď neopustíme našu domovinu, Boh chce, aby sme oslovovali ľudí okolo nás. Keď cirkev v Jeruzaleme začínala byť spokojná, jej členovia boli roz-ptýlení. Áno, ľudia trpeli a boli prenasledovaní. Ale tieto nešťastné udalosti sa stali prostriedkom na šírenie dobrej správy po celom svete.

OSNOVA LEKCIE

Témou tejto lekcie je už konkrétne Božie povolanie Jeho detí, aby boli požeh-naním pre svoje okolie a niesli mu posolstvo o ponúkanej záchrane. Ani v starozmluvnom, ani v novozmluvnom období nebolo jednoduché opustiť vlastnú „komfortnú zónu“ a prijať toto pozvanie. Napriek tomu je ochota prijať Božiu výzvu základom toho, čo znamená byť Božím dieťaťom a Ježišovým nasledovníkom.

- 1Moj 11,1–9: Výzva opustiť našu „komfortnú zónu“ (nedeľa)
- 1Moj 12,1–3: Pozvanie byť požehnaním pre druhých (pondelok)
- 1Moj 12,10–13,1: Ľudská slabosť a neľahká misijná úloha (utorok)
- 1Moj 8,1–4: Prvotná cirkev a jej úloha (streda)
- 1Moj 1,8: Kde začať? Tam, kde sme! (štvrtok)

KROK DO NEZNÁMA

¹Na celej zemi bola jednotná reč a jednotné slová. ²Keď sa ľudia pohli od východu, našli rovinu v krajine Šínár a usadili sa tam. ³Povedali si medzi sebou: „Podme, narobme si tehál a vypálme ich!“ Tehly používali namiesto kameňa a asfalt namiesto malty. ⁴Potom povedali: „Podme, vybudujme si mesto a vežu, ktorá svojím vrcholom bude siahať do neba! Tak sa preslávim a nerozptýlime sa po celej zemi.“ ⁵Hospodin však zostúpil, aby sa pozrel na mesto a vežu, ktorú stavali ľudia. ... ⁸Tak ich Hospodin odtiaľ rozptýlil po celej zemi a prestali stavať mesto. (1Moj 11,1–5.8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Aby sme mohli osloviť druhých, Boh nás niekedy môže vyviešť z našej „komfortnej zóny“. Túžba zostať len tam, kde sa cítime doma, teda s ľuďmi rovnakej kultúry, rovnakého zmýšľania, rovnakej národnosti alebo sociálnej vrstvy, nás môže viesť k sebestvú alebo dokonca k hriechu. O tomto nebezpečenstve sa môžeme naučiť aj z príbehu o Bábele.

Uvažuj o texte 1Moj 11,1–9. O čo sa usilovali ľudia v danom príbehu? Aké boli ich motívy? Prečo im Boh prekázal ich zámer?

Príbeh o babylonskej veži odhaľuje veľkú ctižiadosť ľudí. Plánovali postaviť monumentálnu stavbu, aká neexistovala nikde inde na svete, „vežu, ktorá svojím vrcholom bude siahať do neba! Tak sa preslávim.“ (1Moj 11,4)

Zdá sa, akoby sa za tisícročia od tejto udalosti nič nezmenilo. Aj dnes sa ľudia snažia konať podobne. Či už cez politiku, umenie, obchod alebo dokonca náboženstvo, usilujú sa „urobiť si meno“, presláviť sa. Písmo nás učí, že všetky takéto snahy sú v konečnom dôsledku márne (Kaz 2,1–11).

Biblia hovorí, že ľudia chceli postaviť vežu (1Moj 11,4), aby sa vyhli rozptýleniu po povrchu zeme. Za snahou držať pospolu boli veľmi sebecké pohnútky. Boh mal však úplne iný plán.

Ľudia sa síce dokázali zjednotiť, ale len na naplnenie vlastných plánov. Hospodin však povedal: „Sú jeden národ a všetci hovoria jednou rečou. Toto je iba začiatok ich výčinov; teraz im už nič nezabrání uskutočniť všetko, čo si zaumienia.“ (1Moj 11,6) Ambiciózny plán ľudí bol v skutočnosti zlý, hriešny.

Hoci to Písmo výslovne nehovorí, Ellen Whiteová poznamenáva, že neverili Božiemu zaslúbeniu o tom, že už nikdy nezničí zem vodou (1Moj 9,14.15). Ich motivácia stavať vychádzala zo snahy zaistiť si bezpečie. Spoliehali sa na seba, nedôverovali Božiemu slovu. Nech už boli ich pohnútky akékoľvek, Boh vedel, že ich úmysly neboli čisté. Ľudia boli naplnení sebeckými ambíciami, a tak im Hospodin zabránil dosiahnuť stanovené ciele.

APLIKÁCIA

- Si súčasťou nejakého spoločenstva, kde sa cítiš príjemne? Akým spôsobom by si mohol nadviazať kontakt s ľuďmi, ktorí patria do inej komunity, inej sociálnej vrstvy alebo sú súčasťou iného spoločenstva?

BYŤ POŽEHNANÍM PRE CELÝ SVET

¹Hospodin povedal Abrámovi: „Odíd' zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem! ²Urobím z teba veľký národ, požehnám ťa, zvelebím tvoje meno. Buď požehnaním! ³Požehnám tých, čo teba žehnajú a tých, čo tebe zlorečia, prekľajem. V tebe budú požehnané všetky pokolenia zeme.“ (1Moj 12,1–3)

Uvažuj o úvodnom texte (1Moj 12,1–3). V čom môžeme Boží pokyn Abrahámovi vnímať ako výzvu na misiu?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Boh vyzval Abraháma (ktorého meno neskôr zmenil na Abrahám), aby opustil svoj ľud (svoje príbuzenstvo) a odišiel do inej krajiny. Táto výzva bola súčasťou Božieho plánu využiť Abraháma ako prostriedok na naplnenie svojich zámerov na zemi. Abrahám poslúchol Hospodina, konal podľa Jeho slova. Boží plán pre teba môže byť rôznorodý: môže to byť výzva, aby si opustil svoje mesto alebo svoju širšiu rodinu a odišiel na miesto, ktoré pre teba Boh pripravil. To všetko preto, aby si Mu slúžil a mohol byť požehnaním pre iných.

Čo hovoria uvedené texty o Božej zmluve, ktorá je Jeho zaslúbením pre nás?

1Moj 3,15

1Moj 17,19

4Moj 24,17

Iz 9,6

Dan 9,24–27

Mat 1,21

Z vyššie uvedených textov je zrejmé, že Boh sa chystal splniť zaslúbenie z rajskej záhrady, že príde Nieкто, kto bude riešením problému hriechu. Toto riešenie, Ježiš Kristus, Mesiáš, malo vziť z línie Abraháma a Izáka (prostredníctvom Sára). Text Heb 11,9 hovorí, že Izák a Jákob boli dedičmi zaslúbeného požehnaní, ktoré dal Abrahámovi Boh.

Nevieme presne, ako Abrahám rozumel tomu, že prostredníctvom neho príde zaslúbené Potomstvo, ale rozhodol sa poslúchnuť Boha. „Vo viere Abrahám poslúchol, keď ho Boh volal, aby odišiel na miesto, ktoré mal dostať ako dedičstvo. Odišiel, hoci nevedel, kam ide.“ (Heb 11,8)

Aj pre tento krok je pre nás Abrahám príkladom človeka viery.

- Predpokladajme, že ťa Boh povolá, aby si išiel, „hoci nebudeš vedieť“ kam. Čo všetko by ovplyvňovalo tvoju reakciu?

APLIKÁCIA

POVOLANIE ABRAHÁMA A JEHO ZLYHANIA

¹⁸Faraón zavolał Abráma a povedal mu: „Čo si mi to urobil? Prečo si mi nepovedal, že je to tvoja žena? ¹⁹Prečo si povedal, že je to tvoja sestra? Ja som si ju preto vzal za ženu. Tu teda máš svoju ženu, ber si ju a chod!“ ²⁰Faraón ho potom zveril mužom, aby ho poslali preč aj s jeho ženou i so všetkým, čo mal. ^{13,1}Odišiel teda Abrahám z Egypta so svojou ženou i so všetkým, čo mal, do Negevu. Bol s ním aj Lót. (1Moj 12,18–13,1)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Abrahám po Božom volaní vstúpil do novej krajiny, presne ako mu Boh prikázal. Hneď od začiatku sa však zdalo, že sa mu príliš nedarí. Išiel síce tam, kam mu Boh prikázal, ale podľa Biblie „vtedy bývali v krajine Kanaánčania“ (1Moj 12,6). Boli to pohanovia známi krutosťou a násilím. Niet divu, že hneď po Abrahámovom príchode sa mu zjavil Hospodin a povedal: „Túto krajinu dám tvojmu potomstvu.“ (1Moj 12,7) Abrahám nepochybne potreboval povzbudenie. Napriek tomu sa mu spočiatku vôbec nedarilo.

Prečítaj si text 1Moj 12,10–13,1. Čo sa Abrahámovi stalo a akých chýb sa dopustil tento Boží muž?

Pre Abraháma muselo byť skľučujúce opustiť pohodlnú a s najväčšou pravdepodobnosťou prosperujúcu existenciu v domovine a odísť „hoci nevedel, kam ide“ (Heb 11,8). A navyše, jeden z prvých problémov, ktorým musel čeliť, bol hladomor. Situácia bola taká zlá, že bol nútený opustiť miesto, kde sa mal podľa Boha usadiť. A potom sa všetko ešte viac skomplikovalo.

„Počas Abrahámovho pobytu v Egypte sa ukázalo, že tento Boží muž má svoje ľudské slabosti a nedokonalosti. Keď Abrahám zatajil skutočnosť, že Sára je jeho žena, prejavil nedôveru v Božiu ochranu a nedostatok tej neochvejnej viery a odvahy, o ktorej za svojho života podal toľko jedinečných dôkazov.

... Pre slabosť Abrahámovej viery sa v tomto prípade Sára ocitla vo veľkom nebezpečenstve. O jej kráse sa dozvedel egyptský faraón, dal si ju priviesť do svojho paláca a chcel si ju vziať za ženu. Božie veľké milosrdenstvo ochránilo Sáru a faraónovu rodinu stíhali tvrdé tresty.“ (PP 130; PP /sk/ 90)

Nikto nikdy nepovedal, že misijné dielo bude jednoduché. Tým, že Abrahám klamal a zavádzal, situáciu ešte viac zhoršil. Našťastie, Boh je trpezlivý a svojho služobníka napriek zlyhaniu neodvrhol. Neskôr sa ukázalo, že Abrahám sa chýb a omylov dopúšťal opakovane. Je potešujúce vedieť, že aj napriek našim chybám nás Hospodin môže použiť na vykonanie diela, ktoré pripravil. Ak sa Ho budeme pridávať vo viere, ako to urobil Abrahám, Boh nám naše hriechy odpustí a bude s nami spolupracovať.

APLIKÁCIA ■ Aké ponaučenie si môžeš vziať z príbehu o Abrámovi v Egypte?

PRVOTNÁ CIRKEV – STRACH AJ ODVAHA

¹Saul schvaľoval, že ho zabili. V ten deň sa začalo veľké prenasledovanie cirkvi v Jeruzaleme a všetci okrem apoštolov sa rozprchli po krajoch Judska a Samárie. ²Štefana pochovali zbožní muži a veľmi za ním plakali. ³Saul však ničil cirkev; chodil po domoch, odvláčil mužov i ženy a vrhal ich do väzenia. ⁴Tí, ktorých rozohnali, rozišli sa po okolí a zvestovali slovo evanjelia. (Sk 8,1–4)

Uvažuj o úvodnom texte (Sk 8,1–4). Čo zapríčinilo, že sa raná cirkev rozptýlila a vyhla sa pohodlnému zotrúvaniu na jednom mieste?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Raná cirkev na začiatku pôsobila prevažne v Jeruzaleme (alebo na židovskom území obývanom židovským národom). Keď sa začalo prenasledovanie, do ktorého bol aktívne zapojený aj Saul, oddaný Žid a farizej, cirkev sa z Jeruzalema rozptýlila po celej Judei a Samárii. Ježiš predpovedal: „Budete mi svedkami v Jeruzaleme, v celom Judsku i Samárii, až po kraj zeme.“ (Sk 1,8) Táto predpoveď sa podľa Sk 8,4 naplnila: „Tí, ktorých rozohnali, rozišli sa po okolí a zvestovali slovo evanjelia.“

Aj keď sa cirkev začala šíriť mimo Jeruzalema, veriaci pokračovali v kázaní v regiónoch obývaných Židmi alebo v štvrtiach miest, v ktorých žilo židovské obyvateľstvo. Hoci podľa textu Sk 11,19 cirkev bola rozptýlená až do Fénicie (dnešný Libanon) a na Cyprus, ani v tomto štádiu nezvestovali posolstvo nikomu inému než samotným Židom. Ježišovi učeníci a raná cirkev sa nijako neusilovali o to, aby k Pánovi prichádzali aj pohanovia. Ich zvestovanie sa sústredilo len na Židov. Zdá sa, že mali na poslanie cirkvi veľmi obmedzený pohľad. Aj Peter, Ježišov učeník a jedna z vedúcich postáv ranej cirkvi, bol proti tomu, aby sa evanjelium zvestovalo pohanom, ako to začal robiť Pavol. Apoštol Peter bol známy ako „apoštol obrezaných“ (teda Židov) a Pavol ako „apoštol pohanov“ (Gal 2,8). Peter na začiatku dokonca ani nechcel, aby ho iní videli v spoločnosti pohanov (Gal 2,11.12). Boh však vyviedol Petra z omylu, zmenil jeho srdce a dal mu odvahu kázať evanjelium aj pohanom. Apoštol začal chápať, v čom spočíva podstata poverenia kázať evanjelium a aký význam mala Ježišova smrť pre celý svet.

- Prečítaj si text Sk 10,9–15.28.29. Aké posolstvo dal Pán Petrovi? Ako máme v dnešnej dobe uplatňovať tento princíp v misijnom diele?

APLIKÁCIA

ZAČNITE TAM, KDE SA NACHÁDZATE

Prijmete moc Svätého Ducha, ktorý príde na vás, a budete mi svedkami i v Jeruzaleme i po celom Judsku i v Samárii a tak až do poslednej končiny zeme. (Sk 1,8; Roh.)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Akú zásadu predstavil Ježiš v úvodnom texte (Sk 1,8)? Ako máme postupovať pri konaní Jeho misie?

Ide o zásadu, ktorú stanovil Ježiš. Ukazuje nám, ako máme postupovať, keď ako Jeho učeníci nesieme dobrú správu ostatným. Nemáme druhých presvedčať o našej pravde a o ich omyle. Najdôležitejšie je predstaviť Ježiša, ako Ho znázorňuje posolstvo troch anjelov zo Zjavenia (Zj 14,6–12).

Dnešný text (Sk 1,8) predstavuje dôležité princípy zvestovania:

(1) „Budete mi svedkami v Jeruzaleme“. Ako sme si už ukázali (ale stojí za to si to zopakovať), máme byť Jeho svedkami na mieste, kde fyzicky prebývame. To môže zahŕňať náš domov, naše zborové spoločenstvo, našu štvrť a našu komunitu. Najprv musíme byť Jeho svedkami tam, kde sa nachádzame – rodina alebo zamestnanie – a byť Jeho svedkami ľuďom, ktorí sú nám najbližší. Môže to byť blízka alebo širšia rodina, spoločenstvo veriacich, kolegovia, spolužiaci alebo susedia.

Niekedy si ľudia pod misiou predstavujú vydávanie svedectva v ďalekých krajinách, najlepšie na inom kontinente alebo v inej kultúre. Zabúdajú však vydávať svedectvo ľuďom okolo seba. Mali by sme začať tam, kde sme. A ak sa Boh rozhodne vyslať nás ďalej, mali by sme byť ochotní ísť.

(2) „... i po celom Judsku i v Samárii a tak až do poslednej končiny zeme“ (Sk 1,8). Ježiš opäť potvrdzuje skutočnosť, že vydávanie svedectva zahŕňa prekračovanie kultúrnych hraníc. Počnúc miestom, kde sa nachádzame, môžeme byť povolani presunúť sa do iných oblastí, aby sme oslovili rôzne sociálne, etnické a náboženské skupiny. Ak patríme k určitej etnickej alebo jazykovej skupine, môže byť pre nás oveľa jednoduchšie vydať svedectvo práve ľuďom, ktorí sú nám podobní, a to vďaka minimálnym kultúrnym bariéram, ktoré potrebujeme prekonať. V niektorých oblastiach sveta je však v cirkvi zastúpená iba jedna etnická skupina či jeden klan alebo kmeň. Ježišovo *veľké poverenie* nám však hovorí, že ako Jeho svedkovia máme byť ochotní ísť a dať k dispozícii svoje schopnosti a možnosti do služby aj týmto ľuďom. Aj oni totiž potrebujú počuť Ježišovo posolstvo.

APLIKÁCIA

- **Vytvorte zoznam skupín ľudí vo vašej komunite, ktorí by potrebovali pomoc a ktorých sa cirkev doteraz nesnažila osloviť.**

VÝZVA

Začnite sa modliť za príležitosť, aby ste sa v blízkej budúcnosti mohli zapojiť do misie pre ľudí, ktorí potrebujú pomoc.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Prečítajte si kapitoly „Veľké poverenie“ (AA 25–34; PN 17–21) a „V Kornéliovom dome“ (AA 131–142; PN 75–81) z knihy *Poslovia nádeje*.

„Kristus dal pred svojím nanebovstúpením učeníkom úlohou. Poveril ich, aby boli vykonávateľmi jeho vôle, v ktorej svetu odkázal poklady večného života. Akoby im povedal: Boli ste svedkami môjho obetavého života v záujme sveta, videli ste, čo som pre Izrael vykonal. A hoci môj ľud ku mne nechcel prísť, aby získal život, a kňazi i poprední muži naložili so mnou, ako sami chceli, aj napriek tomu, že ma zavrhlí, budú mať novú príležitosť prijať Božieho Syna. Videli ste, že som prijal všetkých, čo vyznali svoje hriechy. Kto príde ku mne, toho neodvrhnem. Vám, moji učeníci, zverujem toto poslanstvo o milosti. Treba ho oznámiť Židom i pohanom – najprv však Izraelovi, potom všetkým národom, jazykom a ľuďom. Tí, čo uveria, budú tvoriť jednu cirkev.“ (AA 27, 28; PN 18)

Veľké poverenie je jasné: „Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národnostiach.“ (Mat 28,19) Neoddeliteľnou súčasťou misie je preto ísť za druhými ľuďmi, vrátane tých, ktorí žijú v iných krajinách.

„Poverením hlásať evanjelium o Kristovom kráľovstve boli položené základy misijnej činnosti. Učeníci sa mali horlivo usilovať o záchranu hynúcich a všetkým oznamovať pozvanie milosti. Nemali čakať, kým ľudia prídu za nimi. Sami mali ísť s poslanstvom milosti za ľuďmi.“ (AA 28; PN 18)

„Na svete je mnoho tých, ktorí sú Božiemu kráľovstvu bližšie, než si myslíme. Pán má v tomto temnom svete hriechu mnoho vzácných ľudí, ku ktorým by rád poslal svojich poslov. Všade sa nájdu ľudia ochotní postaviť sa za Krista, dať prednosť Božej múdrosti pred akýmkoľvek svetskými výhodami a stať sa vernými šíriteľmi svetla. Z podnetu Kristovej lásky budú viesť ku Kristovi aj iných. ... Peter im celú záležitosť podrobne vysvetlil. ... Keď to bratia počuli, uspokojili sa. Presvedčili sa, že Peter svojím počínaním plnil Boží zámer a že ich zaujatosť a výlučnosť odporuje Duchu evanjelia. Oslavovali Boha a vaveli: *Teda Boh aj pohanom daroval pokánie, aby mali život*. (Sk 11,18) Tak to sa veriaci bez akýchkoľvek sporov zbavili predsudkov a opustili stáročia trvajúcu výlučnosť. Tým sa otvorila cesta hlásaniu evanjelia medzi pohanmi.“ (AA 140–142; PN 80.81)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako by ste definovali slovo „misia“ v aplikovaní na svoj vlastný život?
2. Akými spôsobmi by ste mohli každý deň konať misiu prostredníctvom svojich postojov a svojho správania? Ako môžete byť pri svojich každodenných povinnostiach viac orientovaní na misiu?
3. Prečo je dôležité, aby sme skúmali svoje srdcia a hľadali silu zhora na očistenie sa od predsudkov voči tým, ktorí sú iní ako my?

Týždeň od 22. do 28. októbra

ABRAHÁM – ÚČASŤ NA BOŽEJ MISII

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1. Mojžišova 18; Jak 5,16; Rim 8,34; Heb 7,25; 1Moj 19,1–29; 1Moj 12,1–9

ÚVODNÝ TEXT

„Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali; ako som ja miloval vás, aby ste sa aj vy navzájom milovali. Podľa toho všetci spoznajú, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“ (Ján 13,34.35)

Abrahám bol od začiatku ochotný slúžiť Bohu. Dozvedáme sa o tom napríklad v 1. Mojžišovej 18, keď ho Boh informoval o tom, čo hodlá vykonať v Sodome a Gomore. „Veru neurobí Pán, Hospodin, nič bez toho, aby nezjavil svoj zámer svojim služobníkom, prorokom.“ (Amos 3,7) A v tomto príbehu bol Božím „služobníkom, prorokom“ práve Abrahám.

Abrahám odpočíval „za horúčavy dňa“ (1Moj 18,1; Roh.), keď uvidel troch pcestných. „Abrahám videl vo svojich hosťoch len troch unavených pútnikov. Vôbec mu nenapadlo, že je medzi nimi Ten, ktorého môže vyzývať bez toho, aby zhrešil.“ (PP 138.139; NÚD 62)

Abrahám sa však čoskoro osobne zapojil do Božej misie. Ako sa dozvedáme v 1. Mojžišovej 18, Abrahám sa na misii podieľal príhovornou modlitbou za ľud Sodomy a Gomory. Chcel zistiť, či by títo ľudia nemohli byť napriek svojej skazenosti zachránení. Aj takéto konanie môžeme vnímať ako misiu.

V tejto kapitole sú odhalené tri veľké Abrahámove duchovné vlastnosti: pohostinnosť, láska a modlitba. Ide o vlastnosti, ktoré sú veľmi nápomocnou súčasťou misie.

OSNOVA LEKCIE

Hlavnou postavou tejto lekcie je Abrahám. Na jeho príbehu (1. Mojžišova 18 a 19) budeme sledovať, ako vyzerá život človeka, ktorý prijme Božie povolanie konať misijnú službu, a akými vlastnosťami sa vyznačuje.

- 1Moj 18,1–15: Pohostinnosť – praktický záujem o dobro druhých (nedeľa)
- 1Moj 18,16–33: Láska – túžba zachrániť hriešnikov (pondelok)
- 1Moj 18,30–33: Modlitba – zdieľanie Božej lásky k ľuďom (utorok)
- 1Moj 19,1–29: Vernosť – plnenie posolania bez ohľadu na výsledok (streda)
- 1Moj 12,1–9: Dôvera – nechať sa použiť Bohom tak, ako chce On (štvrtok)

DAR POHOSTINNOSTI

¹Ked' Abrahám sedel pri vchode do svojho stanu pri Mamreho duboch, za najväčšej páľavy dňa sa mu zjavil Hospodin. ²Pozrel sa a neďaleko seba videl stáť troch mužov. Len čo ich zbadal, bežal im v ústrety od vchodu svojho stanu a poklonil sa im až po zem. ³Povedal: „Pane, ak som získal u teba priazeň, nebid' svojho služobníka! ⁴Dám priniesť trochu vody, umyjete si nohy a odpočiniete si pod stromom. ⁵Donesiem kus chleba, posilníte sa a pôjdete ďalej. Ved' preto ste zabočili k svojmu služobníkovi.“ Oni odpovedali: „Urob, ako vravíš.“ (1Moj 18,1–5)

Aké prvky pohostinnosti sa prejavujú v Abrahámovej odpovedi hostom (1Moj 18,1–15)?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Abrahám sedel pri vchode do svojho stanu „za najväčšej páľavy dňa“. Takéto správanie bolo nezvyčajné. V letnej horúčave, na poludnie, keď je slnko najvyššie, každý hľadá tieň a svieži vánok. Abrahám možno znášal horúčavu práve preto, aby pomohol okoloidúcim.

Znenazdajky uvidel troch pútnikov. Mal zrejme vo zvyku ponúknuť pohostinnosť cudzincom. To mohol byť dôvod, prečo práve Abrahám prebral iniciatívu. V texte sa dozvedáme, že hneď, ako ich zbadal, rozbehol sa smerom k nim. Táto skutočnosť je dôležitá. Abrahám ide za nimi, stretáva sa s nimi, nečaká, kým prídu oni až k jeho stanu (1Moj 18,4.5).

Abrahám si bol vedomý svojho poslania, ktorým bolo podeliť sa o poznanie Hospodina s každým vo svete pohltenom pohanstvom, modlárstvom a mnohobožstvom. Z uvedenej situácie môžeme vidieť jeho bezprostredné konanie. Svoje poslanie sa snažil splniť prostredníctvom pohostinnosti voči cudzincom, ktorí sa práve objavili na obzore.

Abraháмова „veľká domácnosť“ pozostávala z vyše tisíca duší, mnohí boli hlavami rodín a nemálo sa ich práve obrátilo z pohanstva. To si vyžadovalo, aby pri kormidle bola pevná ruka. Slabé a váhavé metódy by nestačili. ... Abrahámov vplyv sa rozšíril aj za hranice jeho domácnosti. Kdekoľvek postavil svoj stan, vztyčil pri ňom oltár na obetovanie a uctievanie. Keď stan zložili, oltár zostal a ne jeden kočovný Kanaánek, ktorý získal svoje poznanie Boha zo života jeho služobníka Abraháma, sa pri oltári zastavil, aby tam obetoval Jahvemu.“ (Ed 187; Vých 160.161)

Abrahám od začiatku chápal, že ho Boh povolal na misiu a že jeho odchod do zasľúbenej krajiny nebol dovolenkou, ale misiou, poslaním byť požehnaním pre ľudí okolo neho a prostredníctvom jeho potomstva aj pre celý svet.

■ Aké zásady Abrahámovho príkladu pohostinnosti môžeš vo svojom živote napodobniť?

APLIKÁCIA

ABRAHÁMOVA LÁSKA KU VŠETKÝM

„Niečo také predsa neurobiš, aby si s bezbožným usmrtil aj spravodlivého. Potom by spravodlivý bol ako bezbožný? Niečo také predsa neurobiš. Či ten, čo súdi celú zem, nebude konať spravodlivo?“ (1Moj 18,25)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítaj si text 1Moj 18,16–33. Ako Abrahám prejavil svoju lásku ku všetkým ľuďom bez ohľadu na ich pôvod?

Druhá Abraháмова vlastnosť, o ktorej sa dozvedáme v 1. Mojžišovej 18, bola jeho láska k ľuďom, dokonca aj k tým, ktorých osobne nepoznal. Je to veľké poučenie pre každého z nás. Obyvatelia Sodomy a Gomory boli hriešnici, vzdialení od hodnôt, ktoré Abrahám vyznával. Jeho srdce však bolo naplnené láskou ku každému – bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka či náboženstva.

Boh zjavil Abrahámovi rozhodnutie zničiť dve skazené mestá. „Hospodin povedal: *Obžaloba Sodomy a Gomory je priveľká a ich hriech je veľmi ťažký.*

²¹*Zostúpim teda a pozriem sa, či naozaj robia, alebo nerobia tak, ako znie žaloba, čo došla ku mne. Chcem to vedieť.“ (1Moj 18,20,21)*

Abrahám s veľkou pokorou a úctou adresoval svoju prosbu Bohu (1Moj 18,25). Vo svojej láske dúfal, že zachráni všetkých ľudí v týchto mestách, nielen spravodlivých. Abrahám určite vedel, akí hriešni a skazení boli ich obyvatelia. Ktovie, aké príbehy o nich a ich praktikách poznal. Z toho, čo sa dozvedáme v ďalšej kapitole, v súvislosti so zvrhlým davom pred Lótovým domom (pozri 1Moj 19,1–11), to boli veľmi zlí a skazení ľudia.

Abrahám však poznal Božiu lásku. Aj preto sa dovoľáva Božieho milosrdenstva v prospech hriešnikov. Abrahám vedel, že ľudské bytosti sa vždy môžu v pokání vrátiť k Bohu. Podľa neho by práve záchrana dala obyvateľom týchto miest šancu na pokánie.

Abrahám vo svojej prosbe vychádzal z osobnej skúsenosti, z toho, čo sám vedel o Božej láske k ľuďom. Sám mal veľkú lásku k hriešnikom a vedel, že kým človek žije, má nádej na spasenie.

APLIKÁCIA ■ Prečo je príhovorná modlitba dôležitá v našom vlastnom modlitebnom živote? Ako ti môže modlitba za núdznych pomôcť duchovne rásť a prežívať realitu Božej lásky k hriešnikom?

DUCH ABRAHÁMOVEJ MODLITBY

³⁰Abrahám povedal: „Nech sa môj Pán nenahnevá, že ešte hovorím. Azda sa ich tam nájde len tridsať!“ a on odpovedal: „Neurobím to, ak ich tam nájdem tridsať.“ ³¹Abrahám ďalej povedal: „Odvážil som sa zhovárať so svojim Pánom. Čo ak sa ich tam nájde len dvadsať?“ Odpovedal: „Nezahubím ich ani pre dvadsiacich.“ ³²„Prosím, nech sa nehnevá môj Pán,“ pokračoval, „že ešte raz prehovorím. Možno sa ich tam nájde len desať.“ Odpovedal: „Pre desiatich ich nezahubím.“ ³³Ked' Hospodin skončil rozhovor s Abrahámom, odišiel, a Abrahám sa vrátil domov. (1Moj 18,30–33)

Vyznávajte si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste boli uzdravení. Veľa zmôže účinná modlitba spravodlivého. (Jak 5,16)

Uvažuj o textoch 1Moj 18,23–32 a Jak 5,16. Čo sa z nich môžeme naučiť o moci príhovornej modlitby?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Dialóg medzi Abrahámom a Bohom je vzorom príhovornej modlitby. Abrahám je v tejto kapitole predstavený ako ten, kto sa pred Bohom prihovára za ľud Sodomy a Gomory. Prihovára sa *za nich* a *v ich prospech*. V určitom zmysle tak bol predobrazom, symbolom Ježiša ako nášho Prihovorcu u Otca. Naša misia bude úspešná iba vtedy, ak sa budeme aj my podobne modliť za druhých.

Abrahám sa naučil milovať obyvateľov Sodomy, Gomory a ďalších miest v okolí. Preto bola jeho modlitba priama a úprimná. Predtým už bojoval proti niektorým panovníkom, ktorí porazili kráľov týchto miest. Po Abrahámovom víťazstve sa sodomský kráľ Bera stretol s Abrahámom a Melchisedekom. Bera žiadal, aby sa jeho ľud mohol vrátiť do svojich domovov: „Daj mi ľudí, majetok si nechaj!“ (1Moj 14,21). To je prejav lásky tohto kráľa k jeho ľudu. Keďže jednou z dôležitých Abrahámových vlastností bola láska, miloval kráľov Sodomy a Gomory a modlil sa za nich a za ich ľud. „Láska k hynúcim nútila Abraháma modliť sa.“ (PP 140; PP /sk/ 98)

Abrahám prejavoval v modlitbách pokoru a vytrvalosť. Len čo Boh prijal prvú prosbu, aby zachránil mesto, keď tam bude žiť 50 spravodlivých, pokračoval vo svojich prosbách.

Bez príhovornej modlitby nemôže byť naša misia úspešná. Po stretnutiach, po kázni alebo štúdiu Biblie sa musíme modliť za ľudí, s ktorými sme boli v kontakte. Boh dbá na tieto modlitby a dotýka sa sŕdc ľudí, s ktorými sme sa stretli. Našich priateľov alebo známych neobrátia múdre alebo vzletné slová – túto moc má jedine Svätý Duch. To je dôvod, prečo sa v našom misijnom snažení musíme modliť osobitne za každého človeka.

- **Uvažuj o textoch Rim 8,34 a Heb 7,25. Čo hovoria o Ježišovom konaní v náš prospech? Ako ti táto pravda môže pomôcť lepšie porozumieť tvojej vlastnej úlohe prihovárať sa za iných?**

APLIKÁCIA

ABRAHÁMOVA MISIA

²⁷Ked' Abrahám včasnáro vstal, šiel na miesto, kde predtým stál s Hospodinom. ²⁸Pozrel smerom k Sodome a Gomore i na celé Okolie a videl vystupovať dym zo zeme ako dym z huty. ²⁹Ked' Boh pustošil mestá Okolia, spomenul si na Abraháma a zachránil Lóta pred zničením, ktoré postihlo mestá, v ktorých Lót býval. (1Moj 19,27–29)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítaj si text 1Moj 19,1–29. Aký bol výsledok Abrahámovho ducha pohostinnosti, lásky a modlitby?

Text poskytuje zaujímavý údaj o postavení, aké mal Lót v meste Sodoma: „Lót sedel v mestskej bráne.“ (1Moj 19,1) To znamená, že mal v meste dôležité postavenie, zrejme pôsobil ako verejný úradník. „Sediť v bráne“ bolo výsadou úradníkov, sudcov a kráľov (2Sam 19,8; Jer 38,7; Rút 4,1).

Text 1. Mojžišovej 19 je paralelou 18. kapitoly a príbehu o anjeloch a Abrahámovi. Abrahám a Lót sedeli každý pri vchode alebo bráne (1Moj 18,1; 1Moj 19,1); Abrahám aj Lót pozvali cudzincov, aby si odpočinuli v ich príbytku (1Moj 18,3,4; 1Moj 19,2); Abrahám aj Lót pripravovali jedlo pre návštevníkov (1Moj 18,4–8; 1Moj 19,3). Nech už mal Lót akékoľvek chyby, zdá sa, že mal dobré vlastnosti.

„²⁴Hospodin zoslal na Sodomu a Gomoru síru a oheň; bolo to od Hospodina z neba. ²⁵Zničil tie mestá, celé Okolie, všetkých obyvateľov miest a všetky poľné rastliny.“ (1Moj 19,24,25)

Nevieme, koľko ľudí žilo v týchto dvoch mestách v čase tejto správy, ale ich brány opustili iba štyria a zachránení boli napokon len traja. Podobné to bolo aj pri potope. Nevieme, koľko ľudí vtedy obývalo zem, ale vieme, že väčšina nebola zachránená.

Skutočnosť, že z mesta Sodoma sa zachránil len zlomok obyvateľov, má dôsledky aj pre našu vlastnú misiu. Nie všetci budú zachránení. Túžime a modlíme sa, aby všetci prijali Ježiša a Jeho plán spásy. Každý človek má však slobodnú vôľu. Našou úlohou je osloviť čo najviac ľudí a vyzvať ich, aby sa rozhodli pre Ježiša. Keď plníme svoje poslanie, Boh nám pomáha prostredníctvom Svätého Ducha, ale nikdy nepôjde proti vôli žiadneho človeka. Slobodná vôľa znamená, že v konečnom dôsledku, bez ohľadu na to, čo robíme a koľko sa modlíme, spasenie závisí od voľby každého jednotlivca.

APLIKÁCIA ■ Ako sa môžeme naučiť nenechať sa odradiť, ak pri vykonávaní misie nevidíme také výsledky, po akých túžime?

PODRIADENIE SA BOŽEJ VÔLI

¹Hospodin povedal Abrámovi: „Odíd' zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem! ²Urobím z teba veľký národ, požehnám ťa, zvelebím tvoje meno. Buď' požehnaním! ³Požehnám tých, čo teba žehnajú a tých, čo tebe zlorečia, preklájam. V tebe budú požehnané všetky pokolenia zeme.“ ⁴Vtedy Abrám odišiel, ako mu prikázal Hospodin. Šiel s ním aj Lót. Abrám mal sedemdesiatpäť rokov, keď odišiel z Charánu. ⁵Abrám vzal svoju ženu Saraj, svojho synovca Lóta, všetok majetok, čo nadobudli, i služobníctvo, ktoré získali v Charáne. Pohli sa a šli do Kanaánu. Keď prišli do Kanaánu, ⁶Abrám prešiel krajinou až k posvätnému miestu v Sícheme, k Moreho dubu. Vtedy bývali v krajine Kanaánčania. (1Moj 12,1–6)

Prečítaj si text 1Moj 12,1–9. Čo učia tieto verše o podriadení sa Božej vôli – a to aj vtedy, keď nie je jasné, aká cesta nás čaká?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Jednou z hlavných Abrahámových vlastností bolo jeho podriadenie sa Božej vôli. Všetky skúsenosti Abraháma s Bohom boli charakterizované týmto podriadením sa.

Povolanie: Abrahám dostal výzvu od Hospodina: „Odíd' zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem.“ (1Moj 12,1) Keď začul hlas z neba, jeho prvou reakciou mohlo byť ignorovanie tohto hlasu alebo jeho spochybnenie. Mohol túto výzvu odmietnuť so slovami: *Nikam nepôjdem, tu sa mi páči, mám to tu rád.* „Krajina, ktorú ti ukážem,“ vyzerá minimálne ako veľmi zvláštny opis destinácie! Ale Abrahám výzvu prijal. Svoju vôľu podriadil Božej vôli. Opustil dom svojho otca aj svoju krajinu: „Vtedy Abrám odišiel, ako mu prikázal Hospodin.“ (1Moj 12,4)

Výber krajiny: Keď medzi služobníkmi Lóta a Abraháma prepukol spor, opäť sa prejavila Abraháмова pokorná povaha. Abrahám nešiel bojovať s vlastným príbuzným. Podrobil sa Božej vôli, ktorá ho opäť požehnala: „¹⁴Keď sa Lót od neho oddelil, Hospodin povedal Abrámovi: *Rozhliadni sa z miesta, na ktorom si teraz, pozri na sever i na juh, na východ i na západ.* ¹⁵*Celú krajinu, ktorú vidíš, dám tebe a tvojmu potomstvu naveky.*“ (1Moj 13,14.15)

Zničenje Sodomy a Gomory: Keď Boh zjavil Abrahámovi osud týchto dvoch miest, Abrahám, plný lásky, sa snažil mestá zachrániť. Pretože v mestách nebolo ani desať spravodlivých, boli napokon zničené. Abrahám sa podriadil Božej vôli a prijal Boží súd nad týmito mestami.

Hospodin mohol použiť Abraháma, pretože ten sa podriadil Bohu za každých okolností. Od nás sa neočakáva nič menej.

- V našich mestách čelíme prekážkam pri vhodnom a efektívnom kázaní evanjelia. Potrebujeme sa modliť a prosiť Boha, aby zasiahol.

APLIKÁCIA

VÝZVA

Nájd spôsoby, ako kontaktovať niekoho, kto prežíva podobné problémy ako ty. Povedz mu, že sa za neho modlíš, a požiadaj Boha, aby ti ukázal, ako môžeš tomuto človeku pomôcť.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Abrahámove modlitby za Sodomu ukazujú, že máme zaujať postoj nenávisťi voči hriechu, ale s hriešnikom máme mať súcit a máme mu prejaviť lásku. Všade okolo nás sú ľudia, ktorí sa rútia do záhuby. Každú chvíľu niektorí zachádzajú za hranicu, kde ich už Božia milosť nemôže zasiahnuť. Kde sú hlasy, ktoré naliehavo vyzývajú hriešnika, aby unikol tomuto hroznému údely? Kde sú tí, ktorí za neho úpenlivo prosia Boha? ... Abrahám bol preniknutý Kristovým duchom. Sám Boží Syn je najväčším obhajcom hriešnikov u Otca. Kristus preukázal hriešnikom takú lásku, akú môže prejaviť len nekonečná dobrota. V smrteľnej úzkosti na kríži, pod strašným bremenom hriechov celého sveta prosil za tých, ktorí sa mu posmievali a nakoniec ho zabili: *Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.* (Luk 23,34)“ (PP140; NÚD 62.63)

„Abrahám sa neuzavíeral pred susedmi. Svojím odlišným životom a charakterom výrazne ovplyvňoval uctievačov modiel v prospech pravej viery. Jeho vernosť Bohu bola neochvejná. Bol však zároveň láskavý a štedrý, čo vzbudzovalo dôveru a priateľstvo jeho okolia.“ (PP 133.134; NÚD 59)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Aké ďalšie príklady z Písma nám ukazujú jednotlivcov, ktorí splnili svoje poslanie? Ako by ste zhodnotili misiu Jána Krstiteľa? Nazvali by ste ho úspešným?
2. Prečítajte si text 1Moj 19,30–36. Čo sa z neho dozvedáme o charaktere niektorých zachránených zo Sodomy?
3. Čo ďalšie sa môžeme naučiť od Abraháma a zo spôsobu, akým konal svoju misiu?
4. Považujete Abrahámov príhovor za Sodomu a Gomoru za úspešný alebo neúspešný? Vysvetlite svoje hodnotenie.

JONÁŠ – MISIA, VÝHOVORKY A ODMIETANIE

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Jonáš 1–4; Náh 1,1; 2Kráľ 17,5,6; Ž 24,1; Jak 1,27; Iz 6,1–8

ÚVODNÝ TEXT

Potom som počul hlas Pána, ktorý povedal: „Koho mám poslať, kto ta pôjde?“

Povedal som: „Hľa, tu som, pošli mňa!“ (Iz 6,8)

Nie každý, koho Boh povolal, bol taký ochotný a oddaný ako Abrahám. Príkladom je prorok Jonáš (Jonáš 1–4). Boh povolal Jonáša, aby kázal proti Ninive (nachádza sa v dnešnom Iraku), hlavnému mestu Asýrie. Toto mesto sa nachádzalo deväťsto kilometrov od Jeruzalema, čo vtedy predstavovalo asi mesiac cesty. Jonáš nielenže odmietol ísť do Ninive, ale vydal sa na cestu opačným smerom. Po príchode do Joppy si zaplatil cestu do Taršíša (v dnešnom južnom Španielsku). Plavba dlhá viac ako 3500 kilometrov by, v závislosti od počasia, trvala najmenej mesiac. Jonáš, ktorý sa nechcel postaviť asýrskemu kráľovi, strávil mesiac času tým, aby sa od Ninive dostal čo najďalej! Čo viedlo Božieho proroka k takémuto konaniu?

Ninivčania boli dobre známi svojou skazenosťou, hriechosťou a krutosťou. V minulosti dokonca zaútočili na Izrael a Judsko. Napriek tomu Boh povolal Jonáša, aby išiel do Ninive a kázal proti skazenosti mesta (Jon 1,2). Táto formulácia je veľmi podobná tej, ktorú Boh použil pri Abrahámovi v súvislosti so Sodomou a s Gomorou v 1Moj 18,20.21. Jonášov postoj k jeho povolaniu sa však veľmi líšil od toho Abrahámovho.

Čo sa môžeme naučiť z Jonášových výhovoriek a snahy vyhnúť sa povolaniu, ktoré nám dáva Hospodin?

OSNOVA LEKCIE

Hlavnou postavou tejto lekcie je prorok Jonáš. Príbeh tohto muža (Jonáš 1–4), ktorý bol poslaný Bohom ako „misionár“ do pohanského prostredia, nám odhaľuje rad príčin a dôvodov (či už oprávnených alebo nie), ktoré nám bránia v tom, aby sme prijali Božie pozvanie do služby.

Jonáš: štyri časté dôvody, prečo nemáme chuť zapojiť sa do misijnej služby:

- 2Kráľ 19,32–37: Strach (nedeľa)
- Jon 2,1–3.7–10: Nesprávne pochopenie Božieho charakteru (pondelok)
- Jon 3,1–5.10: Ťažkosti a nepohodlie (utorok)
- Jon 4,1–4: Neprijemná konfrontácia (streda)
- Izaiáš: príklad pozitívnej odpovede na Božie pozvanie k misii
- Iz 6,1–8: „Tu som, pošli mňa!“ (štvrtok)

DÔVOD ODMIETNUTIA MISIE: STRACH

³²Preto takto vraví Hospodin o asýrskom kráľovi: „Do tohto mesta sa nedostane ani šíp ta nevystrelí. Neprerazí doň štítom ani proti nemu nenavrší násyp.“ ³³Vráti sa cestou, ktorou prišiel, do tohto mesta sa však nedostane,“ znie výrok Hospodina. ³⁴Pre seba a svojho služobníka Dávida obránim toto mesto a zachránim ho.“ ³⁵Tej istej noci vyšiel Hospodinov anjel a pobil v asýrskom tábore stoosemdesiatpäťtisíc mužov. Keď ľudia včasráno vstali, všade samé mŕtvolý. ³⁶Nato sa asýrsky kráľ Sancherib vydal na spiatočnú cestu a po svojom návrate sa usadil v Ninive. ³⁷Keď konal pobožnosť v dome svojho boha Nisrócha, Adrammelech a Sarecer ho zabili mečom a unikli do krajiny Ararat. Po ňom sa stal kráľom jeho syn Esar-Chaddón. (2Kráľ 19,32–37)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Čo odhaľujú uvedené verše o Ninive a vzťahu medzi Asýriou a Izraelom? Ako mohol tento vzťah ovplyvniť Jonášovo rozhodnutie vydať sa namiesto do Ninive opačným smerom?

Nah 1,1 a Nah 3,1–4

2Kráľ 17,5,6

2Kráľ 19,32–37

Strach bol pravdepodobne jedným z hlavných dôvodov, prečo Jonáš odmietol cestu do Ninive. Asýřčania boli nebezpečným nepriateľom a Ninive bolo hlavným mestom kráľovstva.

„Jedným z najväčších starodávnych miest z obdobia rozdeleného Izraela bolo Ninive, hlavné mesto Asýrskej ríše. ... Ninive bolo v čase svojho najväčšieho rozkvetu strediskom zločinov a bezbožnosti. Písmo ho nazýva *krvilačným mestom*, ktoré je *samá lož, je plné koristi a neprestáva rabovať*. (Nah 3,1.19)“ (PP 265; ZSDT 128)

Napriek nedobrému menu bolo Ninive nádherné mesto. Historici pripomínajú, že kráľ Senacherib mesto výrazne zveľadil. Stál aj za stavbou obrovského juhozápadného paláca, ktorý sa rozkladal na ploche viac ako dvanásť hektárov (503 x 242 metrov) a tvorilo ho najmenej 80 miestností. Kráľ postavil aj 18 kanálov, ktoré privádzali do mesta vodu až zo vzdialenosti 65 kilometrov. Už samotná veľkosť mesta v tom čase vyvolávala hrôzu.

Asýřčania boli k svojim nepriateľom veľmi nemilosrdní. V správe o dobytí Babylona sa Senacherib chváľil, že zaplnil ulice mesta mŕtvolami mladých i starých obyvateľov mesta. Reliéfné rytiny nájdené pri vykopávkach zobrazujú scény vojakov napichujúcich obeť na koly. Určite nešlo o národ, s ktorým by sa chcel niekto dostať do sporu. Boli pripravení bez problémov použiť násilie a konať kruto proti každému, kto sa im znepáčil. Jonáš sa musel chvieť strachom pri predstave, že sa prechádza ulicami obávaného Ninive.

Napriek uvedeným skutočnostiam často vnímame Jonášov príbeh s pohrdaním alebo aspoň s nepochopením. Prečo dovolil svojmu strachu, aby mu zabránil plniť Božie pokyny? Len málo si však uvedomujeme, že sa môžeme ocitnúť v podobnej situácii a dovolíme nášmu strachu, aby nás úplne ovládol.

APLIKÁCIA

- Spomeň si na čas, keď si cítil, že Boh ťa vedie urobiť niečo, čo si sa naozaj báť urobiť. Čo si sa z takejto situácie naučil?

DÔVOD ODMIETNUTIA MISIE: NESPRÁVNE POCHOPENIE

¹Potom Hospodin prikázal veľkej rybe, aby Jonáša zhltila. Jonáš bol v bruchu ryby tri dni a tri noci. ²Jonáš sa z brucha ryby modlil k Hospodinovi, svojmu Bohu. ³Hovoril: „K Hospodinovi som kričal o pomoc, ty si začul môj hlas. ... ⁷Zostúpil som k základom vrchov, do krajiny, ktorej závery sa za mnou zavreli naveky. Ty si však vytiahol môj život z jamy, Hospodin, Bože môj. ⁸Keď vo mne chradla duša, spomenul som si na Hospodina, moja modlitba prišla k tebe, do tvojho svätého chrámu. ⁹Tí, čo uctievať ničotné modly, opúšťajú toho, ktorý je verný. ¹⁰Ja ti však chcem obetovať s hlasným chválospevom a chcem splniť, čo som sľúbil. Spása je u Hospodina.“ (Jon 2,1–3.7–10)

Keď prišla búrka, Jonáš vztiahol vinu na seba (Jon 1,1–12). Jeho postoj veľa vypovedá o spôsobe, akým mnohí v tom čase chápali Boha alebo „bohov“. Ľudia boli presvedčení, že okrem rôznych pozemských božstiev existovala aj akási neprehľadná rša démonov ovládajúcich moria a oceány. Podľa chápania námorníkov bolo potrebné priniesť obeť, aby sa utíšil hnev bohov. Búrka bola prejavom tohto hnevu. Hoci bol Jonáš Hebrej, jeho vnímanie mohlo byť ovplyvnené rôznymi tradičnými pohanskými názormi.

Prečítaj si text Jon 2,1–3.7–10. Čo tieto verše odhaľujú o spôsobe, akým Jonáš rozumel Božej prozreteľnosti?

Hoci Jonáš utekal z územia, kde ľudia vyznávali Hospodina ako svojho Boha, naučil sa (na vlastných chybách), že aj keď sa vydal do pohanských krajín, Hospodin zostával vrchovaným vládcom celého stvorenstva. Vietor, vlny ajorské živočíchy patria Bohu. „Hospodinovi patrí zem i to, čo ju naplňa, svet i tí, čo ho obývajú.“ (Ž 24,1) Jonášovo srdce sa obrátilo k vládci zeme a mora, kajal sa a bol zachránený.

Aj nám sa môže stať, že nepochopíme Boha a podstatu povolania, ktoré nám adresuje. Jedným z najčastejších nedorozumení je presvedčenie, že Bohu ide hlavne o to, aby sme sa zamerali na vlastné spasenie a čo najviac sa oddelili od skazenosti tohto sveta. Hoci nás Písmo vyzýva, aby sme si zachovali „čistú a nepoškvrnenú zbožnosť“ (Jak 1,27), mali by sme vnímať, aké dôležité je priniesť nádej a Božie požehnanie tým, ktorí to potrebujú.

Ďalším nedorozumením, ktoré nám môže brániť prijať Božie povolanie, je presvedčenie, že úspech misie závisí od nášho snaženia. Treba si uvedomiť, že my sami nemôžeme pre večnosť zachrániť žiadneho človeka – rovnako ako Jonáš nemohol zachrániť Ninive. Môžeme však mať „na spasenie zamerané“ vnímanie misie. Naším povolaním nie je spasiť ľudí, ale spolupracovať s Bohom na Jeho spásnom diele. Ak Ho chválime za konkrétne spôsoby, akými nás mení, vydávame tým svedectvo o Bohu, ktorý jediný môže pritiahnúť ľudí k sebe. My môžeme zasiať semenka pravdy, ale iba Boh môže priviesť srdce človeka k obráteniu. Často si zamieňame našu úlohu s Božou. Nesprávne chápanie posolania kresťanov môže mnohých priviesť k hľadaniu si výhovoriek a odmietnutiu byť svedkom. Áno, Boh poslal a použil si Jonáša, ale iba Boh, nie Jonáš, obrátil Ninive.

- **Získať ľudí pre Krista je príliš náročné na to, aby sme to dokázali sami a vo vlastnej sile. Potrebujeme sa preto naučiť nechať Boha, aby On sám získaval ľudí pre večnosť. Ako mu pri tom môžeš pomôcť svojím životom a svedectvom?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

DÔVOD ODMIETNUTIA MISIE: ŤAŽKOSTI A NEPOHODLIE

¹Potom zaznelo slovo Hospodina Jonášovi druhýkrát: ²„Vstaň, chod' do Ninive, do veľkého mesta, a zvestuj mu posolstvo, ktoré ti poviem.“ ³Jonáš vstal a šiel do Ninive podľa Hospodinovho slova. Ninive bolo veľké mesto pred Bohom, na tri dni chôdze. ⁴Jonáš vošiel do mesta, prešiel deň chôdze a volal: „Ešte štyridsať dní a Ninive bude rozvrátené.“ ⁵Ninivčania uverili Bohu, vyhlásili pôst a obliekli sa do vrecoviny od najväčšieho až po najmenšieho. ... ¹⁰Boh videl ich konanie, že sa odvrátili od svojich zlých ciest. Potom Boh olútoval zlo, o ktorom povedal, že ho vykoná nad nimi, a neurobil to. (Jon 3,1–5.10)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Jonášova skúsenosť v bruchu veľkej ryby (Jonáš 2) bola dramatickým prejavom Božej lásky a milosrdenstva. Jonášova modlitba odhaľuje, že pochopil láskavé Božie posolstvo. Prorokovo neuveriteľné stretnutie s Bohom síce nespôsobilo zázračnú zmenu v jeho myslení a konaní, napriek tomu sa však vydal do Ninive.

Prečítajte si 3. kapitolu knihy Jonáš. Ako ľudia reagovali na Jonášovo kázanie? Čo sa z toho môžeš naučiť o vydávaní svedectva?

Nech už si Jonáš myslel o Ninivčanoch čokoľvek, zvestoval, čo mu Boh prikázal. A výsledky boli ohromujúce! Ninivčania sa začali kajať. Áno, Jonáš musel prejsť veľký kus cesty (doslovne aj obrazne), aby vykonal to, do čoho sa mu vôbec nechcelo. Ale keď napokon začal kázať, Boh sa oslávil prostredníctvom zmeny, ktorú Ninivčania prežili.

Božia misia sa uskutočňuje prostredníctvom tých, ktorí sú ochotní obetovať sa, aj keď je to niekedy v rozpore s tým, čo by sami chceli. To, čo pokladáme za dôležité my sami, musí ustúpiť tomu, čo považuje za rozhodujúce Boh. A pre Boha je najpodstatnejšia záchrana stratených. Podobne ako Jonáš, aj my máme predsudky, ktoré nám bránia osloviť konkrétného človeka alebo určitú skupinu ľudí.

Na vyrovnanie sa s vlastnými predsudkami potrebujeme veľa pokory. Misia si okrem toho vyžaduje čas a emocionálnu energiu. Môže byť nesmierne náročné investovať do životov iných a prejavovať skutočnú starostlivosť. Môže to znieť veľmi vyčerpávajúco, najmä ak si uvedomíme, že v dnešnej dobe musí každý z nás čeliť rôznym vlastným problémom a ťažkostiam.

A napokon, účasť na misii si často vyžaduje, aby sme zmenili pohľad na vlastné prostriedky. S misiou sú spojené rôzne výdavky, či už ide o starostlivosť o ľudí, nákup literatúry a informačných materiálov, alebo platenie za rôzne služby, aby sme mali viac času na misijnú prácu. Nech už má naša misijná služba akúkoľvek podobu, vyžaduje si určitú mieru obetavosti.

Dobrou správou je, že Boh priviedol Ninivčanov k pokániam aj napriek evidentným Jonášovým nedostatkom. Je smutné, že Jonáš sa nedokázal pripojiť k radosti, ktorá je v nebesiach z obrátenia každého hriešnika.

APLIKÁCIA ■ Akú obeť od teba Boh žiada v súvislosti so zdieľaním Jeho lásky s inými? Dôveruješ Mu, že splní svoj sľub a odmení tvoju obeť?

DÔVOD ODMIETNUTIA MISIE: NEPRÍJEMNÉ KONFLIKTY

¹Jonáš to pokladal za veľmi zlé a nahneval sa. ²Potom sa modlil k Hospodini: „Ach, Hospodin, či som to nepovedal, kým som bol vo svojej krajine? Preto som chcel predtým ujsť do Taršíša, lebo som vedel, že ty si Boh milostivý, ľútostivý, zhovievavý a bohatý v dobrote. Ty olutuješ pohromu. ³Tak teda, Hospodin, vezmi mi život, lebo je pre mňa lepšie zomrieť ako žiť.“ ⁴Hospodin sa ho spýtal: „Či je to správne, že si sa rozhneval?“ (Jon 4,1–4)

Prečítaj si 4. kapitolu knihy Jonáš. Ako sa skončilo Jonášovo dielo v Ninive? Ako rozumieš prorokovej záverečnej reakcii?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ak by sme sa vo verši Jon 4,2 sústredili len na jeho druhú polovicu a úplne ju vytrhli z kontextu, vyznel by ako nádherné vyznanie viery. Ako to bolo v skutočnosti?

Jonášova nenávisť k ľuďom v Ninive bola taká hlboká, že si prial radšej zomrieť, než stratiť tvár. Ukázalo sa totiž, že jeho slová o súde nad mestom, ktorými ho poveril Boh, sa nenaplnili a Ninive nebolo zničené. Jonáš chcel, prial si, túžil, aby Ninive bolo ďalšou Sodomou a Gomorou. Dúfal v Boží súd nad nenávideným ľuďom. Keď Boh mesto ušetril, Jonášov svet sa zrútil. Stratil zmysel života. Prial si radšej nebyť, než čeliť tomu, čo vnímal ako „nespravodlivú spravodlivosť“.

Boh konfrontuje Jonáša, tentokrát nie kázňou alebo výrokom, ale prostredníctvom skúsenosti. Presvedčenie sa neformuje na požiadanie. Nemusí ho zmeniť ani nová informácia. Náš pohľad na svet sa často formuje na základe životných skúseností a toho, ako im rozumieme.

Nová skúsenosť, ktorú Boh dal prežiť Jonášovi, mala prorokovi pomôcť rozpoznať jeho skreslené vnímanie reality. Boh spôsobil, že rastlina za jeden deň zázračne vyrástla. Bola dostatočne veľká na to, aby prorokovi poskytla ovlažujúci tieň pred spaľujúcim slnkom. Jonáš neďakoval Bohu, ktorý urobil zázrak, bol vďačný za rastlinu samotnú. Namiesto toho, aby rastlinu pokladal za *nezaslúžený* prejav Božej milosti, považoval ju za *zaslúžené* požehnanie, ktoré nasledovalo po jeho dobrých skutkoch. Keď rastlina uhynula, Jonáš sa nahneval, začal pochybovať o svojej hodnote a uvažoval dokonca o vlastnej smrti.

Po tejto skúsenosti sa Boh láskavo pokúša priviesť proroka na správnu cestu. Ukazuje Jonášovi, aké hlúpe bolo činiť si rastlinu viac ako tisíce mužov, žien a detí v Ninive.

■ Príbeh sa nekončí Jonášovým pokáním. Záver knihy zostáva otvorený. Aký postoj zaujmeš ty k ľuďom, ktorí sú násilní, zlí, stratení?

APLIKÁCIA

TU SOM, POŠLI MA

¹V roku, keď zomrel kráľ Uzzija, videl som Pána sedieť na vysokom a vznešenom tróne. Okraje jeho rúcha naplňali chrám. ²Nad ním stáli serafi. Každý mal po šesť krídel: dvoma si zakrývali tvár, dvoma si zakrývali nohy a dvoma lietali. ³Jeden druhému volal: „Svätý, svätý, svätý je Hospodin zástupov, celá zem je plná jeho slávy.“ ⁴Prahy dverí sa zachveli od hlasu volajúceho a chrám sa naplnil dymom. ⁵Povedal som: „Beda mi, som stratený, lebo som muž s nečistými perami a bývam medzi ľuďom s nečistými perami a moje oči videli kráľa, Hospodina zástupov.“ ⁶Priletel ku mne jeden zo serafov, v ruke mal žeravý uhlík, ktorý vzal kliešťami z oltára. ⁷Dotkol sa mi perí a povedal: „Hľa, toto sa dotklo tvojich perí, zmizla tvoja vina a tvoj hriech je odstránený.“ ⁸Potom som počul hlas Pána, ktorý povedal: „Koho mám poslať, kto ta pôjde?“ Povedal som: „Hľa, tu som, pošli mňa!“ (Iz 6,1–8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Príbeh proroka Jonáša je naozaj pozoruhodný. Skutočnosť, že Boh zachránil Ninivčanov *napriek* chatrnému Jonášovmu svedectvu, jasne ukazuje, aká je naša úloha v súvislosti s misiou. Máme byť sprostredkovateľmi Božieho posolstva. Jedine Boh však môže usvedčiť a obrátiť srdcia ľudí. Boh hľadá ochotných a pokorných poslov, ktorí sa budú riadiť Jeho pokynmi.

Aká je hlavná myšlienka vyjadrená v úvodnom texte (Iz 6,1–8)?

V texte zaznieva volanie. Boh hľadá ochotných dobrovoľníkov. Na toto volanie máme odpovedať tak, že sa podriadime Jeho vedeniu, budeme počúvať Jeho hlas, a potom sa rozhodneme poslúchnuť čokoľvek, čo nám povie.

Príbeh o Jonášovi okrem iného odhaľuje Božiu lásku k ľuďom, ktorí žijú tam, kde Jeho lásku necítiť a Jeho hlas nepočuť. Ako sa Boh zľutoval nad Ninive, zľutuje sa nad miliónmi obyvateľov miest, kde budovy nahrádzajú stromy a neustály hluk sťažuje stíšenie sa a počúvanie. O Ninivčanoch Boh povedal, že „nevedia rozlíšiť pravú a ľavú ruku“ (pozri Jon 4,11). Boh potrebuje poslov, ktorí sú ochotní priniesť posolstvo nádeje tým, ktorí sú zavalení zaneprázdnenosťou a ťažkosťami života.

Izaiáš počul hlas, ktorý hovoril: *Kto pôjde?* Aká bude tvoja odpoveď?

APLIKÁCIA

- Na prázdny list papiera alebo do modlitebného denníka si urob zoznam desiatich ľudí, o ktorých vieš, že nie sú veriaci. Nazvime ich pracovne tvojimi „učeníkmi“. Ak je to možné, uveď ich podľa mena. Nos tento zoznam so sebou a po zvyšok štvrtroka sa denne modli za každého zo svojich desiatich „učeníkov“. Modli sa, aby ti Boh pomohol spriatelieť sa s tými, ktorých poznáš. Modli sa, aby si mohol vytvoriť hlbšie, bližšie a dôveryhodné priateľstvá so svojimi známymi. Pri prehlbovaní vzťahu s nimi pozorne sleduj a počúvaj, čo hovoria, aby si mohol rozpoznať ich potreby, zranenia a bolesti. Potom sa modli, aby im Boh dal východisko a pomohol im v ich núdzach.

VÝZVA

Vyber si dve mestá (obce): jedno vo vašom okolí, druhé kdekoľvek na svete. Začni sa modliť za ľudí, ktorí žijú a pracujú v každom z nich. Pros Boha, aby povolal niekoho, kto v danom mieste bude zvestovať posolstvo o Bohu a o skorom príchode Ježiša.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Ellen G. Whiteová priniesla dôrazné varovanie pre tých, ktorí sa snažia nasledovať Ježišovu výzvu prinášať svedectvo ľuďom naokolo:

„Ak sa ľudia s výhovorkami vyhýbajú misijnému dielu, nezabavuje ich to zodpovednosti. Zanedbávajú duše, za ktoré zomrel Kristus, zanedbávajú povinnosti, ktorými ich poveril Boh, a sú zapísaní do nebeských kníh ako neverní služobníci. Ak sa služobník uzatvára pred tými, ktorí potrebujú jeho pomoc, nekoná pod vedením Majstra a nie je posilou a požehnaním pre ostatných. Tí, ktorí zanedbávajú osobný kontakt s ľuďmi, zaoberajú sa len sebou. Práve oni potrebujú skúsenosť spojenia so spoluveriacimi, aby pochopili svoj duchovný stav. Len tak budú vedieť nasýtiť Boží ľud. Tí, ktorí zanedbávajú túto prácu, dávajú najavo, že potrebujú morálnu obnovu. Len tak si uvedomia, že nekonajú zverenú prácu.“ (RH, 30. augusta 1892)

Tieto silné slová zdôrazňujú, akú veľkú váhu Boh kladie na misiu. Máme však nádej. „Boží rozkaz ukladal Jonášovi veľkú zodpovednosť. Ten však, ktorý mu kázal ísť do Ninive, mal moc podprieť svojho posla a pomôcť mu k úspechu. Keby bol prorok bez zaváhania poslušol, mohol sa zaobiť bez nejedného trpkého zážitku a bol by na vlastných skúsenostiach poznal veľkosť Božieho požehnanie. Hospodin však Jonáša neopustil ani vo chvíľach zúfalstva. Prorok musí prejsť viacerými skúškami a obstať v množstve rôznych príhod. Tým sa mala obnoviť jeho dôvera v Boha a v jeho nekonečnú spásnu moc.“ (PP 266; ZSDT 128.129)

Podobne ako Jonáš, aj my môžeme nájsť výhovorky, prečo sa nezúčastňujeme na misii. Výhovorky si môžeme nájsť rôzne. Výzva konať misiu však nie je o nič menej konkrétna ako výzva, ktorú Boh adresoval Jonášovi. Otázka znie, ako sa rozhodneme odpovedať.

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Aké výhovorky ste boli v pokušení použiť, aby ste ospravedlnili svoje vyhýbanie sa misii? Čo je vašim „Ninive“?
2. Zamyslite sa nad dôležitosťou pravdy, ktorá nám bola zverená. Aké požehnanie vám plyní z tejto pravdy? Čo vám bráni podeliť sa s ostatnými o to, čo vám samotným prináša osoh?
3. Ako sa môžete pomocou Božej milosti naučiť prekonať strach z vydávania svedectva a konania misie?

Týždeň od 5. do 11. novembra

MISIA – MOTIVÁCIA A PRÍPRAVA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Luk 24,1–12; Luk 24,36–49; Sk 1,12–26; Heb 10,24.25; Sk 2,1–41; 1Kor 11,1

ÚVODNÝ TEXT

Toto sú moje slová, ktoré som vám povedal, kým som bol ešte s vami: Musí sa vyplniť všetko, čo je o mne napísané v Mojžišovom zákone, Prorokoch a Žal-moch. (Luk 24,44)

Pavol napísal Filipanom: „¹⁵Niektorí síce hlásajú Krista zo závidosti a nevraživosti, ale iní s dobrým úmyslom. ¹⁶Jedni to robia z lásky, lebo vedia, že som tu na obranu evanjelia, ¹⁷iní však ohlasujú Krista z neznášanlivosti, nie úprimne, lebo si myslia, že mi v mojich putách spôsobia súženie. ¹⁸Čo na tom! Len nech sa akýmkoľvek spôsobom, či naoko, alebo úprimne, zvestuje Kristus. Z toho sa radujem a aj sa budem radovať.“ (Fil 1,15–18)

To sú veľmi silné slová! Pavlovi bolo jedno, či sa Kristus káže „naoko, alebo úprimne“ – dôležité bolo len to, že sa káže. Na tom Pavlovi záležalo najviac. V ideálnom prípade by však naše pohnútky kázať Krista, konať misiu a oslovovať druhých dobrou správou mali byť motivované láskou a pravdou. V žiadanom prípade by našou pohnútkou nemali byť sebecké ambície, záviť alebo prehlbovanie konfliktu.

Čo by malo byť našou motiváciou kázať Krista? Ako sa na túto úlohu môžeme pripraviť?

Tento týždeň sa pozrieme na niektoré udalosti v ranej cirkvi, ktoré nám môžu slúžiť ako usmernenie v súvislosti s motiváciou misijne pracovať.

OSNOVA LEKCIE

V tejto lekcii sa bližšie pozrieme na život a misijnú prácu prvej cirkvi, teda na prvú generáciu kresťanov, Ježišových nasledovníkov. Pasáže vybrané z dvoch Lukášových spisov (evanjelium a kniha Skutky) ukazujú, čo motivovalo prvých kresťanov, aby sa delili o svoju vieru a aktívne sa zapojili do misijnej úlohy.

- Luk 24,1–12: Silná osobná skúsenosť (nedeľa)
- Luk 24,36–49: Pochopenie spoľahlivej biblickej správy (pondelok)
- Sk 1,12–26: Poverenie samotným Ježišom (utorok)
- Sk 2,1–4.36: Túžba predstaviť druhým Krista (streda)
- Sk 2,41–47: Život v spoločenstve „učeníkov“ (štvrtok)

ZDIEĽANIE DOBREJ SPRÁVY

⁵Ženy sa preľakli a sklonili tváre k zemi. Ale muži im povedali: „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? ⁶Niet ho tu, bol vzkriesený. Spomeňte si, ako vám hovoril, keď bol ešte v Galilei: ⁷Syn človeka musí byť vydaný do rúk hriešnikom a ukrižovaný, ale tretieho dňa musí vstať z mŕtvych.“ ⁸Tu si spomenuli na jeho slová, ⁹vrátili sa od hrobu a všetko porozprávali Jedenástim a všetkým ostatným. ¹⁰Bola to Mária Magdaléna, Jana a Mária Jakubova a s nimi aj ostatné, ktoré to rozprávali apoštolom. ¹¹Ale tým sa zdali tieto slová ako blúznenie a neverili im. ¹²No Peter vstal a bežal k hrobu. Keď sa nahol, videl tam len plachty. Odišiel domov s úžasom nad tým, čo sa to stalo. (Luk 24,5–12)

Uvažuj o texte Luk 24,1–12. Aká bola reakcia tých, ktorí počuli o zmŕtvychvstalom Kristovi?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

V nedeľu skoro ráno sa podľa Lukáša zišlo pri hrobe niekoľko žien, ktoré mali so sebou voňavé oleje (Luk 24,1). Je teda veľmi pravdepodobné, že sa na začiatku nového týždňa chystali postarať o Ježišovo telo. Očakávali, že nájdu zapečatenú hrobku. Namiesto toho však objavili len prázdny hrob. Zostali zaskočené. Ich prekvapenie zosilnelo, keď sa pri nich zrazu objavili dvaja muži v bielom oblečení. Títo poslovia mali pre ženy dôležitú správu. Pripomenuli im Ježišove predchádzajúce slová a potvrdili, že Kristus skutočne vstal, ako o tom počas svojej služby opakovaně hovoril. Rozradostnené z tejto správy sa rýchlo vybrali na miesto, kde sa zdržiavali učeníci a mnohí ďalší Ježišovi nasledovníci. Nadšene im začali rozprávať, čo videli a počuli. Svoju radosť nedokázali ovládnuť. To znamená, že sa s ostatnými „museli“ podeliť o to, čo sa dozvedeli o Kristovi. Asi si nevieme úplne predstaviť nadšenie, ktoré sa zmocnilo týchto žien. Zažili úžasnú skúsenosť, ktorá ich určite naplnila úžasom. Učeníci však nazvali ich skúsenosť „blúznením“ a neverili im. Peter si nebol istý, či ženám veriť alebo nie, a tak bežal k hrobu, aby sa na vlastné oči presvedčil o pravdivosti ich svedectva.

Podobne ako Peter, aj my často váhame, či prijať nejakú správu, ktorú priniesol niekto iný. Hoci Peter si ženy pozorne vypočul, o ich skúsenosti mohol začať hovoriť až neskôr. Najprv sa presvedčil len o prázdnom hrobe. A ako zaznamenal Lukáš: „Odišiel domov s úžasom nad tým, čo sa to stalo.“ (Luk 24,12) Petrova skúsenosť pri hrobe sa však líšila od skúsenosti žien.

Hneď ako sa ženy dozvedeli správu o Ježišovom zmŕtvychvstání, chceli sa o ňu podeliť s ostatnými. Niet väčšej motivácie pre misiu, ako túžba dať druhým vedieť, čo pre nás vykonal Ježiš.

Aby sme mohli druhým hovoriť o láskavom Bohu, potrebujeme s Ním prežiť osobnú skúsenosť. Naša túžba podeliť sa s ostatnými o to, čo tak milujeme, musí byť kľúčovou súčasťou našej motivácie zapojiť sa do misie. Ved' napokon, nedá sa zdieľať to, čo sami nemáme.

- Aké sú tvoje skúsenosti s prežívaním reality Boha a Jeho lásky? V čom sú pre teba tieto skúsenosti dôležité? Ako ťa motivujú na vydávanie svedectva o dobrej správe?

APLIKÁCIA

PROROCKÝ ZÁKLAD

⁴⁴Potom im hovoril: „Toto sú moje slová, ktoré som vám povedal, kým som bol ešte s vami: Musí sa vyplniť všetko, čo je o mne napísané v Mojžišovom zákone, Prorokoch a Žalmoch.“ ⁴⁵Vtedy im otvoril myseľ, aby chápali Písma, ⁴⁶a povedal im: „Tak je napísané, že Kristus bude trpieť, tretieho dňa vstane z mŕtvych ⁴⁷a v jeho mene sa bude všetkým národom, počnúc od Jeruzalema, hlásať pokánie na odpustenie hriechov. ⁴⁸Vy ste toho svedkami. ⁴⁹Hľa, ja na vás zosielam, čo slúbil môj Otec. Vy však zostaňte v meste, kým nebudete zahalení mocou z výsosti.“ (Luk 24,44–49)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Luk 24,36–49. Čo bolo pre učeníkov kľúčové pri stretnutí so vzkrieseným Kristom?

Je zaujímavé, že učeníci najprv neverili zo *strachu*. Potom, keď videli Ježiša a boli uistení, že je skutočne nažive, neverili od *radosti* (Luk 24,41). Mal si niekedy pocit, že niečo bolo až príliš dobré na to, aby to bola pravda? Takúto skúsenosť mali aj učeníci.

Jediná, osamotená skúsenosť by však učeníkom veľmi pravdepodobne nestačila. Časom by sila zážitku vyprchala. Zabudli by, alebo by možno začali pochybovať. Áno, Ježiš im ukázal svoje jazvy a jedol s nimi rybu. Ani to by však nebolo dosť. Dôležité bolo, že upriamil ich pozornosť na Písmo a ukázal im prorocký základ svojho diela a svojej služby. Tento moment bol najdôležitejší. Bez ohľadu na to, akú veľkú skúsenosť učeníci prežili, Ježišovi išlo hlavne o to, aby bola ich viera založená na Božom slove (Luk 24,44).

Božie slovo je pre nás veľkou motiváciou na vydávanie svedectva. Ježiš vedel, že ak má byť skúsenosť učeníkov pevná, potrebujú jasne pochopiť, prečo musel zomrieť a čo znamenalo Jeho vzkriesenie. Učeníci potrebovali pochopiť, že Božie kráľovstvo nie je politickým útvarom a že v ňom ide predovšetkým o riešenie hriechu a víťazstva Krista nad smrťou. Podstatou evanjelia nebolo dosiahnutie politickej suverenity Izraela. Dobrá správa zjavuje Kristovo víťazstvo nad satanom a vyjadruje zaslúbenie, že jedného dňa bude zničené všetko zlo na svete, že zem bude stvorená nanovo a že Boh bude uprostred svojho ľudu. „Vtedy im otvoril myseľ“ (Luk 24,45), aby mohli pochopiť pravdy, o ktoré sa mali podeliť so svetom.

Naša skúsenosť s Ježišom musí stáť na základoch Božieho slova, ktorého súčasťou sú aj proroctvá ukazujúce na prvý a druhý Kristov príchod. Keď tieto pravdy pochopíme a stanú sa súčasťou nášho života, upriamime svoju pozornosť na konanie diela, na ktoré nás Boh povolal.

APLIKÁCIA

- Vychádza tvoja viera z proroctiev, ktoré poukazujú na Krista a na Jeho príchod? Ako sa to prejavuje? Prečo potrebujeme byť zakotvení v Božom slove? Prečo je správne pochopenie proroctiev dôležité pre konanie misie?

ČAKANIE A POSLANIE

¹²Potom sa vrátili do Jeruzalema z vrchu, ktorý sa volá Olivový a je blízko Jeruzalema, vo vzdialenosti sobotnej cesty. ¹³Keď ta prišli, vystúpili do hornej siene, kde sa zdržiavali Peter, Ján, Jakub, Ondrej, Filip, Tomáš, Bartolomej, Matúš, Jakub Alfejev, Šimon Horlivec a Júda Jakubov. ¹⁴Všetci títo jednomyseľne a vytrvalo zotrúvali v modlitbách spolu so ženami, s Máriou, Ježišovou matkou a s jeho bratmi. (Sk 1,12–14)

Lukášovo evanjelium sa končí Ježišovým nanebovstúpením (Luk 24,50–53). Táto udalosť však nie je záverom príbehu o Ježišovi. Lukáš pokračuje a píše ďalšiu knihu – Skutky apoštolov. Tesne predtým, ako Ježiš vystúpil do neba, dal učeníkom poverenie, zaslúbenie a pokyny, aby v Jeruzaleme čakali na „moc z výsosti“ (Luk 24,49; pozri tiež Sk 1,4–8).

Ježiš učeníkom prikázal, aby počkali v Jeruzaleme, kým sa nenaplní zaslúbenie od Otca. Svätý Duch mal dať učeníkom moc, aby sa stali svedkami v Jeruzaleme, Judei, Samárii a v ďalších končinách sveta.

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Sk 1,12–26. Čo robili učeníci, kým čakali na naplnenie zaslúbenia?

Ježiš dal učeníkom jasné poverenie: mali byť Jeho svedkami pre celý svet. Počas čakania sa na svoju úlohu pripravovali dvomi spôsobmi. Po prvé, spoločne zotrúvali na modlitbách. Nikto z nich nepochyboval o tom, čím ich Ježiš poveril. Každý z nich toto poverenie prijal. To ich inšpirovalo k spoločnej modlitbe. Lukáš nespomína, čo presne bolo predmetom ich modlitieb, ale je takmer isté, že sa modlili o múdrosť, silu a odvahu, aby spoločne dokázali naplniť Boží plán. V tom sú príkladom aj pre nás dnes.

To druhé, čo robili počas čakania na naplnenie zaslúbenia, bola organizačná príprava na misiu. Judáš zradil Ježiša a potom si vzal život. Tým sa medzi dvanástimi uvoľnilo jedno miesto. Učeníci sa rozhodli vybrať si pod Božím vedením náhradu. V tejto etape fungovania ranej cirkvi zohral dôležitú úlohu apoštol Peter. Nikto nenapadol jeho kroky, všetci v tom videli Božiu múdrosť. Učeníci dôverovali, že Boh koná uprostred nich. Čas čakania nebol nečinný. Učeníci sa zameriavali na prípravu na konanie misie.

Kým čakáme na vyliatie Svätého Ducha, ktorý nám pomôže dokončiť veľké Božie dielo, musíme sa zjednotiť, aby sme sa navzájom povzbudzovali (Heb 10,24.25) a modlili sa o Božieho Svätého Ducha. Zároveň by sme sa mali usilovať o zosúladenie našich priorít s tým, čo je hlavným Božím cieľom – záchrana stratených.

- **Ako sa môžeš naučiť čakať na Pánov príchod a počas čakania nestratiť vieru? Ako môžeš, podľa vzoru učeníkov, čo najlepšie využiť čas pri čakaní na zoslanie Svätého Ducha?**

APLIKÁCIA

„KTORÉHO STE VY UKRIŽOVALI“

¹Ked' nadišiel deň Turíc, všetci boli spolu na tom istom mieste. ²Tu sa odrazu strhol z neba hukot, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom sedeli. ³Ukázali sa im akoby ohnivé jazyky rozdelené tak, že na každom z nich spočinul jeden. ⁴Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť. ... ³⁶„Nech teda celý dom Izraela s istotou vie, že Boh toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, urobil Pánom aj Mesiášom.“ (Sk 2,1–4.36)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Skutky 2 zaznamenávajú vyliatie Svätého Ducha na Turíce. Keď sa Ježišovi nasledovníci modlili, na ich hlavách spočívali ohnivé jazyky. Poznali, že na nich zostúpila zaslúbená moc Svätého Ducha.

Prečítaj si text Sk 2,1–41. Čo sa stalo s učeníkmi v dôsledku prijatia Svätého Ducha na Turíce?

Učeníci začali hovoriť inými jazykmi, „ako im Duch dával hovoriť“ (Sk 2,4). Rozhodujúce je, že Boh zmocnil každého človeka tak, aby mohol konať službu v prospech neveriacich. Požehnanie nebolo určené pre vlastné dobro učeníkov. Nebolo požehnaním, ktoré im malo pomôcť dostať sa do neba alebo uľahčiť im medzinárodné podnikanie vďaka poznaniu cudzích jazykov. Moc od Boha dostali preto, aby mohli naplniť zverenú úlohu. Aj dnes Boh vyzýva každého zo svojich nasledovníkov, aby využil osobné dary na službu neveriacim. Áno, dostali sme dary. Výzvou pre nás je, aby sme pri misii využívali dary, ktoré sme dostali práve na oslovenie druhých.

Vyliatie Svätého Ducha malo za následok, že mnohí ľudia ľutovali svoje predchádzajúce odmietnutie Mesiáša. Niektorí z nich boli dokonca v Jeruzaleme práve v čase Jeho popravy. To, čo sa dialo, bolo naozaj pozoruhodné. Peter niektorých z nich obvinil, že ukrižovali Krista! Očividne si uvedomili následky svojho konania. Keď boli usvedčení, zvolali: „Muži a bratia, čo máme robiť?“ (Sk 2,37)

Aj oni však mohli vďaka Božej milosti dostať odpustenie. Peter im povedal: „Kajajte sa a každý z vás nech sa nechá pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha.“ (Sk 2,38)

Spoločne, v súlade so Svätým Duchom, kázali Ježišovi nasledovníci pokánie a odpustenie hriechov – dokonca aj pre tých, ktorí sa mohli priamo podieľať na ukrižovaní Ježiša! Takú veľkú moc má evanjelium. Ak by nás takáto správa nemotivovala misijné pracovať, čo iné potom? Sme povolaní šíriť evanjelium vo svete: v sebeckom, padlom, skazenom svete plnom hriešnikov. Našou úlohou nie je súdiť, našou úlohou je svedčiť o Ježišovej spásnej moci.

APLIKÁCIA

- Skutočnosť, že aj niektorí z tých, ktorí sa podieľali na Kristovej smrti, mohli byť vďaka evanjeliu zachránení, môže na nás vplývať dvomi spôsobmi: (1) môže byť povzbudením, ak máme pochybnosti, či nám môžu byť odpustené naše hriechy, a (2) môže nás povzbudzovať vydávať svedectvo druhým, bez ohľadu na to, ako vyzerá ich život.

SITUÁCIA V RANEJ CIRKVI

⁴¹Tí, čo prijali jeho slovo, boli pokrstení a v ten deň sa pridalo k nim asi tritísiť duší. ⁴²Neustále sa venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám. ⁴³Všetkých sa zmocňovala bázeň, lebo prostredníctvom apoštolov sa dialo veľa zázrakov a znamení. ⁴⁴Všetci, čo uverili, boli pospolu a mali všetko spoločné. ⁴⁵Predávali svoje pozemky a majetky a rozdeľovali z toho všetkým podľa toho, koľko kto potreboval. ⁴⁶Deň čo deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a spoločne jedávali pokrm s radosťou a úprimným srdcom. ⁴⁷Chválili Boha a tešili sa priazni celého ľudu. A Pán deň čo deň pridával k ich spoločenstvu tých, ktorí mali byť spasení. (Sk 2,41–47)

Ako je v úvodnom texte (Sk 2,41–47) opísaná raná cirkev?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Skutky 2 sa končia krásnym obrazom toho, aká bola raná cirkev. Lukáš tu dvakrát zdôrazňuje, že sa k Ježišovým nasledovníkom „pridalo“ veľké množstvo veriacich (Sk 2,41) a že „Pán deň čo deň pridával k ich spoločenstvu tých, ktorí mali byť spasení“ (Sk 2,47). Tieto formulácie nez dôrazňujú len samotný početný rast cirkvi, ale tiež myšlienku, že títo novopokrstení ľudia sa stali rovnocennou súčasťou spoločenstva veriacich.

Hlavnou funkciou ranej kresťanskej cirkvi bolo učeníctvo. Keď sa k cirkvi pridávali noví členovia, boli „učeníkmi“ trojakým spôsobom. Zoznamovali sa s učením apoštolov a so spoločenstvom. Slová „učenie“ (náuka, inštrukcie, pravidlá) a „spoločenstvo“ sú v tomto kontexte dôležité. Kázanie apoštolov konfrontovalo bludné učenia a ponúkalo nové vysvetlenie toho, čo ľudia videli a prežívali. Nenačili sa však, ako prežívať túto novú pravdu vo svojom živote. Aplikovanie pravdy do života človeka sa dialo vo vzťahu s ostatnými veriacimi. Noví veriaci sa stávali učeníkmi nielen prostredníctvom vyučovania, ale aj prostredníctvom účasti na každodennom živote spoločenstva. To sa odohrávalo pod vedením duchovne zreých apoštolov.

Kázanie, ktoré ľuďom hovorí, čo majú robiť, ale neukazuje im, ako to majú robiť, nie je dobrým kázaním. Ale ani kázania a rôzne návody vysvetľujúce, ako žiť kresťanský život, nenahradia osobnú skúsenosť. Je dôležité, aby noví veriaci mali osobnú skúsenosť z toho, že pozorujú iných a nechajú sa inšpirovať ich príkladom. Pavol to vedel a prikázal svojim nasledovníkom, aby ho napodobňovali tak, ako on napodobňoval Ježiša (1Kor 11,1). Keď ostatnívidia teba a realitu tvojej skúsenosti s Kristom, ovplyvní to aj ich.

- Mysli na niekoho, za koho sa modlíš a túžiš, aby sa stal veriacim. Pros Boha, aby tento človek prežil osobnú skúsenosť s Ježišom.

APLIKÁCIA

VÝZVA

Komu pomáhaš, aby začal prežívať vzťah s Ježišom? Hľadaj spôsoby, ako ho priviesť do spoločenstva s inými veriacimi.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Naša misijná práca musí vychádzať z hlbokej lásky a vďačnosti za to, čo Ježiš urobil a robí v našich životoch. Akákoľvek iná motivácia je nesprávna. Vychádzať z Písma a byť v súlade s ním je kľúčom úspešnej evangelizácie.

„Svoj život máme spojiť s Kristovým životom tak, aby sme boli od neho celkom závislí, pretože on je *živý chlieb, ktorý zostúpil z neba* (Ján 6,51) a čerstvá voda z prameňa, ktorý nikdy nevysychá. Ak budeme o svojom Pánovi stále uvažovať a srdcom mu budeme vzdávať chválu a vďaku, náš kresťanský život bude ustavične svieži. Naša modlitba bude rozhovor s Bohom, ako keby sme sa rozprávali s priateľom. On sám nám oznámi aj skryté veci. Častejšie a radostnejšie si potom uvedomíme Kristovu prítomnosť. Srdce sa rozhorlí vedomím, že Kristus nás sprevádza životom, ako kedysi sprevádzal Enocha. Ak to kresťan skutočne prežíva, v jeho živote sa prejaví jednoduchosť, pokora, miernosť a skromnosť. Celé okolie spozná, že spoločníkom mu je Kristus a že sa učí od neho.“ (COL 129.130; KP 98)

„Kto sa stará len o seba, nerastie a neprináša ani plody. Ak si prijal Krista za svojho Spasiteľa, musíš zabúdať na seba a pomáhať iným. Rozprávaj im o Ježišovej láske a добрote. Splň každú nevyhnutnú povinnosť. Uvažuj o problémoch iných ľudí a všetkými dostupnými prostriedkami sa snaž zachraňovať hynúcich. Keď prijmeš Ducha Kristovej nesebeckej lásky a budeš pracovať pre iných, porastieš a prinesieš ovocie. V tvojej povahe dozrejú plody Ducha, tvoja viera sa posilní, prehĺbi sa tvoje presvedčenie a tvoja láska zvrúcnie. Čoraz viac sa budeš podobáť Kristovi v tom, čo je čisté, ušľachtilé a krásne.“ (COL 67, 68; KP 46)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako rozumiete Pavlovým slovám v Liste Filipanom o kázaní Krista z nesprávnych pohnútok (Fil 1,15–18)? Ako sa môžeme uistiť, že my sami sa nedopúšťame podobného konania?
2. Aká je vaša osobná skúsenosť s realitou Boha a Jeho lásky? Môžete na základe vlastných skúseností kázať druhým úprimne a čestne o Božej добрote a láske? Z čoho vychádza vaše svedectvo?
3. Aká bola vaša skúsenosť s čakáním na Božiu odpoveď? Čo ste sa naučili z čakania o Bohu a o podstate viery?

MISIA V NAJBLIŽŠOM OKOLÍ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Luk 10,25–37; 2Tim 3,16; Jak 2,17–22; Mat 22,37–40; Gal 5,14; Mich 6,6–8

ÚVODNÝ TEXT

On [Ježiš] odpovedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, celou svojou dušou, celou svojou silou a celou svojou myslou, a svojho blížneho ako seba samého.“ (Luk 10,27)

Takmer všetci kresťania poznajú úvodný text (Luk 10,27). Ak však povieme, že Boha milujeme, ale v našom živote sa to nijako neprejavuje, naša láska k Bohu je veľmi pravdepodobne len povrchná. Ak sme presvedčení, že Boha milujeme, musí to byť poznať, vidieť, cítiť. Milovať Boha si vyžaduje našu úplnú odovzdanosť. Týka sa to nášho srdca a tela, našej duše a mysle. Je ľahké povedať, že milujeme Boha. Táto láska si však vyžaduje naše vedomé úsilie.

Áno, milovať Boha je dôležitou súčasťou našej viery. Boh však chce, aby sme milovali aj druhých, pretože naša láska k iným ľuďom mocným spôsobom odzrkadľuje našu lásku k Bohu. V texte 1Ján 4,20 nachádzame slová: „Ak niekto hovorí: *Milujem Boha* a nenávidí svojho brata, je klamár. Veď kto nemiluje svojho brata, ktorého vidí, nie je schopný milovať Boha, ktorého nevidí.“ A Pavol hovorí: „Lebo celý Zákon sa naplňa v jednom príkaze, a to: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“ (Gal 5,14)

Tento týždeň sa naučíme, ako tieto slová naplniť v našom živote.

OSNOVA LEKCIE

Naše uvažovanie sa v tejto lekcii sústreďí na pasáž z 10. kapitoly Lukášovho evanjelia (Luk 10,25–37), ktorá poukazuje nielen na dôležité otázky hľadajúcich, ale predovšetkým v nej Ježiš ukazuje, čo očakáva od svojich nasledovníkov vo vzťahu k druhým ľuďom.

- Luk 10,25–37: Najdôležitejšia otázka: „Čo mám robiť, aby som získal večný život?“ (nedeľa)
- Luk 10,26: Biblia ako zdroj správnej odpovede (pondelok)
- Luk 10,27.28: Samotná znalosť správnej odpovede nestačí (utorok)
- Luk 10,27.28; Mat 22,37–40: Pozvanie k životu naplnenom láskou (streda)
- Luk 10,30–37: Milosrdný Samaritán: ukážka praktickej lásky Božích detí (štvrtok)

NAJDÔLEŽITEJŠIA OTÁZKA

²⁵Tu vystúpil jeden znalec Zákona a skúšal ho: „Učiteľ, čo mám robiť, aby som sa stal dedičom večného života?“ ... ²⁸„Správne si odpovedal,“ povedal mu Ježiš. „Toto rob a budeš žiť!“ ²⁹Ale on, aby sa ospravedlnil, ďalej sa pýtal Ježiša: „A kto je môj blížny?“ (Luk 10,25.28.29)

³⁰Prečo sa aj my vystavujeme nebezpečenstvu v každej chvíli? ³¹Ved' každý deň umieram, je to tak isté, ako vy, bratia, ste mojou chválou, ktorú mám v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi. ³²Ak som v Efeze bojoval so šelmami z ľudských pohnútok, čo mi to osoží? Ak pre mŕtvych niet vzkriesenia: Jedzme a pime, ved' zajtra zomrieme! (1Kor 15,30–32)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Kto sme? Prečo sme tu? Čo sa stane po našej smrti? Aký je náš konečný osud? Toto sú v mnohých ohľadoch najdôležitejšie otázky smrteľných bytostí, ktoré si navyše svoju smrteľnosť aj uvedomujú (ustrice a kurčatá sú tiež smrteľné, ale neuvažujú o tom). V Evanjeliu podľa Lukáša prichádza za Ježišom človek a kladie mu tú najdôležitejšiu otázku zo všetkých.

Čo sa zákonník pýtal Ježiša? Čo bolo dôvodom jeho otázky? (Luk 10,25)

Nech je samotná otázka akokoľvek vážna, Biblia jasne hovorí, že zaznela, aby Ježiša „vyskúšala“. Niekedy ľudia prichádzajú naplnení skepsou a nedôverou, ba aj nevierou. Možno dokonca svoje otázky ani nemyslia vážne. Treba ich však počúvať a snažiť sa ich oslovit' dobrou správou. Presne tak sa Ježiš zachoval k zákonníkovi. Kristus poznal skryté úmysly tohto muža. Napriek tomu využil zákonníkovu otázku na to, aby ľudí podnietil preskúmať ich vnútorné pohnútky. Aj keď Ježiš poznal zákonníkovu pohnútku, nemienil ho ignorovať alebo byť voči nemu neúctivý.

„Čo mám robiť, aby som sa stal dedičom večného života?“ Aká otázka by mohla byť dôležitejšia? Bez ohľadu na to, aké je naše náboženské presvedčenie alebo aké sú naše praktiky, za všetkými stojí táto zásadná otázka. Ved' na čom ďalšom by skutočne malo záležať bytostiam, o ktorých Písmo hovorí, že sú ako „para, ktorá sa na chvíľu ukáže a potom zmizne“ (Jak 4,14)? Ved' aká je alternatíva k večnému životu, ak nie večná smrť?

Prečítaj si text 1Kor 15,30–32. O čom hovorí apoštol Pavol? Čo je podľa neho dôležitejšie ako vlastný život?

Nech boli pohnútky zákonníka akokoľvek pochybné, položil Ježišovi veľmi dôležitú otázku. A Ježiš, ktorý je vždy pripravený využiť každú príležitosť na oslovenie ľudí, urobil tak aj v tomto prípade.

APLIKÁCIA

■ Ako môžeme aj my využiť každú príležitosť na vydanie svedectva, aj keď okolnosti nie sú práve ideálne?

JEŽIŠOVA ODPOVEĎ – ODKAZ NA PÍSMO

Ježiš sa ho opýtal: „A čo je napísané v Zákone? Ako tam čítaš?“ (Luk 10,26)

⁵⁵V tej hodine povedal Ježiš zástupom: „Ako na zločinca ste na mňa vyšli s mečmi a kyjmi, aby ste ma zabili? Denne som sedával a učil v chráme, a nezabili ste ma. ⁵⁶Toto všetko sa však stalo, aby sa naplnili prorocké Písma.“ Vtedy ho všetci učenici opustili a zutekali. (Mat 26,55-56)

Tunajší Židia boli šľachetnejší ako v Tesalonike. Prijímali slovo so všetkou ochotou a každý deň skúmali Písmo, či je to naozaj tak. (Sk 17,11)

³Lebo predovšetkým som vám odovzdal, čo som aj sám prijal, že podľa Písem Kristus zomrel za naše hriechy, ⁴že bol pochovaný a tretieho dňa vzkriesený podľa Písem ⁵a že sa zjavil Kéfasovi a potom Dvanástim. (1Kor 15,3–5)

¹⁶Celé Písmo je Bohom vnuknuté a užitočné na učenie, karhanie, nápravu a výchovu v spravodlivosti, ¹⁷aby Boží človek bol dokonalý a pripravený na každé dobré dielo. (2Tim 3,16.17)

Z Písma sa dozvedáme, že zákonník prišiel Ježiša vyskúšať. Ježiš však rozpoznal jeho úmysly. Je to tak, Boh pozná túžby nášho srdca viac než my sami. A naopak, keďže my nerozumieme poriadne ani sami sebe, ako by sme mohli poznať motívy tých, ktorí nás spochybňujú alebo pokúšajú?

Niekedy sa nás inoveriaci pýtajú na našu vieru. Napríklad naši moslimskí priatelia nám kladú otázky súvisiace s Ježišovým božstvom, ako napríklad: „Kde v Biblii Ježiš o sebe povedal, že je Boh?“ alebo „Prečo hovoríš, že je jeden Boh, keď zároveň veríš v Trojicu?“ Hoci sa tieto otázky zdajú byť provokatívne, hľadanie Ježiša môže byť úprimné a môže predstavovať hlbokú túžbu alebo prázdnotu tých, ktorí sa pýtajú. Nevidíme do ich srdca – a ani to vlastne nepotrebuje. Jednoducho musíme slúžiť druhým najlepšie, ako vieme, bez ohľadu na ich najhlbšie pohnútky.

Ako ti dnešné texty pomáhajú pochopiť Ježišovu protiotázku adresovanú zákonníkovi: „Čo je napísané v Zákone? Ako tam čítaš?“ (Luk 10,26)?

Mat 26,55.56

Sk 17,11

1Kor 15,3–5

2Tim 3,16.17

Niekedy chceme odpovede, ale nerobíme nič, aby sme ich našli. Ježiš sa zákonníka opýtal: „Čo je napísané v Zákone?“ Ježiš poukázal na veľmi dôležitý aspekt poznávania. Nestačí len počúvať, čo nám hovoria iní. Potrebujeme aj sami pre seba čítať Písmo. Odpovede už existujú a Svätý Duch pôsobí na naše srdcia, aby nám ukázal, čo máme robiť.

Boh nám dal svoje Slovo. Môžeme v ňom nájsť všetku pravdu, ktorú potrebujeme vedieť o tom, ako máme žiť, ako sa máme správať k druhým a ako môžeme „zdediť večný život“. Áno, pri výklade Písma zohrávajú dôležitú úlohu aj učitelia a kazatelia. V konečnom dôsledku však každý z nás potrebuje hľadať v Biblii dôležité pravdy. „Sviecou mojej nohe je tvoje slovo, svetlom môjmu chodníku. (Ž 119,105) Tento verš nie je len akýsi poetický obraz. Je to svätá pravda, ktorá nás vedie k Božiemu slovu a ukazuje nám jeho dôležitosť.

■ Ježiš, Slovo od Boha, ktoré sa stalo telom, vždy nasmeroval ľudí späť k písanému Slovu. Čo sa z tejto skutočnosti dozvedáme o dôležitosti Biblie? Prečo musíme odmietnuť všetky filozofické alebo teologické úvahy, ktoré znižujú našu dôveru v Bibliu?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ZDEDIŤ VEČNÝ ŽIVOT

²⁷On [zákonník] odpovedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, celou svojou dušou, celou svojou silou a celou svojou myslou, a svojho blížneho ako seba samého.“ ²⁸„Správne si odpovedal,“ povedal mu Ježiš. „Toto rob a budeš žiť!“ (Luk 10,27.28)

¹⁷Tak aj viera: Ak sa nedokazuje skutkami, sama osebe je mŕtva. ¹⁸Ale niekto povie: „Ty máš vieru, ja mám skutky.“ Ukáž mi svoju vieru bez skutkov a ja ti ukážem vieru zo svojich skutkov. ¹⁹Ty veríš, že je jeden Boh, a dobre robíš. Ale aj démoni veria, a trasú sa. ²⁰Nerozumný človek, chceš si vôbec uvedomiť, že viera bez skutkov je neúčinná? ²¹Vari náš otec Abrahám nebol ospravedlnený zo skutkov, keď svojho syna Izáka položil na obetný oltár? ²²Vidíš, že viera spolupôsobila s jeho skutkami a že zo skutkov sa viera stala dokonalou? (Jak 2,17–22)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako zákonník odpovedal na Ježišovu (a teda vlastne na svoju vlastnú) otázku? (Luk 10,27.28)

Zákonník po krátkom premýšľaní nakoniec našiel odpoveď na svoju otázku sám. Pre väčšinu veriacich nie je ťažké odpovedať na otázky týkajúce sa učenia a viery. Náročné je niečo iné – konať podľa toho, čo pokladáme za správne a v čo veríme. Mnohým ľuďom sa stáva, že síce teoreticky vedia veľa o Ježišom učení, ale len málo sa to prejavuje v ich živote (alebo dokonca vôbec). Ide o vážny problém, na ktorý poukázal aj apoštol Jakub. Nestačí len vedieť o láske k Bohu a blížnemu. Musíme podľa nej aj konať!

Porovnaj texty Luk 10,27.28 a Jak 2,17–22. Ako sa slová apoštola Jakuba zhodujú s tým, čo Ježiš povedal zákoníkovi?

Láska sa v živote musí nevyhnutne prejaviť úplne konkrétne a viditeľne. Ak milujeme Boha, budeme čítať Jeho Slovo, budeme sa modliť, budeme dodržiavať Jeho prikázania a budeme poslušní Jeho hlasu „celým srdcom“. Ak povieme, že milujeme druhých, ale nestaráme sa ani o spoluveriacich, ani o núdzných, potom je namieste otázka: Aký osoh má moja viera? Kresťanstvo nie je len nejaká abstraktná zbierka rôznych vieroučných výrokov. Kresťanstvo je spôsob života.

„¹⁵Ak brat alebo sestra sú nahí a chýba im denný pokrm, ¹⁶čo im osoží, ak im niekto z vás povie: *Chodte v pokoji, zohrejte sa a najedzte sa*, no nedáte im, čo potrebujú pre telo?“ (Jak 2,15.16)

APLIKÁCIA

■ Ako veľmi ti záleží na blahu iných? Ako sa ti darí riadiť Pavlovými slovami: „Nevyhľadávajte každý iba svoje záujmy, ale aj záujmy druhých.“ (Fil 2,4)? Ako sa z Božej milosti môžeš naučiť viac starať o druhých?

MILOVAŤ DRUHÝCH TAK, AKO MILUJEME SEBA

³⁷A on mu odpovedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom a celou svojou dušou a celou svojou myslou. ³⁸To je veľké a prvé prikázanie. ³⁹Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého. ⁴⁰Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci.“ (Mat 22,37–40)

Aká je súvislosť medzi Ježišovými slovami v Mat 22,37–40 a tým, čo povedal zákonníkovi v Luk 10,27.28?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Podľa Mat 22,37–40 Ježiš jasne povedal, že každodenné prejavy pravej viery závisia od týchto dvoch prikázaní. A Luk 10,27.28 objasňuje, že ak človek miluje Boha a blížneho, bude mať večný život.

„Pohnútkou každého konania musí byť láska. Láska je hlavná zásada Božej vlády v nebi i na zemi a musí sa stať základom kresťanského charakteru. Len ona utvrdí kresťana v stálosti, pomôže mu obstať v skúške a odolať pokušeniu.“ (COL 49; KP 30)

Ako uvedené verše posilňujú Ježišove slová z Mat 22,37–40?

Gal 5,14

Mich 6,6–8

1Ján 4,20.21

Podľa apoštola Pavla sa celý Zákon naplňa v príkaze „Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“ (Gal 5,14) Pavol hovorí, že Boha možno milovať len vtedy, ak sa táto láska naplňa láskou k blížnemu. Hoci povedal, že „spravodlivý z viery bude žiť“ (Rim 1,17), život vychádzajúci z viery nemôže byť pre iných neviditeľný, skrytý či dokonca úplne neznámy. Pavol, Micheáš a Ján objasňujú, že praktické skutky dokazujú realitu viery, na ktorú sa odvolávame. V 1. Korinťanom 13 to Pavol vyjadruje jasne: ak niekto tvrdí, že má veľké poznanie, že robí veľké skutky, že má veľkú vieru alebo že sa dokonca vzdá svojho života, ale nemá lásku, potom je tento človek len ako „cvendžiaci kov a zvuciaci činel“ (1Kor 13,1).

- **Prečítaj si ešte raz vyššie uvedený citát z knihy *Kristove podobenstvá*. Všimni si, že len vďaka láske môžu ľudia zostať pevní a vydržať pokušenie. Ako táto myšlienka ukazuje, že príkaz milovať nehovorí o spasení zo skutkov, ale je vyjadrením viery, ktorú máme v Ježiša?**

APLIKÁCIA

PRÍBEH O MILOSRDNOM SAMARITÁNOVI DNES

³⁰Nato Ježiš začal rozprávať: „Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a dostal sa do rúk zbojníkov. Tí ho ozbíjali, doráňali, nechali ho polomŕtveho a odišli. ³¹Náhodou šiel touto cestou kňaz, ktorý ho síce videl, no obišiel ho. ³²Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, obišiel ho. ³³No prišiel k nemu aj istý pocestný, Samaritán. Keď ho uvidel, prišlo mu ho ľúto. ³⁴Pristúpil k nemu, nalial mu na rany olej a víno a obviazal mu ich. Potom ho vložil na svoje dobytča, zaviezol do hostinca a postaral sa o neho. ³⁵Na druhý deň vybral dva denáre, dal ich hostinskému a povedal: „Staraj sa oňho; ak na neho vynaložíš viac, na spätočnej ceste ti to zaplatím.“ ³⁶Kto podľa teba z tých troch sa stal blížnym tomu, čo padol do rúk zbojníkov?“ ³⁷On povedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš povedal: „Chod' a rob podobne!“ (Luk 10,30–37)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Keď Ježiš pochválil zákonníka za správnu odpoveď, povedal mu: „Toto rob a budeš žiť“ (Luk 10,28) Týmto výrokem sa dotkol samotného srdca onoho človeka. Zákonník nemal problém odpovedať správne na Ježišove otázky. Ale konať podľa prikázaní lásky bolo náročné pred dvetisíc rokmi a nie je to vôbec jednoduché ani dnes.

Zákonník sa nevzdal. Chcel chytiť Ježiša do pasce a predviesť svoje vedomosti. Položil preto doplňujúcu otázku: „Kto je môj blížny?“ (Luk 10,29)

Prečítaj si text Luk 10,30–37. Ako by si zhrnul Ježišove slová?

Žijú v tvojom okolí ľudia, ku ktorým sa iní zachovali nespravodlivo? Urobil si všetko, čo si mohol, aby si im pomohol?

Je pravda, že niekedy kazatelia, starší a členovia zboru nepomáhajú tým, ktorí pomoc potrebujú. Niekedy môžu ľudia iného vierovyznania prejavovať viac lásky než my. Môžeme mať plné ústa lásky, ale iní môžu efektívne naplňať potreby ľudí, ktorí sú mimo okruhu našich záujmov. Ak má mať naša viera nejaký zmysel, musíme sa usilovať pomáhať tým, ktorí to potrebujú.

Ježiš zakončil príbeh o milosrdnom Samaritánovi otázkou, kto z tých troch je skutočne blížnym človeku, ktorý potrebuje pomoc.

„Tým je otázka: *Kto je môj blížny?*“ navždy zodpovedaná. Kristus názorne ukázal, že naším blížnym nie je len ten, kto patrí do našej cirkvi a je rovnakého vyznania. Tu neprichádza do úvahy rasa, farba pleti ani triedny pôvod. Naším blížnym je každý, kto potrebuje našu pomoc. Je ním každý nepriateľom ranený a zubožený človek. Naším blížnym je každý, kto je Božím vlastníctvom.“ (DA 503; CL 326)

APLIKÁCIA

- **Začni sa denne modliť za niekoho, kto vyznáva iné hodnoty, alebo dokonca za niekoho, koho možno osobne nemáš rád.**

VÝZVA

Uved' mená aspoň troch svojich známych (neadventistov). Aké sú ich potreby (emocionálne, fyzické, sociálne)? Zváž, ako môžeš osobne slúžiť týmto ľuďom. Čo praktické môžeš pre nich urobiť v najbližšom týždni?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Prečítajte si kapitolu „Milosrdný Samaritán“ z knihy *Cesta lásky* (DA 497–505; CL 323–327).

V dnešnom svete je veľa ľudí, ktorí sú hladní, žijú v núdzi alebo sa s nimi zle zaobchádza. Môžeme urobiť svoj diel, nech sa zdá akokoľvek „malý“. Nevymeníme všetky problémy sveta, na to sme neboli povolani. To sa stane až pri Ježišom návrate. Dovtedy však môžeme aspoň pomáhať tým, ktorých poznáme – niekomu, kto nemá dosť jedla; niekomu, kto prežíva nepravosť alebo je obeťou násilia či bigotnosti.

„Čistá a nepoškvrnená zbožnosť pred Bohom a Otcom je: navštevovať siroty a vdovy v ich súžení a chrániť sa pred poškvrnou sveta. (Jak 1,27) Dobré skutky sú tým ovocím, ktoré od nás Kristus vyžaduje, aby sme prinášali. Patria sem láskavé slová, skutky dobročinnosti, nežná úcta k chudobným, núdnym, utrápeným. Keď srdcia súcítia so srdcami obťažkanými sklúčenosťou a smútkom, keď sa pomocná ruka ponúka núdnym, keď sú nahí oblečení, cudzinec je vítaný vo vašom príbytku a vo vašom srdci, vtedy sú anjeli nablízku a spájajú nás s nebesami. Každý skutok spravodlivosti, milosrdenstva a dobročinnosti rozoznie v nebi nádhernú melódiu. Otec zo svojho trónu hľadá na tých, ktorí konajú skutky milosrdenstva, a pokladá ich za svoje najväčšie poklady. Budú mi, hovorí Hospodin zástupov, v deň, ktorý chystám, zvláštnym vlastníctvom. (Mal 3,17) Každý milosrdný skutok pre núdných a trpiacich je skutkom vykonaným pre Ježiša. Keď pomáhate chudobným, súcítite s utrápenými a utláčanými a priateľíte sa so sirotami, dostávate sa do bližšieho vzťahu s Ježišom.“ (2T 25)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Rozumieme správne tomu, že príkaz (a jeho poslušnosť) milovať Boha a ľudí nás nevedie k spaseniu zo skutkov? Keď chápeme, kto je Ježiš a čo pre nás urobil na kríži (pozri Fil 2,5–8), potom by bolo chybou domnievať sa, že si akýmkoľvek skutkom (ani skutkom milosrdenstva) môžeme zaslúžiť spasenie. Prečo? Ako sa môžeme naučiť rozlišovať medzi márnou snahou o dosiahnutie (zaslúženie si) spasenia a zjavovaním v našich životoch skutočnosť, že v Ježišovi už máme spasenie?
2. Ako sa môžeme naučiť rozpoznávať niektoré z prirodzených predsudkov, ktoré môžeme mať voči tým, ktorí sú iní ako my?
3. Pokúste sa nájsť ďalšie biblické texty (okrem tých, čo sme študovali tento týždeň), ktoré nás motivujú prejavovať láskavosť druhým ľuďom, bez ohľadu na to, kto sú.

Týždeň od 19. do 25. novembra

SLUŽBA NÚDZNYM

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Luk 5,17–26; Ján 5,1–9; 5Moj 10,19; 3Moj 23,22; Mat 25,34–40; Ján 15,13

ÚVODNÝ TEXT

Kráľ im odpovie: „Amen, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ (Mat 25,40)

Text Luk 5,17–26 je výbornou ilustráciou toho, ako Boh pomáha tým, čo sú v núdzi. Niekedy Boh používa iných, aby pomohli nám, inokedy používa nás, aby sme pomohli iným. Služba pomoci môže byť náročná, ale prináša veľkú odmenu. Tým, že pomáhame núdzným, konáme službu Ježiša Krista. Niekedy je ľahké zistiť, kto a akú pomoc potrebuje, inokedy je náročné to rozpoznať. Nech je situácia akákoľvek, sme povolaní byť Božími pomocníkmi pre všetkých ľudí v núdzi, bez ohľadu na ich pôvod.

Biblia nás povzbudzuje, aby sme prichádzali k cudzincom a získavali si ich dôveru. Môžeme tak lepšie spoznať spôsob, ako im pomôcť nájsť Ježiša.

V lekcii na tento týždeň naša téma „Služba núdzným“ ukazuje, že Boh má plán, ako osloviť ľudí, ktorí sa nachádzajú v ťažkostiach. Ich potreby môžu byť rôzne: telesné, emocionálne, finančné alebo dokonca sociálne, to vtedy, keď sú svojím okolím – rodinou alebo komunitou – považovaní za „vyvrhelov“. Nech sú konkrétne potreby človeka v núdzi akékoľvek, musíme byť pripravení urobiť, čo môžeme a čo mu naozaj prinesie pomoc alebo úľavu. Ide o dôležitú súčasť toho, čo znamená byť kresťanom a konať Božie dielo.

OSNOVA LEKCIE

Vo svetle niekoľkých evanjeliových príbehov, v ktorých Ježiš s úprimným záujmom pomáhal tým, ktorí boli v ťažkej a bezvýhodiskovej situácii, sa budeme zamýšľať nad tým, ako môžeme aj my, ako Kristovi nasledovníci, naplňať s láskou potreby ľudí žijúcich okolo nás.

- Luk 5,17–26: Prednosť „prinášať“ núdznych ku Kristovi (nedeľa)
- Mar 1,3–28; Ján 5,1–9: Ježišov spôsob pomoci – 5 krokov (pondelok)
- Mat 2,13.14; 5Moj 10,19: Pomoc cudzincom, utečencom a imigrantom (utorok)
- Luk 4,18.19: Pomoc ľuďom rôzne zraneným (streda)
- Ján 15,12–14: Láska k druhým podľa Ježišovho vzoru (štvrtok)

VIERA PRIATEĽOV

¹⁷Istého dňa, keď učil, sedeli okolo neho farizeji a učitelia Zákona, ktorí sa poschádzali zo všetkých galilejských a judských dedín i z Jeruzalema. Pánova moc bola s ním, aby uzdravoval. ¹⁸Vtom muži prinášali na nosidlách človeka, ktorý bol ochrnutý, a usilovali sa ho vniesť a položiť pred neho. ¹⁹Keď pre zástup nenašli spôsob, ako by ho vniesli, vystúpili na strechu a otvorom cez hlinenú povalu ho aj s nosidlami spustili do stredu pred Ježiša. ²⁰Keď videl ich vieru, povedal: „Človeče, odpúšťajú sa ti hriechy.“ (Luk 5,17–20)

Tento silný evanjeliový príbeh ukazuje, čo všetko muselo urobiť niekoľko mužov, aby sa im podarilo priniesť k Ježišovi núdzného človeka. Z tohto príbehu sa môžeme naučiť čosi o tom, že služba núdznym si niekedy vyžaduje ozajstné úsilie.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text Luk 5,17–26 (pozri aj Mat 9,1–8; Mar 2,3–12). Aké ponaučenie si môžeme vziať z tohto príbehu o službe?

Tým, že chromého priviedli k Ježišovi, prevzali títo muži zodpovednosť za starostlivosť o svojho priateľa. Boh nás volá, aby sme boli ako priatelia tohto muža – aby sme privádzali (a niekedy doslova prinášali) núdzných k Ježišovi Kristovi. Takéto konanie si vyžaduje vieru, činnosť, trpezlivosť a – ak je to potrebné – aj otvorenosť pre nekonvenčné riešenia. Muži prišli za Ježišom, ale narazili na prekážky. Nemohli priniesť svojho bezmocného priateľa k Ježišovi tradičnými prostriedkami. Napriek tomu sa nevzdali. Našli inovatívny spôsob, ako priviesť človeka k Ježišovi Kristovi. Rozobrali strechu a spustili svojho priateľa z vrchného poschodia priamo pred Ježiša! A podľa Lukášovho záznamu sa Ježišovi ich konanie očividne zapáčilo (pozri Luk 5,20).

Ježišovou túžbou je, aby sme k Nemu privádzali svojich bezmocných priateľov. Biblia hovorí o Ježišovi ako o veľkom Lekárovi, ktorý túži odpustiť trpiacim a uzdraviť ich, nech už ide o kohokoľvek.

Ellen Whiteová nás vyzýva, aby sme pomáhali bezmocným: „Nečakajte, kým vás niekto upozorní na vašu povinnosť. Otvorte oči a poobzerajte sa, kto je okolo vás. Zoznámte sa s bezmocnými, utrápenými a núdznymi. Neskrývajte sa pred nimi a neprehliadajte ich potreby. Kto prináša dôkazy o svojej viere spomínané u Jakuba, ten má čisté náboženstvo, nepoškvrnené sebecstvom alebo korupciou. Kto túži urobiť všetko, čo je v jeho silách, aby pomohol vo veľkom pláne spasenia?“ (2T 29)

Sám Ježiš ukazuje, ako môžeme pomôcť bezmocným. Vyzýva nás, aby sme robili to isté. Najprv sa staňme ich priateľmi, potom zistíme, aké majú potreby, a napokon ich privedme k Ježišovi, ktorý jediný im môže pomôcť. Takto konali aj muži z nášho príbehu. Podobne sa musíme zachovať v akejkolvek situácii, v ktorej sa ocitneme. Pomôžeme viesť ľudí k tomu Jedinému, kto ich môže naozaj zachrániť – k Ježišovi.

■ **Kto v tvojom okolí potrebuje práve teraz pomoc? Čo pre neho urobíš?**

APLIKÁCIA

JEŽIŠOV SPÔSOB POMOCI

²³Práve vtedy bol v ich synagóge človek posadnutý nečistým duchom. Ten vykrikol: ²⁴„Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zničiť? Viem, kto si: Boží Svätý.“ ²⁵No Ježiš mu pohrozil slovami: „Mlč a vyjdí z neho!“ ²⁶Vtom nečistý duch človekom zalomcoval a s veľkým krikom z neho vyšiel. ²⁷Všetci sa čudovali a medzi sebou sa dohadovali: „Čo je to? Nové učenie s mocou. Rozkazuje aj nečistým duchom a poslúchajú ho.“ ²⁸A zvest' o ňom sa hneď rozniesla všade, po celom galilejskom kraji. (Mar 1,23–28)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Čo nás učia nasledujúce príbehy o službe núdnym?

Ján 5,1–9

Marek 1,23–28

Ellen Whiteová prináša päťstupňový proces Ježišovho spôsobu služby: „Pri styku s ľuďmi môže mať úspech iba Kristova metóda. Spasiteľ sa stretával s ľuďmi a oni cítili, že chce ich dobro. Prejavoval o nich záujem, súcitol s nimi, naplňal ich potreby a získaval si ich dôveru. Potom ich vyzval: *Nasledujte ma.*“ (MH 143; CZŽH 92)

(1) Spojme sa s bezmocnými, strávme čas ich spoznávaním a citlivo vnímajme ich potreby s úmyslom pomôcť im. Pozrite sa, čo urobil Ježiš s ochrnutým pri rybníku Bethesda. Ježiš bol práve tam, uprostred množstva „slepých, chromých, vychradnutých“ (Ján 5,3).

(2) Prejavme súcit. To môže byť v niektorých prípadoch náročné. Ľudia sú prirodzene nedôverčiví. Niekedy sa dokonca stáva, že ktosi zneužije súcit ako prostriedok na získanie dôvery niekoho, koho neskôr zneužije alebo podvedie. Napriek tomu nás Boh vyzýva, aby sme prejavili súcit bez očakávania, že za to dostaneme nejakú odmenu.

(3) Slúžme. To zahŕňa viac ako len slová. Je dôležité konať. Len tak môžeme skutočne naplniť potreby priateľa alebo cudzinca. Ježiš hovoril s ochrnutým, spýtal sa, čo chce, a potom v jeho prospech urobil zázrak. V príbehu o mužovi posadnutom „nečistým duchom“ Ježiš prevzal úplnú kontrolu nad situáciou a urobil pre bezmocného človeka to, čo nemohol urobiť on sám.

(4) Získanie dôvery. Vďaka službe a pomoci sa ľudia naučia dôverovať nám. Ak budeme pre nich dôveryhodní, budú ochotní a otvorení počúvať aj naše rozprávania o Ježišovi. Ježišovi nešlo len o telesné uzdravenie človeka. On túžil, aby prostredníctvom Neho získali večný život (pozri Ján 10,10).

(5) Pomôžme ľuďom prísť k Ježišovi. Tento krok si vyžaduje vieru od nás aj od tých, ktorým pomáhame.

APLIKÁCIA

- Vo všeobecnosti nemôžeme robiť také zázraky, aké robil Ježiš. Ako môžeme slúžiť tým, ktorí potrebujú pomoc?

POMOC UTEČENCOM A PRISŤAHOVALCOM

Preto milujte aj cudzinca, lebo aj vy ste boli cudzincami v Egypte. (5Moj 10,19)

Hospodin chráni cudzincov, ujíma sa siroty a vdovy, ale marí zámary bezbožníkov. (Ž 146,9)

Majte účasť na potrebách svätých. Voči cudzím buďte pohostinní. (Rim 12,13)

Keď sa bude vo vašej krajine zožínať obilie, nezožni pole až po okraj a klasy po svojej žatve nevyzbieraj. Nechaj to chudobnému a cudzincovi. Ja som Hospodin, váš Boh. (3Moj 23,22)

Téma imigrantov a utečencov je dnes veľmi diskutovanou témou. Niektorí utekajú pred vojnou alebo politickou nestabilitou, iní pred prírodnými katastrofami (sprevádzanými napríklad hladomorom) a ďalší v nádeji na lepšiu ekonomickú budúcnosť – svoju a svojich detí. Milióny ľudí na celom svete boli vykorenené zo svojich domovov a zúfalo potrebujú pomoc.

Podľa textu Mat 2,13.14 bol utečencom aj Ježiš. Jozef a Mária boli nútení na poslednú chvíľu utiecť z Betlehema a hľadať útočisko v Egypte, aby unikli vražednej ruke Herodesa. Biblia nehovorí nič o ich skúsenostiach v Egypte, ale nie je ťažké predstaviť si, že sa to nezaobišlo bez problémov, z ktorých niektorým čelia utečenci aj dnes. Podobne ako Ježišova rodina hľadala azyl v cudzej krajine, mnohí moslimovia, budhisti, hinduisti, kresťania, ale aj ateisti dnes hľadajú azyl v nových krajinách.

Vo všeobecnosti je jednoduchšie nadviazať priateľstvo s jednotlivcami z našej vlastnej kultúry a jazykovej skupiny, pretože máme veľa spoločného. Náročnejšie je však nájsť spoločnú reč s imigrantmi a utečencami, ktorí vyzerajú inak ako my, hovoria iným jazykom, inak sa obliekajú, majú iné stravovacie návyky a vyznávajú odlišné náboženské hodnoty. Evanjelium nás vyzýva, aby sme vyšli z našej etnickej, národnej alebo kultúrnej ulity a oslovili tých, ktorí to potrebujú – bez ohľadu na to, ako veľmi sa od nás líšia.

Akú tému majú spoločnú nasledujúce verše? V čom spočíva dôležitosť tejto témy?

5Moj 10,19

Ž 146,9

Rim 12,13

3Moj 23,22

Ako môžeme slúžiť migrantom a utečencom? Môže to byť ťažké, pretože v niektorých oblastiach nemusí byť „politicky korektné“ nadväzovať s nimi vzťahy alebo im pomáhať. Uzavretosť však nie je riešením. Ako kresťania musíme urobiť, čo je v našich silách, aby sme slúžili ľuďom, ktorí určite prešli veľmi ťažkým obdobím a potrebujú našu pomoc. Pomôcť máme toľko, koľko môžeme.

Je dobré začať modlitbou a potom sa pokúsiť nájsť informácie o imigrantoch a utečencoch. Na mnohých miestach sú organizácie, ktoré sa o nich aktívne starajú. Môžeme ich podporiť finančne, zapojiť sa do ich činnosti alebo hľadať spôsob, ako sa môže angažovať miestny zbor.

- **Aj keď problém utečenectva nevyriešime, môžeme priložiť ruku k dielu. Ako môžeš ty sám alebo vaše spoločenstvo pomôcť migrantom alebo utečencom?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

POMOC ZRANENÝM

¹⁸Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal zvestovať chudobným evanjelium a uzdravovať skrúsených srdcom. Poslal ma vyhlásiť zajatým prepustenie, slepým vrátiť zrak, utláčaných prepustiť ¹⁹a vyhlásiť milostivý rok Pána. (Luk 4,18.19)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Vari každý z nás má skúsenosť s tým, ako veľmi „bolí“ náš svet. Nezáleží na tom, či žijeme v prostredí bohatstva a dostatku alebo v prostredí chudoby a nedostatku. Ľudia trpia, prežívajú bolesť, stretávajú sa s ťažkosťami a zápasia. Stačí si prečítať o ohromujúcom množstve peňazí, ktoré sa v západnom svete vynakladajú na antidepresíva. Na základe toho si môžeme ľahko uvedomiť, že samotný materiálny dostatok ani zďaleka nezaručuje šťastie alebo pokoj.

Čo nás text Luk 4,18 učí o Ježišom poslaní? Čo môžeme urobiť vo svojom okolí pre tých, ktorí sú v núdzi?

Boh nás povolal, aby sme pomáhali všetkým bez rozdielu. A to aj napriek tomu, že nemôžeme vedieť, či vôbec niekedy prijímú Ježiša. Hoci súčasťou nášho povolania je, aby sme ľudí viedli k Ježišovi a robili z nich učeníkov, úplne rovnako sme povolaní aj na to, aby sme pomáhali tým, ktorí to potrebujú. Už samotný fakt, že sú v núdzi, nás má viesť k pomoci. Pomáhame druhým, pretože sme prijali Ježiša ako svojho Pána.

Spôsob, akým Ježiš pomáhal *všetkým* ľuďom, je biblickou zásadou, ktorou sa máme riadiť. Nikde nie je napísané, že Ježiša prijal úplne každý, komu On pomohol.

Aby sme druhým skutočne pomohli, musíme spoznať ich potreby. Každá kultúra má svoj vlastný spôsob, ako prejať pohostinnosť a pomoc. V Indii je pri pohostení návštevníkov zvykom podávať jedlo alebo nápoj. Je jednoduchšie dať neznámemu symbolickú finančnú čiastku než utešiť priateľa, ktorý práve stratil milovanú osobu. To, čo náš priateľ naozaj potrebuje, môže byť viac ako len peniaze či fyzická pomoc. Často môže byť prejavenie súcitu a pochopenia v čase veľkej straty oveľa užitočnejšie než akákoľvek iná pomoc. Samozrejme, netreba pritom zabúdať ani na rôzne prejavy praktickej pomoci.

Ak chceme v Ježišom mene pomáhať, začať treba prejavením nezištnej lásky. Potom potrebujeme pochopiť potreby daného človeka a až následne sa pokúsiť ponúknuť pomoc. Poskytnutie potrebnej pomoci nemá závisieť od toho, či je konkrétny človek pripravený nasledovať Ježiša.

APLIKÁCIA ■ Prečítaj si text Mat 25,34–40. Aký dôležitý odkaz sa tu nachádza? Ako sa ním riadiš vo svojom živote?

VÄČŠIA LÁSKA

¹²To je moje prikázanie, aby ste sa milovali navzájom tak, ako som vás miloval ja. ¹³Nikto nemá väčšej lásky ako ten, čo svoj život kladie za svojich priateľov. ¹⁴Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem. (Ján 15,12–14)

Ako všetci veľmi dobre vieme, núdznych bude na svete vždy dosť. Ak sme ochotní pomáhať druhým, budeme mať na to vždy dosť príležitostí. Či už pôjde o blízkych priateľov alebo utečencov z ďalekých krajín, neustále budú existovať ľudia v núdzi a my by sme sa im mali snažiť pomáhať zo všetkých síl. Počas celej svojej pozemskej služby Ježiš pomáhal tým, ktorí si nevedeli pomôcť sami. V niektorých prípadoch prevzal iniciatívu a išiel za tými, čo to potrebovali. Inokedy (ako v prípade muža, ktorého priateľa spustili zo strechy) prevzali iniciatívu priatelia.

„Nikto nemá väčšej lásky ako ten, čo svoj život kladie za svojich priateľov.“ (Ján 15,13) Ako sa ti darí uplatňovať túto zásadu v službe druhým?

Jedna misionárska rodina slúžila šesť rokov na Trinidade a Tobagu. Prvé tri roky žili v prevažne hinduistickej a moslimskej komunite. Mnohí hinduisti sa sťažovali, že kresťania odmietli ich pozvanie na každoročnú bohoslužbu vďakyvzdania. Jedného dňa sa títo kresťania zúčastnili na slávnosti vďakyvzdania nového hinduistického priateľa. Urobili to podľa Ježišovho príkladu: navštívil svojich priateľov, keď ho pozvali na svoje oslavy. Hinduizmus učí, že návštevníci alebo priatelia prinášajú do domu hostiteľa požehnanie.

Skús si tento týždeň začať vytvárať priateľstvo tým, že budeš pre niekoho požehnaním. Najprv zisti situáciu vo vašom okolí. Vieš o nejakom utečencovi alebo imigrantovi, ktorý žije alebo dokonca pracuje niekde nablízku? A čo ľudia, ktorí žijú na vašej ulici? Poznáš sa so všetkými? Nemusí byť ľahké zoznámiť sa alebo dokonca spriatelíť s cudzincom. Modli sa a pros Boha o pomoc. On pozná každého človeka a vie aj o každom cudzincovi, s ktorým by si sa mohol spriatelíť. Pamätaj, že cieľom je pomôcť a zbližiť sa, aby ste ich neskôr, ak bude vhodná príležitosť, mohli priviesť bližšie k Bohu.

- **Spoznaj cudzincov alebo nekresťanov, ktorí žijú vo vašej krajine. Základný prehľad o rôznych skupinách ľudí v jednotlivých krajinách sa dá získať prostredníctvom stránky joshuaproject.net.**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

VÝZVA

Zameraj sa na konkrétnych ľudí vo svojom okolí (susedstvo, zamestnanie, škola). Začni sa pravidelne modliť za konkrétneho človeka. Predtým sa pokús zodpovedať tieto otázky:

- Je táto osoba mojím priateľom – podľa Ježišovho modelu priateľstva?
- Poznám potreby života tohto človeka?
- Ako ho môžem priviesť k Ježišovi, aby ho uzdravil?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Pisatelia evanjelií zaznamenali príklady Ježišovej praxe, ako sa priblížiť k ľuďom z iných kultúr, aby ich mohol zachrániť (Mat 8,28–34; Mar 5,1–20). Aj my sme povolání, aby sme sa spriatelili s ľuďmi z iných kultúr a slúžili im. Kristus sa obetoval pre každého, bez ohľadu na rasu, národnosť, bohatstvo alebo pôvod. Na túto skutočnosť nesmieme nikdy zabudnúť. „On je obetou zmierenia za naše hriechy, no nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta.“ (1 Ján 2,2)

„Muži a ženy nenapĺňajú Boží plán, keď vyjadrujú náklonnosť len k svojmu rodinnému kruhu ... zatiaľ čo zo svojej lásky vylučujú tých, ktorých by mohli utešiť a požehnať ich tým, že im pomôžu s ich bremenom. ... Keď nás Pán vyzýva, aby sme konali dobro voči ľuďom, ktorí nie sú súčasťou našej najbližšej rodiny, neznamená to, že budeme menej milovať svoje príbuzenstvo alebo svoju krajinu. Boh si totiž želá, aby sme prejavili svoj súcit. Ale svoju náklonnosť a sympatie nemáme obmedzovať štyrmi stenami. Nemáme zadržiavať požehnanie, ktoré nám Boh dal, aby z neho mali úžitok aj iní.“ (RH, 15. októbra 1895) Dostali sme zodpovednosť byť požehnaním aj pre ľudí, ktorí sa od nás odlišujú svojou kultúrou, svojím pôvodom alebo svojím sociálnym statusom. Služba ľuďom je nemenným poverením od samotného Ježiša Krista (Sk 1,8; Mar 11,17).

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Kde sa cítite bezpečne a pohodlne? Prečo musíme byť ochotní vyjsť a pomáhať núdznym, hoci nás to vystavuje prostrediu a vplyvu, ktorý nám nemusí byť príjemný?
2. Aké následky mala udalosť, počas ktorej Ježiša nazvali „žráč a pijan vína, priateľ mýtnikov a hriešnikov“ (Mat 11,19)? Čím si Ježiš vyslúžil takéto obvinenie? Čo sa z toho môžeme naučiť o misii?
3. Môže sa kresťan zapojiť do slávností neveriacich či inoveriacich? Ako to môžeme urobiť bez toho, aby sme robili kompromisy vo svojich biblických zásadách?

ZÁCHRANA BOHATÝCH A VPLYVNÝCH

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Daniel 4; 2Král' 5,1–19; Ján 3,1–12; Ján 7,43–52; Mat 19,16–22; Ján 19,38–42

ÚVODNÝ TEXT

„Ved' čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale uškodí svojmu životu? Alebo čo dá človek na výmenu za svoj život? (Mat 16,26)

Hoci bola Biblia napísaná pred mnohými stáročiami, je zjavením Božej pravdy pre náš svet aj dnes. A medzi mnohými zjavenými pravdami je aj tá o podstate ľudskej prirodzenosti. Všetci ľudia sú rovnakí hriešnici a potrebujú Božiu milosť. Platilo to v Judsku v prvom storočí a platí to aj v Európe v dvadsiatom prvom storočí.

Týka sa to tiež bohatých a mocných. Bohatí a mocní z biblických čias sa nelíšili od tých, ktorí majú moc a bohatstvo dnes. Spoločnú majú najmä honbu za peniazmi, slávou a mocou. Často (hoci nie vždy) sa to deje na úkor slabých a zraniteľných. Boh sa však stará o spásu bohatých a mocných rovnako, ako mu záleží na záchrane bezmocných a chudobných. Písmo prináša niekoľko pútavých príkladov biblických postáv, ktoré mali moc, bohatstvo, alebo oboje, a napriek tomu sa vďaka Božiemu pôsobeniu stali požehnaním pre národy. Medzi takýchto ľudí môžeme zaradiť napríklad Abraháma, Izáka, Jóba, Šalamúna alebo Jozefa.

Tento týždeň sa budeme zaoberať Božím plánom na oslovenie a záchranu bohatých a mocných. Pozrieme sa spoločne na to, ako Boh oslovil niektorých zo spomínaných ľudí. Budeme uvažovať aj o tom, ako Boh pripravuje aj nás, aby sme sa stali svedkami pre túto skupinu ľudí.

OSNOVA LEKCIE

Pri štúdiu tejto lekcie sa postupne zameriame na biblické postavy „z vyššej spoločnosti“, v životoch ktorých sa preukázalo, že aj na nich Bohu záleží a že urobil všetko aj pre ich záchranu. Na týchto príkladoch budeme hľadať inšpiráciu pre naplnenie misijného poslania v dnešnej dobe.

- Dan 4,31–34: Nebukadnesar (nedeľa)
- 2Král' 5,17–19: Naamán (pondelok)
- Ján 3,1–5: Nikodém (utorok)
- Mat 19,16–22: Bohatý mladý muž (streda)
- Mat 27,57–60: Jozef z Arimatie a Nikodém (štvrtok)

NEBUKADNESAR

³¹„Po uplynutí stanoveného času som ja, Nebukadnesar, pozdvihol oči k nebu a môj rozum sa mi vrátil. Dobrorečil som Najvyššiemu, chválil som a oslavoval večne živého, lebo jeho vláda je večnou vládou a jeho kráľovstvo trvá z pokolenia na pokolenie. ³²Všetci, čo obývajú zem, sú pred ním považovaní za nič, on podľa svojej ľubovôle nakladá s vojskom nebies a obyvateľmi zeme. Nie je nik, kto by mu mohol v niečom zabrániť alebo mu povedať: „Čo robíš?“ ³³Vtedy sa mi vrátil rozum a ku vznešenosti môjho kráľovstva sa mi vrátil skejúci sa majestát. Moji radcovia a veľmoži ma vyhľadali, opäť ma dosadili do môjho kráľovstva a k mojej predchádzajúcej veľkosti sa mi pridalo ešte viac. ³⁴Teraz ja, Nebukadnesar, chválim, vyvyšujem a oslavujem Kráľa nebies, ktorého všetky činy sú správne, ktorého cesty sú spravodlivé a ktorý môže pokoriť tých, čo kráčajú v pýche.“ (Dan 4,31–34)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako adventisti siedmeho dňa veríme v to, čo je v teológii niekedy označované ako „neobmedzené zmierenie“. To znamená, že na rozdiel od niektorých iných kresťanov veríme, že Kristova smrť je účinná pre celé ľudstvo, nielen pre vyvolenú skupinu tých, ktorých Boh predurčil na spasenie. Pretože Boh „chce, aby všetci ľudia boli spasení a spoznali pravdu“ (1 Tim 2,4), Ježiš sa obetoval „za naše hriechy, no nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta“ (1 Ján 2,2). Preto si nás Boh „v ňom vyvolil pred založením sveta“ (Ef 1,4; Roh.). To automaticky neznamená, že sa pre Krista aj každý reálne rozhodne. Biblia však prostredníctvom mnohých príbehov ukazuje, že k Bohu prichádzajú rôznorodí ľudia.

V knihe Daniel si prečítaj 4. kapitolu. Ako sa spasenie dostalo k jednému z najmocnejších ľudí vtedajšieho sveta? Čo sa z toho dozvedáme o podstate spasenia?

Pozoruhodným biblickým príkladom spôsobu, akým Boh môže osloviť mocných, je príbeh o kráľovi Nebukadnesarovi. Boh nad ním vykonal svoj súd podobným spôsobom ako nad niektorými izraelskými kráľmi (pozri napríklad 2Par 32,25.26; 1Kráľ 14,21–31 a 1. Samuelova 28). Biblická správa o Nebukadnesarovi, ktorý sa kajal a uznal Boha Stvoriteľa, ukazuje, že Bohu záleží na bohatých a mocných rovnako ako na slabých a núdznych. Na konci kapitoly najmocnejší muž na zemi vyhlásil: „Teraz ja, Nebukadnesar, chválim, vyvyšujem a oslavujem Kráľa nebies, ktorého všetky činy sú správne, ktorého cesty sú spravodlivé a ktorý môže pokoriť tých, čo kráčajú v pýche.“ (Dan 4,37) Keby len všetci bohatí, mocní a povýšeneckí medzi nami smrteľníkmi pochopili túto pravdu! Čo sa môžeme z tohto príbehu naučiť? (1) Boh používa oddaných veriacich, akým bol napríklad Daniel, ako most na oslovenie mocných. (2) Boh môže priamo zasahovať do procesu vydávania svedectva, aby oslovil mocných neveriacich. Boh ponížil Nebukadnesara pre jeho pýchu a aroganciu. A hoci to bol veľmi dramatický príbeh, existuje mnoho iných spôsobov, ako môžu byť ponížení tí, čo sú bohatí, mocní a povýšeneckí.

APLIKÁCIA

- **Možno nepatríš medzi tých, ktorých svet považuje za bohatých a mocných. Hrozí aj tebe, že sa staneš namysleným, podobne ako kráľ Nebukadnesar? Na čo si musí dať v tejto súvislosti pozor každý nasledovník Krista? Prečo môžeme mať k pýche a samospravodlivosti bližšie, než si myslíme?**

NAAMÁN

¹⁷Vtedy Naamán povedal: „Keď nie, dovol', aby sa tvojmu služobníkovi dostalo aspoň tolko prsti, čo uvezie pár mulíc, lebo tvoj služobník už nebude prinášať spaľované obety ani obetné dary iným bohom, jedine Hospodinovi.

¹⁸Hospodin však nech dovolí svojmu služobníkovi výnimku. Keď môj pán vstúpi do Rimmónovho chrámu, aby sa tam klaňal, a oprie sa o moju ruku, ukloním sa zároveň i ja v Rimmónovom chráme. Ak by som sa teda v Rimmónovom chráme poklonil, nech to Hospodin svojmu služobníkovi odpustí.“

¹⁹Povedal mu: „Chod' v pokoji.“ (2Král' 5,17–19)

Kristus zomrel za všetkých, bez ohľadu na ich pôvod, bohatstvo, etnickú príslušnosť alebo postavenie. Boh k sebe neustále priťahuje celé ľudstvo, vrátane jednotlivcov patriacich medzi mocných tohto sveta (pozri AA 416; PN 239).

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Uvažuj o texte 2Král' 5,1–19. Čo sa môžeme naučiť z tohto príbehu o snahe priviesť ľudí k Bohu?

Po svojom zázračnom uzdravení Naamán vyslovil dve nezvyčajné žiadosti (2Král' 5,17–19). Najprv požiadal proroka, aby mu doviezol z Izraela do Sýrie tolko zeme, koľko odvezú dve mulice. Na tejto pôde chcel uctievať živého Boha. Hovorí: „Lebo tvoj služobník už nebude prinášať spaľované obety ani obetné dary iným bohom, jedine Hospodinovi.“ (2Král' 5,17) Hoci Naamán teraz zjavne veril v jediného pravého Boha, jeho prvá žiadosť ukazuje, že jeho myslenie bolo ešte stále pod vplyvom pohanstva. Sýrsky veliteľ považoval Boha Izraela za božstvo, ktoré treba uctievať na pôde, ktorá pochádza z krajiny pôvodu božstva. Hoci Naamán uznal skutočnosť, že okrem Pána Izraela niet Boha, úplne sa nezbavil predstavy, že Boh je nejakým konkrétnym spôsobom spojený s izraelskou krajinou. Preto vo svojej vlastnej krajine túžil uctievať Boha „na izraelskej pôde“.

Naamánova druhá prosba odhaľuje úprimnosť jeho viery. Aj keď sa rozhodol slúžiť iba nebeskému Bohu, uvedomil si, že uskutočniť takéto rozhodnutie v jeho vlastnej modlárskej krajine nebude ľahké. Okrem toho sýrsky kráľ stále uctieval boha Rimmóna a vo svojom postavení mal Naamán slúžiť ako kráľovský sprievod. Hoci nemal v úmysle vzdať sa svojich povinností voči svojmu pozemskému kráľovi, nechcel, aby si ktokoľvek myslel, že sa sám klania Rimmónovi. Keď Naamán odovzdal svoje srdce Hospodinovi, nechcel robiť žiadne ústupky modlárstvu uctievaním pohanského boha. Záležalo mu aj na tom, aby Elizeus rozumel jeho pohnútkam.

Elizeus odpovedal Naamánovi na jeho prosbu slovami: „Chod' v pokoji“ (2Král' 5,19). „Tieto slová sa nesmú považovať za vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu s Naamánovou žiadosťou. Mal odísť v pokoji, nie v pochybnostiach alebo neistote. Boh bol k nemu láskavý a on mal nájsť šťastie a pokoj vo svojom poznaní a uctievaní Boha. Naamán bol obráteným človekom, mužom so svedomitými zábrami, ktorý môže rásť v sile a múdrosti, ak sa bude pridŕžať svojej novozískanej viery. Boh vedie nových obrátených krok za krokom a pozná vhodnú chvíľu, v ktorej treba človeka vyzvať na zmenu. Túto zásadu by mali mať vždy na pamäti tí, ktorí sa snažia o spásu duší.“ (2BC 878)

■ Aké ponaučenie by sme si mali vziať z tohto príbehu? Prečo je dôležité netlačiť na ľudí pochádzajúcich z iného prostredia, aby vo svojom živote urobili okamžite všetky radikálne zmeny?

APLIKÁCIA

SVEDECTVO UČENÝM: NIKODÉM

¹Medzi farizejmi bol jeden človek, volal sa Nikodém, bol to popredný muž medzi Židmi. ²On prišiel v noci k Ježišovi a povedal mu: „Rabbi, vieme, že si učiteľ, ktorý prišiel od Boha, lebo nikto nemôže robiť také znamenia, aké robíš ty, ak nie je s ním Boh.“ ³Ježiš mu odpovedal: „Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.“ ⁴Nikodém mu povedal: „Ako sa môže narodiť človek, keď je starý? Či môže druhý raz vojsť do lona svojej matky a narodiť sa?“ ⁵Ježiš odpovedal: „Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.“ (Ján 3,1–5)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Nikodém bol vzdelaný a vplyvný. Biblia ho opisuje ako popredného muža medzi Židmi (Ján 3,1). Ježiš o ňom hovoril ako o učiteľovi Izraela (Ján 3,10). Dobre rozumel Písmu a mal duchovný hlad po Hospodinovi. Z ľudského hľadiska mohol vyzeráť ako verný Boží nasledovník. Dodržiaval všetky prikázania a medzi Židmi bol uznávanou autoritou. Bol mocný a bohatý. Mnohí to vnímajú ako znamenie Božieho požehnania. To, čo sa mohlo zdať ako úspech, bolo v skutočnosti naozaj len zdaním.

Prečítaj si text Ján 3,1–12. Čo tento príbeh prezrádza o Nikodémových duchovných potrebách a o tom, ako ich Ježiš hneď pomenoval?

Keď Nikodém prišiel k Ježišovi, snažil sa zachovať vonkajšiu vážnosť. Boh však videl do jeho srdca. Podobne Boh pozná srdcia a potreby všetkých bohatých a mocných, bez ohľadu na ich pôvod. Nikodém prišiel k Ježišovi, pretože ho Ježišovo učenie usvedčilo. Pýcha mu síce bránila otvorene vyznať Ježiša Krista ako Pána, ale nočné stretnutie s Učiteľom ho aj tak navždy zmenilo. A aj keď nadobudol presvedčenie, že Ježiša poslal Boh, bránil sa otvorene priznať, že je nasledovníkom Krista.

Prečítaj si texty Ján 7,43–52 a Ján 19,39. Čo tieto verše hovoria o vzťahu Nikodéma k Ježišovi?

Môžeme vidieť, že Ježiš mal na Nikodéma veľký vplyv. Nikodém sa snažil chrániť Ježiša, kým ešte žil, a po ukrižovaní sa ho snažil uctiť. Niet pochyb o tom, že Ježiš zasiahol jeho srdce. Aj Nikodém totiž, napriek svojmu postaveniu a obdivuhodným vedomostiam, veľmi potreboval Spasiteľa – napokon ako my všetci.

APLIKÁCIA

- Prečo si musíme dávať pozor na to, aby nás presvedčenie o tom, že „máme pravdu“ (poznatie toho, čo hovorí Biblia), nedostalo do pasce, že samotné poznanie tejto pravdy stačí na našu záchranu? Prečo samotná vedomosť o pravde či o tom, čo je správne, na záchranu nestačí?

SVEDECTVO BOHATÝM

¹⁶Tu k nemu ktosi prišiel a povedal: „Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?“ ¹⁷Ježiš mu odpovedal: „Čo sa ma pýtaš na dobro? Jeden je Dobrý! Ak však chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania.“ ¹⁸„A ktoré?“ opýtal sa ho. Ježiš mu povedal: „Tieto: Nezabiješ! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť! ¹⁹Cti otca a matku! a Milovať budeš svojho blízkeho ako seba samého!“ ²⁰Mládenec mu povedal: „Toto všetko som zachovával. Čo mi ešte chýba?“ ²¹Ježiš mu odpovedal: „Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj svoj majetok, daj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!“ ²²Keď mládenec počul toto slovo, odišiel zarmútený, lebo mal mnoho majetku. (Mat 19,16–22)

Aké ponaučenie si môžeme vziať z úvodného príbehu (Mat 19,16–22)? Čo mohlo viesť k tomu, že bohatý mládenec sa rozhodol – aspoň pre daný okamih a na rozdiel od Nikodéma – Ježiša neprijat?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ježišov rozhovor s bohatým mladým kniežaťom ukazuje, aké nebezpečné môže byť vábenie bohatstva. Ježiš učeníkom povedal: „Ľahšie je ťave prejsť uchom ihly ako bohatému vojsť do Božieho kráľovstva.“ (Mat 19,24) To, samozrejme, neznamená, že bohatí nemôžu byť spasení. Ak si však títo ľudia nedajú pozor, bohatstvo im naozaj môže zabrániť kráčať po ceste spasenia.

Bohatých a chudobných nakoniec čaká rovnaký osud – hrob. Z toho vyplýva, že bohatí potrebujú spasenie rovnako naliehavo ako ktokoľvek iný. Za peniaze sa dá kúpiť čokoľvek, ale nedá sa nimi zadovážiť výnimka zo smrti. Táto výnimka prichádza len ako dar, ktorý Ježiš ponúka *zadarmo* každému, kto o to vo viere poprosí. „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť.“ (Ján 11,25)

Prečítaj si text Luk 19,1–10. V čom spočíva rozdiel v oboch dnešných príbehoch?

Zachej odpovedal na Ježišove slová spôsobom, ktorý sa odlišoval od reakcie bohatého mládencu. Všimnime si, že Ježiš nevyzval Zacheja – na rozdiel od výzvy adresovanej bohatému mládencovi –, aby predal, čo má, a rozdal to chudobným. Ježiš musel vedieť, ako veľmi je bohatý mládenec naviazaný na svoj majetok. A hoci nevieme, o čom všetkom hovoril Ježiš v Zachejovom dome, bohatého výbercu daní Spasiteľove slová očividne priviedli k rozhodnutiu urobiť vo svojom živote dôležité zmeny, z ktorých časť sa týkala aj jeho bohatstva.

- „Ved' čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale uškodí svojmu životu? Alebo čo dá človek na výmenu za svoj život?“ (Mat 16,26)
V čom spočíva dôležitosť týchto Ježišových slov?

APLIKÁCIA

SVEDECTVO MOCNÝM

⁵⁷Keď sa zvečeralo, prišiel bohatý človek z Arimatie menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom. ⁵⁸Zašiel k Pilátovi a poprosil ho o Ježišovo telo. Vtedy Pilát rozkázal, aby mu ho vydali. ⁵⁹Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna ⁶⁰a uložil vo svojom novom hrobe, ktorý si vytesal v skale. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel. (Mat 27,57–60)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ježiš sa vedel spriatelieť s mocnými. Mnohí z nich ho obdivovali a rešpektovali, iní ním však opovrhovali. Mocní ľudia, ktorí podľa Písma prišli za Ježišom hľadať u Neho pomoc, veľmi jasne vnímali, že tomuto potulnému Učiteľovi na nich záleží. Niektorí bohatí a mocní neprišli za Ježišom hneď a navyše verejne. Radšej vyčkávali na vhodnú príležitosť a uistenie, že Ježiš je skutočne Boží Syn. Tak to bolo aj v prípade Nikodéma a Jozefa z Arimatie.

Uvažuj o úvodnom texte (Mat 27,57–60; pozri aj Mar 15,43–47; Luk 23,50–53 a Ján 19,38–42). Ako sa prejavilo konanie muža, ktorý sa zjavne nechal ovplyvniť a inšpirovať Ježišovým učením?

Doteraz sa v Písme o Jozefovi z Arimatie nepovedalo nič. A zrazu, takmer z ničoho nič, objaví sa tento bohatý človek a prostredníctvom neho sa naplní proroctvo. Boh si používa bohatých na uskutočnenie svojich zámerov. Bolo to tak v minulosti a je to tak aj teraz. Preto musíme zamerať svoje misijné úsilie aj na nich.

Kde však začať? V snahe nadviazať priateľstvo s bohatými či mocnými môžeme naraziť na mnohé prekážky. Vo všeobecnosti je lepšie netlačiť na týchto ľudí, nenútiť ich do ničoho. Nechajme im čas a priestor. Keď budú chcieť, sami nás vyhľadajú. Aj to bol jeden z Ježišových postupov. Keď boli svedkami Jeho posolstva, uzdravenia a moci od Boha, v skrytosti nadobudli presvedčenie, že On je skutočne Božím Synom.

Mocných a vplyvných môže z mnohých dôvodov inšpirovať nesebecká služba, ktorú vidia. Často chcú byť súčasťou niečoho dobrého, čo mení životy ľudí. To je jeden zo spôsobov, ktorý ich presvedčí, že sa môže zmeniť aj ich život. Nesebecká služba umožňuje bohatým a mocným získať pomoc, ktorú potrebujú, a nemusia pritom verejne hovoriť o svojich potrebách.

Ďalšou možnosťou je umožniť bohatým a mocným, aby sa podieľali na službe pre rôzne skupiny ľudí.

APLIKÁCIA

- Pridaj do svojho zoznamu každodenných modlitieb niekoho, kto má určitú mocenskú funkciu (na akejkoľvek úrovni), nie je veriaci a je to niekto, s kým by si sa mohol niekedy stretnúť.

VÝZVA

Pošli list alebo e-mail niekomu, kto má moc alebo vplyv – aj keď je to niekto, koho si možno nikdy nestretol – a daj tejto osobe najavo, že sa za ňu modlíš.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Cesta ku zdraviu a životnej harmónii* si prečítajte kapitolu „Služba bohatým“ (MH 209–216; CZŽH 148–154).

Ježišova láska je rovnaká k chudobným aj k bohatým a mocným ľuďom vo svete. Zomrel za vládcov aj za chudobných, za vznešených aj za obyčajných. Ježiš poznal najúčinnjší spôsob, ako zasiahnuť ich srdcia. Varoval nás, že „ľahšie je ťave prejsť uchom ihly, ako bohatému vojsť do Božieho kráľovstva“ (Mar 10,25). Tento týždeň sme dostali výzvu, aby sme evanjeliom Ježiša Krista oslovili mocných a bohatých jednotlivcov. Potrebujú spásu rovnako ako ktokoľvek iný, aj keď si to, žiaľ, nemusia uvedomovať. Veria totiž, že ich bohatstvo im ponúka dostatok „bezpečia“.

„Veľa sme toho povedali o povinnostiach k chudobným, o ktorých sa nikto nestará. Nemali by sme tiež venovať pozornosť bohatým, ktorých si nikto nevšíma? Mnohí ich považujú za beznádejné prípady. ... Tisíce boháčov sú pochovávané bez varovania. Mnohí majú výčitky (148) svedomia, aj keď to na nich nie je vidieť.“ (MH 210; CZŽH 148.149)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ježiš prelomil bariéry medzi rôznymi skupinami ľudí. Počas svojej pozemskej služby slúžil bohatým aj chudobným. Ako sa my ako adventisti staviame k problematike priepastného rozdielu medzi bohatými a chudobnými, ktorý je tak veľmi zakorenený v celej našej spoločnosti?
2. Ježiš povedal: „Do trnia bolo zrno zasiate u toho, kto slovo počúva, ale denné starosti a mámenie bohatstva slovo udusia, takže ostane bez úrody.“ (Mat 13,22) Čo podľa vás Ježiš myslel pod „mámením bohatstva“? Prečo nemusíme byť nevyhnutne bohatí, aby nás bohatstvo oklamalo?
3. V triede si prejdí otázku položenú na konci utorkovej lekcie o tom, že poznať pravdu nie je to isté ako byť ňou spasený. Prečo je to taký zásadný rozdiel? Ak nás nemôže zachrániť samotné poznanie „pravdy“, čo nás zachraňuje?
4. Uvažujte o ďalších dôvodoch, prečo bohatý mládenec odmietol Ježiša, zatiaľ čo Zachej Ho prijal.

Týždeň od 3. do 9. decembra

SLUŽBA PRE „NEOSLOVITEĽNÝCH“ (1. ČASŤ)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Skutky 17; 1Kor 2,2; Rim 1,18–25

ÚVODNÝ TEXT

Boh, ktorý stvoril svet a všetko, čo je v ňom, tento Boh, keďže je Pánom neba i zeme, nebyva v chrámoch zhotovených rukami. (Sk 17,24)

Lukáš o Pavlovej činnosti v Aténach napísal: „Preto sa v synagóge rozprával so Židmi a tými, čo uctievali Boha a každý deň hovoril na námestí s náhodnými okoloidúcimi.“ (Sk 17,17)

Zdá sa, že Pavlovi by najviac vyhovovalo pracovať medzi Židmi, keďže sám bol Žid. Ale Pavol sa odmietol uspokojiť s prácou len pre svoj národ. Bol povolaný, aby oslovil aj ostatných.

Pavol mal možnosť zamerať sa vo svojej službe len na „bohobožných“ pohanov, ktorých pohľad na Hospodina už prešiel podstatnou zmenou. Mali biblický základ, na ktorom mohol Pavol stavať, aj keď stále potrebovali poznať Boha, ktorého sa „báli“ – Ježiša Krista.

Pavol sa však rozhodol ísť inou cestou. V Aténach, meste preslávenom svojou filozofiou, sa Pavol snažil osloviť aj tamojších obyvateľov. Väčšina z nich mala pohľad na život a náboženstvo radikálne odlišný od Hebrejov. Inak sa pozerali aj na posvätné dejiny Izraela, tvoriace základ viery, ktorú chcel Pavol zvesťovať Aténčanom.

Tento týždeň budeme skúmať, ako sa Pavol snažil osloviť týchto ľudí a čo sa môžeme naučiť z jeho úsilia.

OSNOVA LEKCIE

Príbeh misijného pôsobenia apoštola Pavla v úžasne rozvinutom, ale „modlárskom“ meste Atény (Skutky 17) bude slúžiť v tejto lekcii ako text, ktorý nás môže inšpirovať hľadať cesty, ako osloviť aj dnes, v 21. storočí, ľudí, ktorí Boha ani evanjelium v podstate nepoznajú, nezaujímajú sa o Neho, ale napriek tomu hľadajú.

- Sk 17,13–17: Pavol sa vedome zameriava na úplných „pohanov“ (nedeľa)
- Sk 17,18–21: Pavol sa snaží hovoriť „jazykom“ týchto ľudí (pondelok)
- Sk 17,22.23: Pavol sa snaží nájsť s nimi „spoločný základ“ (utorok)
- Sk 17,24–27: Pavol im predstavuje Boha, po ktorom podvedome túžili (streda)
- Sk 17,30–34: Pavol dáva ľuďom možnosť rozhodnúť sa, či chcú poznať viac (štvrtok)

HEBREJ PAVOL V ATÉNACH

¹³Len čo sa však Židia v Tesalonike dozvedeli, že Pavol hlása Božie slovo aj v Beroji, prišli aj ta znepokojovať a poburovať zástupy. ¹⁴Bratia teda hneď vyslali Pavla, aby šiel k moru; Sílasy a Timotej ostali tam. ¹⁵Ale tí, čo Pavla spre-vádzali, zaviedli ho až do Atén. Tam prevzali príkaz pre Sílasy a Timoteja, aby čo najskôr prišli za ním, a vrátili sa. ¹⁶Medzitým, čo Pavol čakal na nich v Aténach, v duchu sa rozčuľoval, keď videl, že mesto je oddané modlárstvu. ¹⁷Preto sa v synagóge rozprával so Židmi a tými, čo uctievali Boha a každý deň hovoril na námestí s náhodnými okoloidúcimi. (Sk 17,13–17)

Prečítaj si text Sk 17,1–17. Ako sa Pavol dostal do Atén a ako reagoval na situáciu v meste?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Mesto Atény bolo „oddané modlárstvu“ (Sk 17,16). Pavol, ktorý poznal históriu svojho ľudu a jeho sklony (napriek nekonečným varovaniam) k modloslužbe, bol nahnevaný na všetky modly, ktoré našiel aj v Aténach. Niet pochyb, že bol motivovaný súcitom s Aténčanmi, ktorí by zomreli vo svojich hriechoch, ak by sa nedozvedeli o pravom Bohu.

Aj dnes sú naše mestá plné modiel, hoci to nevnímate tak vyostrene, ako sa na to pozeral Pavol. Žiaľ, mnohí veriaci sú schopní prejsť mestom bez toho, aby si čo i len všimli všetky prejavy modloslužby naokolo. Pavol bol však naplno pod vedením Svätého Ducha a bol citlivý na všetko, čo videl okolo seba. Pavol sa od väčšiny veriacich odlišoval. Kým oni nechápali, že evanjelium je určené celému svetu, apoštol Pavol bol presvedčený, že je Božou túžbou zachrániť aj Aténčanov. Pochopil, že koncepciou celosvetovej misie je priniesť evanjelium aj tým, ktorí sú zdanelo neosloviteľní, vrátane pohanov uctievajúcich modly a filozofov, ktorých boli Atény plné.

Pavol preto často navštevoval námestie (trhovisko; Sk 17,17), kde bolo zvyčajne veľa ľudí. Tieto miesta boli pre neho dôležitým priestorom, v ktorom mohol tamojších obyvateľov poznávať a prakticky si tu tiež overovať rôzne spôsoby, akými by sa dali osloviť srdcia miestnych pohanov.

Pavol vedel, že nemôže pristupovať k Aténčanom tak, ako pristupoval k Židom alebo dokonca k bohobojným pohanom. Boli to ľudia, ktorých východiskovým bodom nebol Boh Izraela či Jeho dielo uprostred Izraelitov. Bez ohľadu na to, aké dôležité bolo Hospodinovo konanie pre Židov a dokonca aj pre bohobojných pohanov, pre ľudí, s ktorými sa Pavol stretol v Aténach, neznamenal nič. Preto k nim potreboval pristúpiť úplne iným spôsobom.

Dnes sa často snažíme osloviť ľudí, ktorých pôvod nemá nič spoločné s tým, čo sa nazýva „židovsko-kresťanská“ tradícia. Preto sa rovnako ako Pavol musíme prispôbiť. Prístup, ktorý by mohol dobre fungovať napríklad v Buenos Aires, by bol v Bangkoku úplne nefunkčný.

■ Aké modly uctievali ľudia v našej krajine? Ako by ste týmto ľuďom mohli ukázať prázdnotu a bezcennosť takéhoto uctievania?

APLIKÁCIA

PAVOL NA AREOPÁGU

¹⁸Do rozhovoru sa s ním [Pavлом] púšťali aj niektorí filozofi, epikurejci a stoici. Jedni sa pýtali: „Čo to chce tento táraj povedať?“ Iní zasa hovorili: „Zdá sa, že hlása cudzie božstvá.“ To preto, lebo zvestoval Ježiša a zmŕtvychvstanie. ¹⁹A tak ho vzali so sebou, odviekli na Areopág a povedali: „Radi by sme sa dozvedeli, čo je to za nové učenie, ktoré ty hlásaš.“ ²⁰Veď to, čo predkladáš našim ušiam, je čosi neslýchané, preto sa chceme dozvedieť, čo to má byť.“ ²¹Všetci Aténčania, ako aj prisťahovalci z cudziny sa totiž nevenovali ničomu inému, len že rozprávali alebo počúvali niečo nové. (Sk 17,18–21)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Pavol bol z Božieho poverenia pripravený kázať evanjelium kdekoľvek. Presne o to sa usiloval aj v Aténach.

Akými spôsobmi reagovali pohanovia na Pavlove slová a ako ich spochybňovali (Sk 17,18–21)?

Je zrejmé, že Pavol svojimi „cudzími božstvami“ Aténčanov zaujal (Sk 17,18), a tak ho vzali na Areopág. Bolo to miesto, kde sa ľudia stretávali, diskutovali a rozhodovali o právnych a náboženských záležitostiach. Nezdá sa, že by Pavol čelil nejakému „súdu“. Pravdepodobne pokladali za správne vypočuť si tohto cudzinca a jeho „nové učenie“ (Sk 17,19). Bolo by ťažké ignorovať niekoho takého výrečného, inteligentného a zapáleného ako Pavol, aj keď prinášal myšlienky, ktoré sa týmto ľuďom zdali veľmi neobvyklé.

Verš Sk 17,21 ukazuje, že Aténčania sa „nevenovali ničomu inému“, len tomu, že počúvali a diskutovali o nových myšlienkach. Môžeme takéto hodnotenie z Lukášovej strany pokladať za obvinenie z lenivosti? Pravdepodobne nie. Zrejme len poukázal na to, že išlo o skúsených mysliteľov a diskutérov. Veď napokon, grécka kultúra dala zrod takým mužom, ako boli Sokrates, Platón a Aristoteles – filozofom, ktorých vplyv siaha až do našich dní. Atény boli po stáročia vnímané ako centrum intelektuálneho a filozofického myslenia. Hoci niektorí z týchto mysliteľov neboli ateistami, aspoň nie v tom zmysle, ako si dnes predstavujeme ateizmus, mnohé z ich filozofických myšlienok sa radikálne líšili od učenia kresťanstva. Len ťažko by sme napríklad v učení epikurejcov a stoikov hľadali priestor pre myšlienku o vzkriesenom Mesiášovi.

V Aténach Pavol predpokladal, že Svätý Duch môže využiť jeho vedomosti a rečnícke schopnosti, ktoré nadobudol vďaka učeniu u Gamaliela. No v skutočnosti to boli Pavlove skúsenosti nadobudnuté v uliciach Atén, ktoré mohol Svätý Duch využiť ešte viac. „Tí rozvážnejší z poslucháčov nad jeho úvahami užasli. Preukázal, že pozná ich umelecké diela, literatúru i náboženstvo.“ (AA 237; PN 137)

APLIKÁCIA

- Pavol po svojej skúsenosti s aténskymi pohanskými filozofmi napísal Korintťanom, že sa rozhodol, „že medzi vami nebudem poznať nič iné okrem Ježiša Krista, a to ukrižovaného“ (1Kor 2,2). Aké ponaučenie z toho pre nás vyplýva? Aké miesto musí mať Kristus v našom poslanstve bez ohľadu na to, komu ho prinášame?

PAVOL A NEZNÁMY BOH

²²Pavol si zastal do stredu Areopágu a povedal: „Muži, Aténčania! Podľa všetkého pozorujem, že ste mimoriadne nábožní. ²³Keď som sa prechádzal a prezeral som si vaše svätyne, našiel som aj oltár s nápisom: „Neznámemu bohu.“ Ja vám teraz teda hlásam to, čo uctievať, hoci to nepoznáte. (Sk 17,22.23)

Pavol neznevažoval falošné náboženstvo ani falošných bohov Aténčanov. Zhrnul všetko dobré, čo mohol nájsť na ich hodnotovom systéme a využil to.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako sa Pavol pokúsil osloviť Aténčanov evanjeliom? (Sk 17,22.23)

Pavol najprv pohanov pochválil! Ich náboženstvo bolo vo všetkých smeroch pomýlené, a predsa Pavol pochválil ich nábožnosť (Sk 17,22).

Pavol na základe vlastného pozorovania aténskeho náboženstva (Sk 17,23) vyjadril k ľuďom úctivý postoj. Nehral sa na samozvaného mudrca, ktorý má na všetko odpovede a presne vie, v čom a ako sa ľudia potrebujú zmeniť. Pod vplyvom Ducha rozumel situácii a mal mnoho odpovedí, ktoré títo ľudia potrebovali! Ale ak by otvorene začal hovoriť o všetkých rozporoch a nepravdách v náboženstve Aténčanov, veľmi rýchlo by ho odmietli počúvať. Namiesto toho ho vnímali ako niekoho, komu na ľuďoch záleží a kto túži po ich dobre.

V komentári k nápisu „Neznámemu bohu“ (Sk 17,23) Pavol využil to, čo by sme mohli považovať za *spoločný základ*. Mnohí Aténčania verili v akéhosi boha, čo bol dobrý základ na hlbší dialóg (niektorí v bohov neverili). Pavol sa nevy-smieval myšlienke oltára „Neznámemu bohu“ a ani ju neodmietol. Namiesto toho prejavil rešpekt a pochopenie voči tým, ktorým na duchovných veciach záležalo. Ved' boli ochotní vynaložiť námahu a financie, aby uctievali „boha“, ktorého ani nepoznali – a to len pre prípad, že by im niečo uniklo, alebo niečo nechápali správne.

Mýlili sa? Áno, boli v omyle, ale existovalo riešenie. V prvom rade bolo dôležité, že boli oddaní tomu, čomu rozumeli. Pavol bol presvedčený, že na ich zbožnosti sa dá stavať a že Svätý Duch môže konať v srdciach týchto ľudí.

Pavol našiel tému, ktorá vzbudila záujem a o ktorej boli ochotní Aténčania uvažovať.

■ **Aké témy by vám pomohli nadviazať hlbší rozhovor s ľuďmi, s ktorými prichádzate do kontaktu?**

APLIKÁCIA

PREDSTAVENIE NOVÉHO BOHA

²⁴Boh, ktorý stvoril svet a všetko, čo je v ňom, tento Boh, keďže je Pánom neba i zeme, nebýva v chrámoch zhotovených rukami, ²⁵ani si nedá slúžiť ľudskými rukami, ako keby niečo potreboval, veď on dáva všetkému život, dych a všetko. ²⁶On z jedného stvoril celé ľudské pokolenie, aby obývalo celý povrch zeme, vymedzil ľuďom čas a hranice bývania, ²⁷aby hľadali Boha, či by ho nejakou nenahmatali a nenašli, hoci od nikoho z nás nie je ďaleko. (Sk 17,24–27)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Keď si Pavol získal pozornosť Aténčanov, obrátil uvažovanie svojich poslucháčov na nebeského Boha.

Aký prístup zvolil Pavol v snahe osloviť ľudí zhromaždených na Areopágu (Sk 17,24–27)?

Ľudia, ktorí sa tak veľmi zaujímal o duchovné hodnoty, že postavili oltár neznámemu bohu, považovali Pavlove slová za zaujímavé. Boh Stvoriteľ, ktorý nežije v chráme, nepotrebuje nič od ľudí, ale naopak, o ľudí sa stará. Pre Aténčanov to bola myšlienka nová a prekvapivá. Pre kultúru presiaknutú gréckou mytológiou, v ktorej boli bohovia nepredvídateľní, sebeckí a krutí, bola predstava Boha, o ktorom hovoril Pavol, úžasne zaujímavá. A muži z Areopágu urobili svoje prvé detské krôčiky k Bohu lásky.

Faktom je, že tento „neznámy boh“ mohol byť poznaný! A naozaj, Boh túži, aby sme ho spoznali.

Pavol pravdepodobne hovoril na Areopágu dlhšie, než len tých pár slov, ktoré Lukáš zaznamenal vo svojom príbehu. Kvôli priestoru sa zdá rozumné, že Lukáš Pavlovu reč len zhrnul. Ak je to pravda, potom každú myšlienku, ktorá sa v texte nachádzala, rozviedol Pavol oveľa podrobnejšie. Pavlovu reč môžeme rozdeliť na tieto body:

- (1) Pavol najprv pochválil duchovnosť a úprimnosť Aténčanov.
- (2) Ďalej ukázal, že skúmal ich vieru a že našiel niektoré hodnoty, ktoré rešpektuje a obdivuje.
- (3) Potom sa zameral na jeden konkrétny aspekt ich náboženstva, ktorý oni sami pokladali za neuchopiteľný.
- (4) Potom sa podelil o takú charakteristiku Boha, o ktorej vedel, že ju potrebujú spoznať. Išlo o to, že Boh existuje, že ich miluje a že nie je ďaleko.
- (5) Nakoniec ich Pavol upozornil na to, čo by znamenalo odmietnuť Boha, ktorého ešte nespoznali.

Na základe svojho pochopenia toho, ako sa Aténčania pozerajú na svet, priviedol týchto ľudí najbližšie k poznaniu Boha. Ak sa mu podarilo priviesť ich až tak ďaleko, išlo o skutočný pokrok.

APLIKÁCIA

- Všimni si dôraz, ktorý Pavol kladie na to, že Boh je Stvoriteľ celého stvorenia (pozri tiež Rim 1,18–25). Prečo je vhodné zvoliť takýto postup? Prečo stvorený svet tak mocne poukazuje na Boha Stvoriteľa?

PREKROČENIE ČIARY

³⁰Boh už teda nehladá na časy nevedomosti a teraz ľudí napomína, aby všetci a všade robili pokánie. ³¹Lebo určil deň, keď bude spravodlivo súdiť celý svet skrze muža, ktorého ustanovil. Všetkým o tom poskytol spoľahlivý dôkaz, keď ho vzkriesil z mŕtvych.“ ³²Keď počuli o vzkriesení z mŕtvych, niektorí si robili posmešky, iní zasa hovorili: „Radi si ťa o tom vypočujeme, ale až inokedy.“ ³³A tak Pavol od nich odišiel. ³⁴Niektorí muži mu však uverili a pripojili sa k nemu. Medzi nimi bol Dionýz Areopagita, žena menom Damaris a iní. (Sk 17,30–34)

Prečítaj si text Sk 17,24–34. Ako Pavol pokračoval vo svojom svedectve?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Za zmienku stojí, že apoštol Pavol citoval niektorých aténskych autorov. Našiel také výroky, ktoré sa blížili biblickej pravde, čo mu dalo príležitosť, aby rozšíril uvažovanie svojich poslucháčov. Využil teda svoju znalosť ich viery, aby s nimi hľadal spoločnú reč a následne ich posunul ďalej. Niet pochyb, že keď chceme osloviť iných ľudí, je dobré oboznámiť sa s tým, čomu veria, a pokúsiť sa nájsť hodnoty a pohľady, ktoré máme spoločné.

Všimnime si tiež, že tento spoločný základ Pavlovi umožnil, aby mohol hovoriť o Ježišovom vzkriesení a o nádeji, ktorú nám všetkým prináša. Lukáš vo svojom svedectve opísal aj reakcie Aténčanov na Pavlove záverečné slová o vzkriesení. Niektorí sa tejto myšlienke smiali, iní boli ochotní počúvať neskôr znova a ďalší dokonca uverili. Pre nás je dôležité všimnúť si, že Pavol si získal ich pozornosť a oni boli ochotní počúvať ho. A v to apoštol dúfal od začiatku.

Vieme, že niektorí ľudia odmietnu evanjelium. My však musíme urobiť všetko pre to, aby ľudia najprv vedeli, čo sa vlastne chystajú odmietnuť. Pavlova metóda práce medzi Aténčanmi bola založená na tom, že sa snažil strategicky využiť to, čo sa dozvedel a čo vyzozoroval. Tieto poznatky využil na to, aby ich zaujal a oni s otvorenou myslou počuli, že existuje Boh, ktorého nepoznali a ktorý je naším Stvoriteľom. Tento Boh ich miloval a chcel, aby Ho spoznali. Bol k nim milosrdný napriek ich nevedomosti a odmietaniu. A potom Pavol prehovoril aj o súdnom dni. A ak jeho slová zneli príliš neuveriteľne, existoval aj overiteľný dôkaz, ktorým bolo vzkriesenie Krista.

Teraz, keď ľudia skutočne počuli a pochopili posolstvo, museli sa sami rozhodnúť, či ho priamo odmietnu alebo budú ďalej skúmať. A niektorí to skúmali ďalej a stali sa Ježišovými nasledovníkmi (Sk 17,34).

- V modlitbe požiadaj Boha, aby ti konkrétne ukázal, ako čo najlepšie vydať svedectvo niekomu, koho poznáš.

APLIKÁCIA

VÝZVA

Hľadaj možnosť, ako prostredníctvom sociálnych médií (ako možného moderného „Areopágu“) predstavovať evanjelium neveriacim – a to jasne a rozvážne, ako to robil Pavol.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Jedným z hlavných poznatkov o Pavlovej skúsenosti na Areopágu je jeho konkrétna lekcia o tom, ako osloviť zdanlivo „neosloviteľnú“ skupinu neveriacich. Výsledkom Pavlovho snaženia bol vznik malej skupinky veriacich v Aténach. „Apoštolove slová a popis jeho postoja a okolností, ako ich zachytilo Duchom Svätým inšpirované pero, mali sa zachovať všetkým budúcim pokoleniam ako svedectvo o jeho neotrasiteľnej dôvere, odvahe v osamelosti a protivenstve, ako aj o víťazstve, ktoré dosiahol pre kresťanstvo priamo v srdci pohanstva. V Pavlových slovách má cirkev vzácne poučenie. Ako ľahko mohol povedať niečo, čo by podráždilo sebavedomých poslucháčov, a jeho samého privedlo do ťažkostí. Keby bol svojím prejavom napadol ich bohov či významných aténskych mužov, mohol sa vystaviť nebezpečenstvu Sokratovho údelu. On im však s jemnocitom prameniácim z Božej lásky ohľaduplne odvracal myšlienky od pohanských božstiev tým, že predstavil pravého Boha, ktorého nepoznali.“ (AA 241; PN 139)

Priamym kontaktom s ľuďmi, štúdiom ich kultúry a náboženstva a rešpektom k ich oddanej zbožnosti sa Pavlovi podarilo v Aténach niečo pozoruhodné – niečo, čo bolo pre cirkev nesmierne vzácne. *Pavol nešiel do zbytočného konfliktu so svojimi poslucháčmi.* To bol sám osebe veľký, Bohom inšpirovaný úspech. Podľa Ellen Whiteovej je to vzácne poznanie, ktorému musíme ako cirkev venovať pozornosť.

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Čo je podľa príbehu Pavla v Aténach prvým krokom pre každého, kto začína nové evanjelizačné dielo?
2. Čo môže kresťan urobiť preto, aby sa vo veľkom meste (a samozrejme aj kdekoľvek inde) priblížil k ľuďom, ktorí nepoznajú Boha?
3. Čomu by sme sa mali vyhnúť, keď začíname novú prácu medzi ľuďmi, ktorí uctievali rôzne modly?
4. Pavol mohol svoju snahu ukončiť tým, že by ľuďom predstavil Boha, ktorý ich miluje. Aténčanov by to zrejme oslovilo. On však pokračoval a posolstvom o vzkriesení prekročil určitú hranicu, na základe čoho jeho poslucháči nadobudli presvedčenie, že žije v omyle. Mal to urobiť? Prečo áno alebo prečo nie?

SLUŽBA PRE „NEOSLOVITEĽNÝCH“

(2. ČASŤ)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Král' 11,1–6; Mat 4,23–25; Mat 15,22–28; Mar 7,24–30; Sk 10,34.35; Mat 8,10.13

ÚVODNÝ TEXT

Vtedy jej Ježiš povedal: „Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako si želáš!“ A v tú hodinu jej dcéra ozdravela. (Mat 15,28)

Milujúci Boh hľadal svoje stratené deti od začiatku (1Moj 3,9). Ani dnes to nie je inak a ten istý milujúci Boh sa neustále snaží osloviť stratených (pozri Zj 14,6–12). Týka sa to aj obyvateľov veľkých miest. V roku 2018 zverejnila Organizácia Spojených národov svoje najnovšie zistenia, podľa ktorých 55 percent populácie planéty žije v mestských oblastiach a do roku 2050 sa tento počet zvýši až na 68 percent. Nemáme na výber, svedectvo o evanjeliu musíme niesť aj do miest.

Napriek tomu mnohí konajú podobne ako Jonáš. Boli povolaní svedčiť v mestách, ale z rôznych dôvodov pred touto úlohou utekajú. „Veď čo bolo kedysi napísané, bolo napísané nám na poučenie, aby sme pre trpezlivosť a útechu z Písem mali nádej.“ (Rim 15,4) To sa týka aj poučení z Jonášovho príbehu.

Počas svojho života na zemi Ježiš slúžil nielen ľuďom v izraelských mestách, ale aj obyvateľom priľahlých regiónov, teda tým, ktorí neboli súčasťou židovského národa a vyvoleného ľudu.

Tento týždeň si preštudujeme biblický príbeh o Kristovej misii v Týre a Sidone. Pokúsime sa vziať si z toho poučenie pre našu dnešnú službu.

OSNOVA LEKCIE

Základným príbehom tejto lekcie je pasáž Mat 15,21–28, ktorá opisuje Ježišovú službu v pohanských („bezbožných“) veľkomestách tej doby. Pri štúdiu budeme hľadať, ako nám môže pochopenie tejto Jeho jedinečnej služby pomôcť v našom poslaní slúžiť ľuďom v často bezbožných oblastiach veľkých miest.

- Mat 15,21; Sud 3,1–6: Ježišov zámer pôsobiť vo veľkých mestách (nedeľa)
- Mat 9,35–38: Ježišov úprimný záujem o ľudí žijúcich v mestách (pondelok)
- Mat 15,21–28: Ježišova láska ku všetkým – bez ohľadu na pôvod (utorok)
- Mat 15,23.24: Ježiš búra naše predsudky voči týmto ľuďom (streda)
- Mat 8,10.13; 9,2; 20,29–34; Luk 18,35–43: Ďalšie príklady zachránených v mestách (štvrtok)

MISIA VO VZDIALENÝCH REGIÓNOCH

Ježiš odtiaľ odišiel a odobral sa do okolia Týru a Sidonu. (Mat 15,21; SSV)

¹Toto sú národy, ktoré ponechal Hospodin v krajine, aby nimi skúšal všetkých Izraelitov, ktorí nepoznali nijaký boj o Kanaán – ²chcel totiž, aby ho pokolenia Izraelitov poznali a naučili sa bojovať tí, čo bojovať nevedeli – ³päť flištínskych kniežat, všetci Kanaánčania, Sidončania a Chivviji, ktorí obývali Libanonské pohorie od vrchu Baal-Chermón až ta, kde sa ide do Chamátu. ⁴Oni sa stali skúškou Izraelitov, aby sa ukázalo, či budú poslúchať príkazy, ktoré Hospodin dal ich otcom prostredníctvom Mojžiša. ⁵Izraeliti bývali medzi Kanaánčanmi, Chetitmi, Amorejčanmi, Perizzejcami, Chivvijmi a Jebúsejmi. ⁶Brali si ich dcéry za ženy, dávali svoje dcéry ich synom a slúžili ich bohom. (Sud 3,1–6)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

U Matúša sa dozvedáme, že Ježiš vzal svojich učeníkov z Genezaretu (Mat 14,34), „a odišiel do krajov Týru a Sidonu“ (Mat 15,21; Roh.). Prečo ich vzal z Galiley do oblasti obývanej pohanmi? Ježišovým cieľom bolo ukázať učeníkom niečo, čo by sa v Galilei len tak ľahko nenaučili. Chcel ich pripraviť na to, aby v budúcnosti vedeli osloviť všetky skupiny ľudí, vrátane obyvateľov pohanských miest.

Prečítaj si texty Sud 3,1–6; 1Král' 5,1–12 a 1Král' 11,1–6. Ako nám tieto verše pomáhajú pochopiť život v týchto mestách?

V texte Sud 3,1–6 vidíme, že Boh použil staroveké národy na „vyskúšanie“ viery Izraelitov. Žiaľ, Boží ľud v týchto skúškach neuspel: „Brali si ich dcéry za ženy, dávali svoje dcéry ich synom a slúžili ich bohom.“ (Sud 3,6) Títo ľudia boli teda pre Izraelitov hneď od začiatku kameňom úrazu.

V 1Král' 5,1–11 môžeme vidieť úzky vzťah medzi Sidončanmi a Hebrejmi. Hoci v určitom zmysle boli vzájomné ekonomické väzby prospešné, Hebreji boli pod neustálym vplyvom pohanstva a modlárstva svojich obchodných partnerov. Text 1Král' 11,1–6 odhaľuje následky tohto negatívneho vplyvu. Kráľ Šalamún sa oženil so sidonskými princeznami, ktoré ho napokon zvedli z cesty. „Tak si Šalamún uctieval bohyňu Sidončanov Aštartu.“ (1Král' 11,5; SSV)

Napriek týmto historickým skutočnostiam a nebláhemu vplyvu pohanstva a modlárstva na vyvolený národ, Ježiš privádza na tieto miesta svojich učeníkov. Takto ich zasvätil do medzikultúrnej misie v pohanských mestách. Učeníci boli konfrontovaní s vlastnými predsudkami a svojou obmedzenosťou. Ježiš svojich nasledovníkov viedol k misii, ktorá sa týkala naplňovania potrieb ľudí žijúcich v mestách a prekračovala kultúrne a národnostné hranice.

Aj adventistickí misionári pôsobiaci vo veľkých mestských aglomeráciách čelia mnohým výzvam. Patria medzi ne napríklad otázky týkajúce sa zdravia a životného prostredia. Iné sa môžu týkať vysokých životných nákladov, rasizmu a obmedzenia náboženskej slobody. Napriek týmto prekážkam však musíme konať evanjelizáčne dielo aj v mestách.

APLIKÁCIA

■ Ako by si mohol pomôcť tým, ktorí sú zapojení do evanjelizácie vo veľkých mestách u nás alebo v zahraničí?

HĽADANIE ZÁSTUPOV

³⁵Ježiš chodil po všetkých okolitých mestách a dedinách. Učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každú chorobu a každý neduh. ³⁶Pri pohľade na zástupy mu ich prišlo ľúto, lebo boli zbedačení a sklesnutí ako ovce bez pastiera. ³⁷Vtedy povedal svojim učeníkom: „Žatva je síce veľká, ale robotníkov málo. ³⁸Proste preto Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu.“ (Mat 9,35–38)

Napriek možným problémom nás Ježiš láskavo pozýva konať misijné dielo aj vo veľkých mestách.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Čo nás úvodný text učí o evanjelizácii zástupov, nech sa nachádzajú kdekoľvek? (Mat 9,35–38)

Ježiša viedol súcitiť s veľkými zástupmi ľudí, ktoré žili v mestách. Lukáš 19,41 opisuje, ako Ježiš plakal nad Jeruzalemom. Asi len ťažko pochopíme hĺbku Jeho lásky k svojim deťom alebo k miliónom pre nás bezmenných ľudí žijúcich v chudobe v obrovských slumoch veľkomiest. To je aj dôvod, prečo nás Ježiš vyzýva (Mat 9,38) na modlitbu za to, aby sa naše pohnútky a srdcia podobali tým Jeho.

Prečítaj si Mat 4,23–25. Keď Ježiš začínal svoju službu, prišli za ním ľudia z rôznych geografických oblastí. Čo z toho vyplýva?

Zástupy, ktoré nasledovali Ježiša, prišli z Galiley a z desiatich mestských štátov Dekapolisu na východe, z Jeruzalema a z Judska na juhu. Ktorý región okrem Samárie chýbal? Pobrežná oblasť Týru a Sidonu a časť Fenície pozdĺž Stredozemného mora a severozápadne od Galiley. Teraz vidíme, prečo Ježiš išiel práve do tohto regiónu! Jeho misijná cesta do oblasti Týru a Sidonu smerovala na miesta, kde žili ľudia iných kultúr.

„Ježiš po stretnutí s farizejmi odišiel z Kafarnauma cez Galileu do vrchovatej krajiny na hraniciach Fenície. Smerom na západ mohol vidieť v nížine staré mestá Týrus a Sidon, ich pohanské chrámy, veľkolepé paláce, trhoviská a prístavy s množstvom lodí.“ (DA 399; CL 258)

■ Ako môžeme ľuďom pomôcť pochopiť zbytočnosť „veľkolepých palácov a trhovísk“ a naopak, nevyhnutnosť prijať Ježiša do ich života?

APLIKÁCIA

V TÝRE A SIDONE

²¹Ježiš odtiaľ vyšiel a utiahol sa do okolia Týru a Sidonu. ²²Tu vyšla istá kanaánska žena z toho kraja a kričala: „Zmiluj sa nado mnou, Pane, Syn Dávidov! Moja dcéra je hrozne posadnutá démonom.“ ²³On jej však neodpovedal ani slovo. Jeho učeníci prišli a prosili ho: „Zbav sa jej, lebo kričí za nami.“ ²⁴Odpovedal im: „Som poslaný iba k ovciam, ktoré sa stratili z domu Izraela.“ ²⁵No ona prišla, klaňala sa mu a hovorila: „Pane, pomôž mi!“ ²⁶On jej však povedal: „Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám.“ ²⁷No ona povedala: „Áno, Pane, veď aj šteňatá sa živia omrvinkami, ktoré padajú zo stola ich pánov.“ ²⁸Vtedy jej Ježiš povedal: „Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako si želáš!“ A v tú hodinu jej dcéra ozdravela. (Mat 15,21–28)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Na základe porovnania jednotlivých evanjelií sa má za to, že Evanjelium podľa Matúša bolo napísané špeciálne pre židovské publikum a že Marek písal najmä pre pohanských čitateľov. Pri štúdiu evanjelií je dobré mať tento rozdiel na pamäti.

Prečítaj si texty Mat 15,21–28 a Mar 7,24–30. Aké rozdiely vidíš v opise danej ženy?

Kým Matúš opisuje túto matku pomocou jej národnosti ako Kanaánčanku, Marek použil iné výrazy. Najprv o nej hovorí ako o „pohanke“ („Grékyni“, Roh.) a potom pridáva, že je „rodom Sýrofeničanka“ – jediný prípad, keď sa tento výraz vyskytuje v Biblii.

Aký vplyv mal príbeh u Matúša 15 na jeho čitateľov, ktorí si uvedomovali historické súvislosti svojho náboženstva? Matúšovi čitatelia – Izraeliti – by túto ženu vnímali ako opovrhovanú bezbožníčku. Vychádzali by z historickej skúsenosti, ktorú mali Židia s Kanaánčanmi. To by v nich samo osebe vytváralo obrovský múr predsudkov. Kanaánčanov vnímali ako národ uctievaťci modly. Počas mnohých stáročí boli ich praktiky pre vyvolený národ kameňom úrazu. Ani Kristovi učeníci neuvažovali o možnosti, že by táto žena mohla mať vieru a mohla by sa stať súčasťou Božieho kráľovstva!

Markovi čitatelia by reagovali inak ako Matúšovi. Pohania nemali s Kanaánčanmi rovnakú skúsenosť ako Židia. Naopak, pohania sa mohli stotožniť s touto ženou, veď bola predstavená ako „pohanka, rodom Sýrofeničanka“. Z príbehu by vnímali, že Ježiš uzdravil jedného z nich! Pohania považovali túto ženu za milujúcu matku, ktorá sa obávala o osud svojej dcéry. Preto prišla za Ježišom, ktorý dcéru uzdravil bez ohľadu na jej etnický a národnostný pôvod.

„Kristus neodpovedal na ženinu žiadosť okamžite. Prijal ženu opovrhovaného národa tak, ako by ju boli prijali Židia. Chcel, aby učeníci pochopili, ako bezohľadne a bezcitne Židia zaobchádzali v podobných prípadoch a ako súciteľne podľa jeho priania a príkladu mali konať oni.“ (DA 400; CL 259)

APLIKÁCIA

- Prečítaj si verš 1Ján 2,2. Čo by nám mal tento text povedať o našej rovnosti pred Bohom?

„POŠLI JU PREČ!“

²³On jej však neodpovedal ani slovo. Jeho učeníci prišli a prosili ho: „Zbav sa jej, lebo kričí za nami.“ ²⁴Odpovedal im: „Som poslaný iba k ovciam, ktoré sa stratili z domu Izraela.“ (Mat 15,23.24)

³⁴Peter sa teda ujal slova a povedal: „Naozaj poznávam, že Boh nikoho neuprednostňuje, ³⁵ale v každom národe mu je milý ten, kto sa ho bojí a koná spravodlivo. (Sk 10,34.35)

V ťažko zasiahnuteľných aglomeráciách veľkomiest žije mnoho ľudí, ktorí túžia po nádeji. Čo bránilo v prvom storočí Božiemu ľudu priniesť nádej na Mesiáša do takých miest, ako boli Týrus a Sidon? Pýcha na vlastný národ a predsudky voči všetkému cudziemu zaslepili Boží ľud. Výsledkom bolo, že Izraeliti nevnímali okolité národy a ich túžbu po nádeji, ktorú predpovedali prorocťvá týkajúce sa prvého adventu. Dnes žije vo veľkomestách mnoho rôznych skupín obyvateľstva a Ježiš Kristus chce, aby Jeho ľud zdieľal „blahoslavené splnenie nádeje“ druhého príchodu (Tít 2,13). A tak, ako Ježišovi nezáležalo na tom, aký má kto pôvod, nemali by sme robiť rozdiely ani my.

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si verše Sk 10,9–16.28.34.35. Ako by si zhrnul hlavnú myšlienku tohto textu?

Počas čakania na obed dostal Peter videnie o obruse naplnenom nečistými zvieratami. V tomto videní trikrát počul príkaz, aby vstal a najedol sa. Boh použil tieto videnia, aby konfrontoval Petrovu náboženskú pýchu a obmedzenosť voči pohanom. Peter napokon pochopil posolstvo, ktoré mu dal Boh (Sk 10,34.35).

Berúc do úvahy túto skutočnosť, zamyslime sa nad príbehmi, ktoré sa odohrali v Týre a Sidone. Pozrime sa znova na Ježiša a Jeho interakciu so Sýrofeničankou. Čo sa učeníci naučili zo svojho pobytu v pohanskom regióne? Čo sa môžeme naučiť z ich skúsenosti? Ako to môže byť pre nás užitočné v čase konca, keď nás Kristus povoláva evanjelizovať aj v tých najväčších mestách? Aké predsudky nám bránia vidieť potreby obyvateľov veľkomiest? Aké príležitosti nám Boh dal, keď nás povoláva do služby v mestách? Ako nám služba v mestách môže pomôcť rozšíriť naše chápanie evanjelizácie? Ako nám to môže pomôcť zbaviť sa predsudkov a našej duchovnej pýchy?

Ježiš mal s učeníkmi trpezlivosť. Učil ich, že veľký Boží plán spásy je určený pre celé ľudstvo, nielen pre jeden národ. Svätý Duch nám môže pomôcť prekonať naše predsudky a zaujatosť, aby sme dokončili evanjelizáciu v mestách.

■ **Prečítaj si text Gal 2,11–13. Čo sa z týchto veršov môžeme naučiť o predsudkoch a o tom, aké ťažké môže byť zbaviť sa ich.**

APLIKÁCIA

ČI SYN ČLOVEKA NÁJDE VIERU NA ZEMI?

Tu k nemu priniesli ochrnutého človeka, ktorý ležal na lôžku. Keď Ježiš videl ich vieru, povedal ochrnutému: „Dúfaj, syn môj, odpúšťajú sa ti hriechy.“ (Mat 9,2)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Vo verši Luk 18,8 si Ježiš na konci jedného zo svojich podobenstiev kladie otázku: „Ale či Syn človeka nájde vieru na zemi, keď príde?“ Ako Kristovi učeníci dnes musíme vedieť, o čo Ježišovi ide. V tomto príbehu môžeme vidieť, že Ježiš hľadá vieru, ktorá žiari aj uprostred temnoty.

Koho v týchto textoch Ježiš opisuje ako človeka s vierou?

Mat 8,10.13

Mat 9,2

Mat 20,29–34

Mar 2,5

Mar 10,46–52

Luk 18,35–43

Tieto verše prinášajú príklady ľudí s vierou, ktorí žiarili aj v temných mestách. V Kafarnaume Ježiš vyzdvihuje vieru hneď niekoľkých ľudí. V Mat 8,10.13 vidíme obráteného pohanského stotníka s veľkou vierou. Stretávame štyroch priateľov naplnených vierou, ktorí rozobrali strechu, aby priniesli svojho ochrnutého priateľa k Ježišovi (Mat 9,2, Mar 2,5). U Marka 10 sa stretávame s bývalým slepcom Bartimejom, ktorého viera jasne žiari v Jerichu.

Očakávali by sme, že veľkú vieru nájdeme aj uprostred Božieho ľudu. No aj v Ježišovom rodnom Nazarete bol nedostatok viery – alebo tam dokonca vládla nevier a –, čo Krista výrazne obmedzovalo v Jeho službe. Nielen ostatných Židov, ale aj svojich najbližších učeníkov opakovane označoval za „maloverných“ (pozri Mat 6,30; Mat 8,26; Mat 14,31; Mat 16,8). A v Mat 17,17 Ježiš volá: „Ach, neveriace a skazené pokolenie!“

Vezmime si z tohto týždňa jedno dôležité poučenie: Viera sa nachádza na neočakávaných miestach, vo veľkomestách, medzi cudzincami, pohanmi a ľuďmi s rôznym náboženským pozadím. Ako Ježiš, aj my musíme ísť v pokore do miest a hľadať tých, ktorí pri zoznámení sa s pravdou odpovedia vierou v Ježiša Krista, ktorá jediná im môže priniesť spasenie. Tí ľudia tam niekde naozaj sú.

APLIKÁCIA ■ Pri modlitbe otvor svoje srdce pre väčšiu vieru, s ktorou by si mohol zdieľať svoju lásku k blízkym i vzdialeným.

VÝZVA

Ako si spoznal Ježiša a posolstvo troch anjelov? Uved' tri duchovné požehnaní, ktoré si prijal od Ježiša vo svojom osobnom živote. Priprav sa na zdieľanie tejto skúsenosti vo svojej triede sobotnej školy.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Medzi tými, ktorých Židia nazývali pohanmi, boli jednotlivci s hlbším poznaním prorockých výrokov o Mesiášovi, než aké mali sami izraelskí učitelia. Niektorí dúfali, že príde ako osloboditeľ, ktorý ich vyslobodí z hriechu. Myslitelia sa snažili preniknúť do tajomstva židovských dejín, no fanatizmus Židov neprípúšťal rozšírenie svetla.“ (DA 33; CL 20)

„Pán Ježiš, mocný Spasiteľ, zomrel za tieto duše. Dokáže ich vyburcovať z ľahostajnosti, dokáže prebudiť ich náklonnosť, má moc obmäkčiť ich srdcia, dokáže ich dušiam odhaliť krásu a silu pravdy. Hlavný Majster je Boh, a nie smrteľný človek. A predsa vyzýva ľudí, aby boli nositeľmi, prostredníctvom ktorých môže udeľovať svetlo tým, ktorí sú v temnote. Boh má drahokamy vo všetkých cirkvách a nie je na nás, aby sme odsudzovali tých, čo sa hlásia k viere, ale v pokore a láske im predkladali celú pravdu tak, ako je v Ježišovi. Nech ľudia vidia zbožnosť a oddanosť, nech vidia Kristovu povahu a budú priťahovaní k pravde. ... Oni majú vyzdvihnúť Ježiša, Vykupiteľa sveta, oni majú vyznávať slovo života.“ (RH, 17. januára 1893)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Aké sú bezprostredné potreby ľudí v oblastiach, kde žijete? Ako by ste mohli naplnením týchto potrieb získať príležitosť osloviť ľudí, ktorí nepoznajú dôležité pravdy o spasení?
2. Uvažujte o uvedených slovách Ellen Whiteovej týkajúcich sa iných náboženstiev: „Boh má drahokamy vo všetkých cirkvách a nie je na nás, aby sme odsudzovali tých, čo sa hlásia k náboženstvu.“ Ako môžeme ľuďom ukázať chybu v ich spôsobe uctievania a zároveň na nich neútočiť a neponižovať ich?
3. „Avšak keď príde Syn človeka, či aj nájde vieru na zemi?“ (Luk 18,8; Roh.). Čo Ježiš myslí touto rečníckou otázkou? Aký je rozdiel medzi vierou, vieroukou a náboženstvom? Prečo môžu byť ľudia, ktorí majú správnu vierouku, nájdení bez viery, keď sa Kristus vráti?

Týždeň od 17. do 23. decembra

ESTER A MORDOCHAJ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Dan 1,1–12; Dan 6,1–9; Est 2,1–10.20; Est 3,1–15; Est 4,1–14; Est 9,1–12

ÚVODNÝ TEXT

„Dám ťa za svetlo národom, aby moja spása siahala až na koniec zeme.“ (Iz 49,6)

Jeden z najinšpiratívnejších biblických záznamov o „medzikultúrnej službe“ sa nachádza v knihe Ester. Počas uplynulých storočí sa o tejto knihe napísalo veľa teologických pojednaní. A Židia dodnes slávia sviatok Purím na základe textu Est 9,26–31.

Ester a jej bratranec Mordochaj boli Židia žijúci v hlavnom meste Perzskej ríše Šušan. Nech už bol dôvod akýkoľvek, nevrátili sa s ostatnými Židmi do Judska, ale naďalej zostávali v krajine svojho zajatia.

Potom sa riadením prozreteľnosti a série nečakaných udalostí Ester stala kráľovnou. „Kráľ si zamiloval Ester viac ako všetky ženy a získala si viac jeho priazne ako všetky panny. Položil jej kráľovskú korunu na hlavu a ustanovil ju za kráľovnú namiesto Vašti.“ (Est 2,17)

Práve v tomto postavení mohla Ester, aj keď sprvu zdráhavo, zohrať dôležitú úlohu biblických dejín. Tento príbeh jedinečným spôsobom ukazuje, že Boží ľud môže vydávať svedectvo o pravde aj v cudzom, nepriateľskom prostredí. Ak ti to čas dovolí, prečítaj si tento týždeň biblickú knihu Ester.

OSNOVA LEKCIE

Predposledná lekcia tohto štvrtroka zameria našu pozornosť na príbeh Ester a Mordochaja žijúcich ako súčasť menšiny v prostredí, ktoré nijako nevyznávalo Božie hodnoty. Aj keď nejde o čierno-biely príbeh (nie vždy dokázali byť Bohu verní), napriek tomu prináša zaujímavé podnety pre život a svedectvo dnešných kresťanov v prostredí, ktoré sa ku Kristovi nehlási.

- Dan 3,4–6: Život Božieho ľudu (menšiny) v prostredí babylonskej kultúry (nedeľa)
- Est 2,10.20: Kedy treba byť „nenápadný“ a kedy sa, naopak, k Bohu jasne hlásiť? (pondelok)
- Est 3,3–6: Verné svedectvo v pohanskom prostredí (utorok)
- Est 4,13.14: Viera a modlitba v pohanskom prostredí (streda)
- Est 9,25–28: Božie pôsobenie v prostredí, kde Boha takmer „nie je vidieť“ (štvrtok)

V ZAJATÍ CUDZEJ KULTÚRY

“Hlásateľ hlasno volal: „Prikazuje sa vám, ľud rozličných národností a jazykov: ⁵Vždy, keď začujete zvuk rohu, píšťaly, citary, harfy, lutny, skupiny nástrojov alebo akúkoľvek hudbu, padnete a budete sa klaňať podobe zlatej sochy, ktorú dal postaviť kráľ Nebukadnesar. ⁶Kto by však nepadol a nekľáňal sa, v tú chvíľu ho hodia do pece rozpálenej ohňom.” (Dan 3,4–6)

Nikdy nie je ľahké byť vysídlený z domova. O to horšie je, keď sa človek ocitne v úplne cudzej kultúre. Dnes môže byť pre nás ťažké pochopiť, čomu boli vystavení Židia, keď sa dostali do babylonského zajatia a neskôr pod nadvládu Peržanov.

Ani my nežijeme v krajine, kde by boli adventistické princípy viery podkladom pre zákony štátu. No pred odvlečením žil židovský národ vo svojej vlasti, kde boli princípy viery zakotvené aj v zákonoch krajiny.

V takejto krajine by malo byť ľahké byť verný Bohu, nie? Ved' o čo jednoduchšie by bolo zachovávať siedmy deň, sobotu, ak by dodržiavanie soboty ako siedmeho dňa bolo súčasťou zákonodarstva štátu.

Dejiny Izraelitov nám však ukazujú, že na verný život nestačí, ak sú zákony krajiny v súlade s Božím zákonom. Vernosť totiž musí prameniť zo srdca človeka, inak bude určite nasledovať hriech, odpadnutie a skaza.

„Pán povedal: Pretože sa mi tento ľud chce stať blízkym iba svojimi ústami a ctí si ma iba svojimi perami, no jeho srdce je ďaleko odo mňa a jeho bázeň voči mne je naučeným ľudským príkazom.” (Iz 29,13)

Ale tých, čo sú odhodlaní byť verní, neodradí od poslušnosti ani to najnepriaznivejšie či najnepriateľskejšie prostredie.

Prečítaj si texty Dan 1,1–12, Dan 3,1–12 a Dan 6,1–9. Hoci každá opísaná situácia je jedinečná, čo tieto správy odhaľujú o výzvach, ktorým môže Boží ľud čeliť, ak žije v cudzej kultúre?

Bez ohľadu na to, kto sme alebo kde žijeme, sme súčasťou prostredia, ktoré v rôznej miere ovplyvňuje našu vieru a naše svedectvo. Môže sa to diať prostredníctvom zákonodarstva alebo tradície. Príbehy z knihy Daniel ukazujú, že aj v ťažkých podmienkach môžu ľudia zostať verní Bohu. V knihe Daniel sa príbehy končia vždy „šťastne“. Ale aj keby žiadny z nich nedopadol dobre, niet pochýb, že opísaní ľudia konali správne a verne.

- **Akým výzvam čelíš v súvislosti s vierou v prostredí, v ktorom žiješ? Ako sa ti darí zostať verný?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

V KRÁĽOVSKOM PALÁCI

¹⁰Ester nepovedala nič o svojom národe a o svojom pôvode, pretože Mordochaj jej prikázal, aby o tom nehovorila. ... ²⁰Ester ešte stále nepovedala nič o svojom pôvode a o svojom národe, ako jej prikázal Mordochaj. Ester sa správala podľa Mordochajovho príkazu, kým bola v jeho opatere. (Est 2,10.20)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Po páde Babylona a po vzostupe Médo-Perzie sa mnohí Židia napokon vrátili do krajiny svojich predkov. Na cestu späť sa však nevydali všetci. Niektorí zostali tam, kde žili jednu alebo viac generácií.

Tento poznatok nám pomáha lepšie pochopiť pozadie knihy Ester. „Vtedy... kráľ Ahasvér sedel na svojom kráľovskom tróne, ktorý bol v pevnosti v Šušane.“ (Est 1,2) Práve v Perzii za vlády kráľa Ahasvéra sa začína odvíjať príbeh knihy Ester. V 1. kapitole upadne kráľovná Vašti do nemilosti kráľa. Na základe týchto udalostí sa začína hľadať nová kráľovná, ktorá by nahradila Vašti. V tomto kontexte sa prvýkrát stretávame s Ester a jej bratrancom Mordochajom.

Prečítaj si Est 2,1–9. Čo sa z týchto veršov dozvedáme o postavení Mordochaja a Ester?

Zdá sa, že Mordochaj ako kráľovský úradník býval v meste Šušan aj so svojou adoptívnou dcérou, sesternicou Ester. Vďaka miestu bydliska a Mordochajovmu postaveniu boli naplno súčasťou perzskej kultúry. To bol aj jeden z dôvodov, prečo Ester vybrali a predstavili kráľovi: „Vtedy vzali aj Ester do kráľovského paláca pod ochranu Hegaja, strážcu žien.“ (Est 2,8)

Prečítaj si verše Est 2,10.20. Aký príkaz dal Mordochaj Ester? Prečo? Bol taký príkaz v poriadku?

Hoci v texte nie sú uvedené motívy či dôvody pre zatajenie pôvodu Ester, môžeme vysloviť aspoň určitý predpoklad. Mordochaj aj Ester žili ako cudzinci uprostred kultúry a náboženstva, ktoré boli vzdialené ich hodnotám. V mnohom by sa vystavovali nebezpečenstvu, preto sa rozhodli mlčať a neupozorňovať zbytočne na rozdiely.

APLIKÁCIA

- **Za akých okolností by mohlo byť rozumné nehovoriť otvorene o našej viere? Aký je tvoj osobný postoj? Treba za každých okolností vydať svedectvo o celej svojej viere, alebo môžu existovať dobré dôvody, prečo to nerobiť? Aké?**

MORDOCHAJOVO VERNÉ SVEDECTVO

³Kráľovskí služobníci v kráľovskej bráne dohovárali Mordochajovi: Prečo porušuješ kráľovský príkaz? ⁴Dohovárali mu každý deň, ale neposlúchol ich. Oznámili teda Hamánovi, aby zistil, či obstoí Mordochajovo odôvodnenie. Oznámil im totiž, že je Žid. ⁵Hamán si všimol, že Mordochaj pred ním ani nekláka, ani sa neklania a nahneval sa. ⁶Natolko ním opovrhol, že sa mu máliło pozdvihnúť ruku len proti Mordochajovi. Keď mu oznámili, z akého národa je Mordochaj, Hamán hľadal spôsob, ako vyhubiť všetkých Židov, teda Mordochajov národ, v celom Ahasvérovom kráľovstve. (Est 3,3–6)

Tým, že Mordochaj a Ester zostávali Bohu verní aj v cudzej krajine, bolo len otázkou času, kým sa dostanú do problémov. A presne to sa stalo v prípade Mordochaja.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text Est 3,1–15. Čo sa odohralo v tomto príbehu? Čo bolo príčinou opísaných udalostí?

V 3. kapitole knihy Ester sa dozvedáme, že kráľ Ahasvér (Xerxes) poctil Hamána a povýšil ho nad všetkých kráľovských hodnostárov. Všetci dostali príkaz, aby Hamánovi prejavovali náležitú úctu, ktorej súčasťou bolo aj poklonenie sa pred ním. Mordochaj však takéto konanie odmietol (Est 3,2). Biblia neuvádza dôvod, prečo Mordochaj pred týmto mužom nepokľakol. Opäť však môžeme nahlas uvažovať. Mordochaj je verný Žid a nie je ochotný vzdať poctu potomkovi Agaga z národa Amalékov. Veď tento národ bol nepriateľom jeho ľudu už od čias exodu (5Moj 25,19). Ako by mohol verný Žid pokľaknúť pred potomkom Amaléka, alebo uctievať niekoho iného ako Hospodina?

Ako sa vyvíjala situácia ďalej? „Kráľovskí služobníci v kráľovskej bráne dohovárali Mordochajovi: Prečo porušuješ kráľovský príkaz?“ (Est 3,3) Hoci nevieme presne, ako argumentoval, svoje odmietnutie podporil takto: „Oznámil im totiž, že je Žid.“ (Est 3,4) V tejto odpovedi mal Mordochaj určite príležitosť vysvetliť, že ako ctiteľ Hospodina, ktorý stvoril nebo a zem, nemôže uctievať žiadnu stvorenú ľudskú bytosť. Niet pochyb o tom, že Mordochaj bol schopný vydať svedectvo o svojej viere. Následky však boli kruté. Svojej viery sa držal tak húževnato, že tým ohrozil nielen seba, ale aj ostatných Židov.

„Od Daniela a jeho spoločníkov ... jasné svetlo zažiarilo uprostred morálnej temnoty kráľovských dvorov Babylonu.“ (RH, 13. mája 1884)

Keď sa Hamán rozhodol zničiť židovský národ, pred kráľom argumentoval takto: „Jestvuje jeden národ, ktorý je síce rozptýlený, ale predsa oddelený medzi národmi vo všetkých krajinách tvojho kráľovstva. Ich zákony sú odlišné od zákonov všetkých národov, ani kráľovskými zákonmi sa neriadia, takže pre kráľa nie je výhodné nechať ich na pokoji.“ (Est 3,8). Čo robiť s ľuďmi, ktorí sú iní, ktorých zvyky sú odlišné a ktorí nedodržiavajú kráľovské zákony? Čo iné, než ich vystaviť prenasledovaniu? Preč s nimi!

■ **Ako by sme aj dnes mohli byť vystavení skúške podobne ako Mordochaj? Ako by sme mali reagovať?**

APLIKÁCIA

„PRÁVE PRE TAKÚ CHVÍĽU, AKO JE TÁTO“

¹³Mordochaj odkázal Ester: „Nemysli si, že so svojim životom vyviazneš v kráľovskom paláci jediná zo všetkých Židov. ¹⁴Ak budeš v tejto chvíli mlčať, úľava a záchrana príde Židom odinakiaľ, ale ty a tvoja rodina zahyniete. Ktovie, či si nedosiahla kráľovskú hodnosť práve pre takú chvíľu, ako je táto?“ (Est 4,13.14)

Prečítaj si text Est 4,1–14. Prečo práve teraz nastal príhodný čas, aby sa Ester priznala k svojmu židovskému pôvodu?

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Keď Mordochaj kontaktoval Ester s prosbou o pomoc, bola už niekoľko rokov vydatá za Ahasvéra. V Perzii však platil zákon, že nikto nemôže predstúpiť pred kráľa bez jeho výslovného pozvania. Kto toto pravidlo nerešpektoval, riskoval smrť. Ester si toto riziko uvedomovala, ale aj tak vstúpila do trónnej sály bez pozvania.

Mordochaj sa svojou vierou snažil Ester povzbudiť a priviesť ju k dôvere, že všetko sa skončí dobre. Hlavná myšlienka knihy sa nachádza v Mordochajových slovách adresovaných Ester (dnešný úvodný text Est 4,13.14).

Esterina viera bola podrobená skúške, keď sa Mordochaj odvolával na jej lásku k ľudu. Nikto okrem Mordochaja nevedel, že je Židovka. Keď sa rozhodla zapojiť do riešenia obrovskej hrozby, neváhala nasadiť svoj život.

Esterino konanie je svedectvom o jej silnej viere. Vedela, že bez Božej pomoci nemôže uspieť. Odpoveď adresovaná Mordochajovi odhalila jej vieru: „Chod', zhromaždi všetkých Židov, ktorých nájdeš v Šušane, a postite sa za mňa. Nejedzte a nepite tri dni a tri noci. Ja sa tiež budem so svojimi dvornými dámami takto postiť. Potom pôjdem ku kráľovi, hoci to nie je v súlade so zákonom. Ak mám zahynúť, zahyniem.“ (Est 4,16) Mordochaj informoval o tomto odkaze celú židovskú komunitu v Šušane. A kým sa oni postili a modlili, Ester sa pripravila na nebezpečnú chvíľu. „¹Na tretí deň si Ester obliekla kráľovské rúcho a postavila sa do vnútorného nádvorja kráľovského paláca oproti kráľovmu sídlu. Kráľ práve sedel v kráľovskom paláci na tróne, ktorý bol oproti vchodu. ²Keď kráľ videl kráľovnú Ester stáť na nádvorí, získala si jeho priazeň. Kráľ vystrel k Ester zlaté žezlo, ktoré držal v ruke. Ester pristúpila a dotkla sa hlavice žezla.“ (Est 5,1.2)

APLIKÁCIA

- V danej situácii sa Židia určite nielen postili, ale aj modlili. Modlitba bola ústredným prvkom ich odpovede. Čo sa z ich konania môžeme naučiť?

SVIATOK PURÍM

²⁵Ked' však Ester vstúpila pred kráľa, ten dal rozkaz, dokonca písomne, aby zmenil jeho zlý zámer, ktorý osnoval proti Židom, aby sa obrátil proti nemu, aby obesili jeho i jeho synov na šibenici. ²⁶Preto nazvali tieto dni Purím podľa slova púr; podľa všetkých slov tohto listu, podľa toho, ako to videli a prežili. ²⁷Židia to prijali ako povinnosť a odovzdali to i svojmu potomstvu a všetkým, čo sa k nim pripojili, že neprestanú tak robiť každý rok v tých dvoch dňoch podľa platného predpisu a v ustanovenom čase, ako bolo zapísané. ²⁸Tieto dni sa pripomínajú a zachovávajú v každom pokolení a v každej rodine, v každej krajine a v každom meste. Tieto dni Purím nevymiznú u Židov a pamiatka na ne nezanikne v ich potomstve. (Est 9,25–28)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Komentátori opakovane upriamujú našu pozornosť na to, že v knihe Ester sa nevyskytuje Božie meno. Je to jediná biblická kniha, kde sa Boh vôbec nespomína. Židia však napriek tomu dokázali vo veľkom vyslobodení rozpoznať Božie činy, ktoré pre nich urobil. A práve preto sa rozhodli aj túto knihu zahrnúť do biblického kánonu.

Sme schopní vnímať Božiu prítomnosť a Jeho konanie v našom každodennom prežívaní? Božie činy môžu nadobudnúť podobu normálnych, prirodzených udalostí, a ak im nevenujeme pozornosť, Božiu prítomnosť si vôbec nemusíme uvedomovať.

Prečítaj si text Est 9,1–12. Aký bol výsledok Esterinho úsilia?

Zázrak pripomínaný sviatkom Purím má veľmi nezvyčajnú podobu. Skrýva sa v takmer prirodzených udalostiach. Zákon na zničenie Židov síce nebol zrušený, ale bol vydaný nový zákon, ktorý im umožňoval brániť sa.

Je pozoruhodné, ako prostredníctvom rôznych okolností Boh dokázal vzniknuté problémy vyriešiť. A navyše, Peržania si všimli Hospodinove činy v prospech Židov.

A výsledok?

„Mnohí z národov tých krajín sa pridávali k Židom.“ (Est 8,17) Toto je skvelý príklad toho, ako sa dal Hospodin poznať tým, čo boli stratení.

Aj vodcovia židovského ľudu spoznali v neľahkých udalostiach Božie pôsobenie. Keď sa Židia dokázali ubrániť, na pamiatku a oslavu víťazstva ustanovili každoročný sviatok (nazývaný Purím). Tieto dni sú dodnes vďakyvzdaním Bohu na pamiatku zázračného vyslobodenia.

- **Modli sa, aby ti Boh dal nasledujúci týždeň odvalu podeliť sa s jedným z ľudí z tvojho modlitebného zoznamu o niečo, čo pre teba Boh urobil.**

APLIKÁCIA

VÝZVA

Začni si písať denník (ne)všedných malých i veľkých činov, ktoré pre teba Boh robí. Takýto záznam ti môže slúžiť ako pripomienka toho, čo všetko pre teba Boh koná. A nielen to. V správny čas a po modlitbe ti tieto Božie skutky môžu prísť na myseľ a ty sa o ne môžeš podeliť s niekým, komu budeš chcieť vydať svedectvo o svojom živote s Bohom.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Každý domácnosti a škole, každému rodičovi, učiteľovi a žiakovi, ktorému zažiarilo svetlo evanjelia, zaznieva otázka položená kráľovnej Ester v čase závažnej krízy v dejinách Izraela: *A ktovie, či si neprišla práve preto ku kráľovskej hodnosti, aby si bola naporúdzi na takýto čas?* (Est 4,14)“ (Ed 263; Vých 227.227)

„Ester bolo krásne židovské dievča, sesternica Mordochaja, ktorý si ju po smrti rodičov vzal a miloval ju ako svoju vlastnú dcéru. Boh ju použil na záchranu židovského ľudu v Perzii. ... V dávnych dobách Pán pôsobil úžasným spôsobom prostredníctvom zasvätených žien, ktoré sa v jeho diele zjednotili s mužmi vyvolenými Bohom, aby ho predstavovali ostatným. Boh využil ženy na získanie mocných a dôležitých víťazstiev. Neraz, v čase núdze, ich povolal a konal prostredníctvom nich na záchrane mnohých životov. Prostredníctvom kráľovnej Ester Pán vykonal pre svoj ľud slávne vyslobodenie. V čase, keď sa zdalo, že ich žiadna moc nemôže zachrániť, Ester a ženy s ňou spojené pôstom, modlitbou a rýchlym konaním sa s touto otázkou vysporiadali a priniesli svojmu ľudu spásu. ... Štúdium práce žien v súvislosti s Božím dielom v starozmluvných časoch nám dá lekcie, ktoré nám umožnia čeliť zložitým situáciám v diele aj dnes. Možno nás Boh neprivedie do takej kritickéj situácie, v akej sa ocitol Boží ľud v čase Ester a možno nebudeme mať také významné postavenie ako kráľovná. Ale obrátené ženy môžu často zohrať dôležitú úlohu aj v skromných pozíciách. Mnohé tak v dejinách konali a aj dnes sú pripravené konať podobne.“ (DG 45.46)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Kniha Ester nám necháva niekoľko nezodpovedaných otázok, najmä pokiaľ ide o Esterinu úlohu na kráľovskom dvore a spôsob jej povýšenia na kráľovnú. Ako môžeme tieto skutočnosti zosúladiť s našou predstavou o tom, čo znamená verný a zbožný spôsob života?
2. Slávne slová Ester: „Ak mám zahynúť, zahyniem.“ (Est 4,16) sa po stáročia ozývajú ako príklad vernosti aj zoči-voči smrti. Ako jej slová reflektujú to, čomu bude Boží ľud čeliť v čase konca, keď sa problémy opísané v Zjavení 13 stanú skutočnosťou?
3. Uvažujte v triede o časti, ktorú sme študovali v pondelok. Bolo v poriadku, že Ester a Mordochaj nehovorili o svojej viere a o svojom pôvode? Malo by to tak byť aj v našom prípade? Čo sa z toho môžeme naučiť?

ZAVRŠENIE BOŽIEHO PLÁNU ZÁCHRANY

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Zj 1,1–7; 1Pet 2,9; Zj 14,6–12; Luk 11,23; 1Tim 2,4; Zj 21,1–4

ÚVODNÝ TEXT

¹¹Ked' sa toto všetko má rozplynúť, akí musíte byť svätí a nábožní vo svojom správaní vy, ¹²čo túžobne očakávate príchod Božieho dňa, keď sa nebesia rozplynú v ohni a živly roztopia v páľave?! (2Pet 3,11.12)

Kniha Zjavenie prináša scény týkajúce sa času konca. Ohniskom knihy je kozmický konflikt medzi Kristom a satanom. Satan prišiel o moc, ktorú si nárokoval nad zemou, a teraz prenasleduje tých, čo zostávajú verní Bohu. Kniha vrcholí Ježišovým návratom. Kristus prichádza oslobodiť svoje deti – nielen žijúcich spravodlivých, ale aj tých verných, ktorí zomreli ako následok pádu Adama a Evy. Kniha nám ukazuje zničenie satana a bezbožných ohňom. Ježiš ustanovuje svoje večné kráľovstvo na novej zemi.

Čitatelia Zjavenia často dychtivo skúmajú znamenia týkajúce sa konca. Usilujú sa rozpoznať predpovedané znaky a udalosti, ktoré poznajú z cirkevných dejín od prvého storočia nášho letopočtu až po našu súčasnosť na konci času. A je to tak v poriadku, Písmo máme študovať a klásť si pri jeho čítaní otázky.

V poslednej lekcii tohto štvrťroka však uvidíme, že Zjavenie je aj „misionárskou“ knihou, ktorá sa zameriava na zachraňujúceho Boha. Boh nás vyzýva, aby sme sa stali cirkvou, ktorá bude konať Jeho záchranné dielo. Naše povolanie hlásať svetu „prítomnú pravdu“ bude existovať dovtedy, kým bude čas, aby sa ľudia pred Kristovým príchodom rozhodli pre Boha alebo proti Nemu.

OSNOVA LEKCIE

Záverečná lekcia zameria našu pozornosť na knihu Zjavenie a jej silný misijný náboj. Päť vybraných pasáží z tejto knihy nám pripomenie nielen Boží zámer a našu rolu, ale hlavne nás uistí o konečnej úspešnosti veľkého Božieho plánu.

- Zj 1,4–7: Veľký Boží plán zachrániť stratených hriešnikov (nedeľa)
- Zj 14,6–10: Boh posíla svetu aj v závere dejín svojich „misionárov“ (pondelok)
- Zj 14,6; 2Pet 3,9: Záverečná misia motivovaná láskou (utorok)
- Zj 19,7.8; 2Kor 11,2: Vernosť v konaní zverenej úlohy (streda)
- Zj 21,1–4: Konečný úspech Božieho plánu záchrany (štvrtok)

ZJAVENIE: BOŽIE KONANIE V ČASE KONCA

⁴Ján siedmim cirkvám, ktoré sú v Ázii: Milosť vám a pokoj od toho, ktorý je, ktorý bol a ktorý príde, aj od siedmich duchov, ktorí sú pred jeho trónom, ⁵a od Ježiša Krista, verného svedka, prvorodeného z mŕtvych a vládcu nad kráľmi zeme. Jemu, ktorý nás miluje, oslobodil nás svojou krvou od našich hriechov ⁶a urobil nás kráľovstvom, kňazmi svojmu Bohu a Otcovi: Jemu sláva a moc na veky vekov. Amen. ⁷Hľa, prichádza v oblakoch a uvidí ho každé oko, aj tí, ktorí ho prebodli. Nariekať budú nad ním všetky kmene zeme. Tak je. Amen! (Zj 1,4–7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Úvodné riadky Zjavenia čitateľovi naznačujú, že táto kniha sa zameriava na Božie konanie.

Prečítaj si text Zj 1,1–7. Ako tieto verše ukazujú, že Zjavenie sa zameriava na Božie skutky v čase konca?

Prvé verše odhaľujú, že Ježiš je pôvodcom a stredobodom Zjavenia. Verše 4 a 5 odkazujú na všetkých troch členov Božstva, ktorí spoločne pracujú na záchrane ľudských bytostí. Otec je Večný, ktorý bol, je a príde. Spomína sa tu Svätý Duch, ktorý mocne pôsobí v ranej cirkvi. Potom Ján pripomína postavenie Ježiša Krista – „verného svedka“ a „prvorodeného z mŕtvych“ (Zj 1,5) –, ktorý vládne nad kráľmi zeme, a je teda zvrchovaným vládcom a vlastníkom tejto planéty. Satanov pokus využiť zem na založenie svojho kráľovstva je zmarený. Okrem toho, že Boh víťazí nad satanom, krv nášho Stvoriteľa zmyva našu vinu a hanbu.

Prečítaj si texty Zj 1,6 a 1Pet 2,9. Čo znamenajú tituly, ktorými sú v týchto veršoch označení vykúpení?

Bohu v Jeho diele nejde len o to, aby dostal hynúcich ľudí do bezpečia. Božia spása prináša každému človeku úplne nové postavenie, pretože Boh v nás obnovuje svoj obraz. Vykúpení sa stávajú kráľovským rodom (kráľmi), pretože sme prostredníctvom Ježišovej preliatej krvi pokrvné spriaznení s Kráľom vesmíru. Keď sme prijali záchranu a stali sme sa členmi kráľovskej rodiny, pripájame sa ku Kráľovmu plánu a úsiliu zachrániť ostatné ľudské bytosti. Takto sa zároveň stávame kňazmi.

Kristus ustanovil svoju cirkev „kráľovstvom“ a jej jednotlivých členov „kňazmi“. Byť členom kráľovstva znamená byť kňazom.

Text Zj 1,7 ukazuje na naliehavosť poslania, ktoré nám Boh zveril. Ježiš prichádza a národy budú smútiť, pretože sú stratené. Boh túži zachrániť aj tých, čo sú Mu nateraz odcudzení.

Kniha Zjavenie sa teda začína tým, že Boh má plán záchranu, túži spasiť ľudské bytosti a pozýva nás, aby sme s Ním spolupracovali.

APLIKÁCIA

- **Boh nás nielen stvoril, ale aj vykúpil. Ježišova krv dala našej záchrane nekonečnú cenu. Prečo nás toto poznanie môže naplňať nádejou, nech je naša súčasná situácia akákoľvek?**

POSOLSTVO TROCH ANJELOV A MISIA

“Potom som videl iného anjela letieť stredom neba: Mal večné evanjelium, aby ho zvestoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu. Volal mohutným hlasom: „Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Klaňajte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd.”⁸ Za ním nasledoval iný, druhý anjel, ktorý volal: „Padol, padol ten veľký Babylon, ktorý opájal všetky národy vínom vášne svojho smilstva.”⁹ Po nich nasledoval iný, tretí anjel, ktorý mohutným hlasom volal: „Ak sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na ruku,¹⁰ aj ten bude piť z vína Božieho hnevu... (Zj 14,6–10)

Kniha Zjavenie prináša mocné a názorné zobrazenie témy veľkého sporu. Asi najdramatickejšie je to vidieť vo verši Zj 12,12: „Preto radujte sa, nebesia, aj vy, čo v nich bývate. Beda však zemi i moru, pretože diabol zostúpil k vám veľmi nazlostený, lebo vie, že má málo času.“ Je ťažké si predstaviť, ako by niekto mohol pochopiť posolstvo Písma bez toho, aby študoval tému veľkého sporu, ktorý vyvrcholí v posledných dňoch.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text Zj 14,6–12. Čo je hlavnou témou týchto veršov? Ako táto téma súvisí s úlohou, ktorú nám Boh zveril, a s posolstvom, ktoré máme ohlasovať svetu?

Evanjelium ako vyjadrenie Božej túžby zachrániť stratených tvorí základ poslania, ktoré nám Boh zveril. Obsah tohto posolstva je vlastne našim poslaním. Svet musí byť varovaný pred prichádzajúcimi udalosťami. Každý človek bude musieť urobiť rozhodnutie, ktoré ho privedie buď k životu alebo k smrti.

„Kto nie je so mnou, je proti mne; a kto so mnou nezhrmažďuje, rozhadzuje.” (Luk 11,23) Ako tieto Ježišove slová súvisia s napĺňaním poslania, ktoré nám zveril?

Posolstvo troch anjelov zo Zjavenia 14 tvorí podstatu toho, čo sme ako adventisti siedmeho dňa povolani ohlasovať svetu. Stredobodom tohto posolstva sú dve témy: „večné evanjelium” (Zj 14,6) a uctievanie Stvoriteľa. Tieto dve témy môžeme nájsť aj v dôležitom verši, ktorý charakterizuje svätých: „V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru Ježiša.” (Zj 14,12) Nech robíme čokoľvek – a áno, je dôležité a správne pomáhať ľuďom –, nikdy nesmieme stratiť zo zreteľa naše povolanie a poslanie, ktorým je ohlasovať stratenému svetu „večné evanjelium”. Jeho obsahom je posolstvo nádeje a tiež varovanie pred tým, čo jedného dňa príde.

- **„Kto nie je so mnou, je proti mne.” (Luk 11,23) Ako rozumieš týmto Ježišovým slovám? Prečo je dôležité, aby sme vždy s istotou vedeli, kde je naše srdce?**

APLIKÁCIA

ZÁVEREČNÁ KRÍZA

Potom som videl iného anjela letieť stredom neba: Mal večné evanjelium, aby ho zvestoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu. (Zj 14,6)

Pán nemešká so svojim prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká, ale je zhovievavý, lebo nechce, aby niekto zahynul, ale chce, aby sa všetci dali na pokánie. (2Pet 3,9)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ježiš povedal svojim učeníkom, a teda aj nám: „¹⁹Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstíte ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha ²⁰a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ (Mat 28,19.20) Toto je *veľké poverenie*. Dá sa povedať, že posolstvo troch anjelov, ktoré má byť zvestované „obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu“ (Zj 14,6), je „prítomnou pravdou“ (2Pet 1,12; Roh.) *veľkého poverenia*.

Prečo Bohu záleží na každej skupine ľudí?

1Ján 4,8

2Pet 3,9

1Tim 2,3.4

1Moj 12,3

Kristova láska je určená celému ľudstvu, nevynímajúc žiadnu skupinu ľudí. Na rozdiel od niektorých teologických prúdov, ktoré učia, že Kristus zomrel len za vyvolených, Biblia jasne hovorí, že Kristus zomrel za všetkých – bez ohľadu na rasu, etnickú príslušnosť alebo akýkoľvek iný faktor. Ak je niekto človek, Kristus za neho zomrel. Bodka. Otázka nezní, či za mňa Kristus zomrel, ale ako sa ja postavím k Jeho smrti. Prijmem ju, alebo odmietnem?

Na konci času, keď budú vrcholiť dejiny zeme a keď sa Ježiš vráti, budú existovať len dva tábory: (1) Tí, čo sa podriadili autorite satana prostredníctvom náboženských a politických inštitúcií, ako je to znázornené v Zjavení 13 a 17, a (2) tí, ktorí sa úplne podriadili Ježišovi Kristovi a ktorých viera sa prejavila v zachovávaní „Božích prikázaní“ (Zj 14,12).

Ľudské bytosti mali od počiatku dôkaz o tom, kto je Boh a aké sú cesty Jeho spravodlivosti a lásky (Rim 1,18–21). Preto budú všetci ľudia z minulých vekov súdení na základe toho, ako spolupracovali s Bohom a ako žili svoj život – bez ohľadu na to, aké bolo ich poznanie (Rim 2,11–16).

Teraz, v čase konca, môžeme pozorovať nárast polarizácie v rôznych oblastiach života. Čoraz častejšie dochádza aj k porušovaniu a nerešpektovaniu slobody svedomia. Ľudia sa dostávajú pod čoraz väčší tlak a rastú sily, ktoré mobilizuje satan. Je dôležité, aby v tejto situácii zaznievalo evanjelium a aby sme odhaľovali satanove úklady. Presne to je obsahom posolstva troch anjelov a poslania, ku ktorému sme povolaní.

APLIKÁCIA

- **Nájdí si čas a uvažuj o tom, že Kristus zomrel za teba osobne. Prečo by si si nemal myslieť, že nech si urobil čokoľvek zlé a dopustil sa akejkoľvek neprávosti, Kristova smrť na kríži nestačí na to, aby ti mohlo byť odpustené? Prečo je dôležité každý deň ďakovať za Božiu milosť?**

ÚSPECH MISIE

⁷Radujme sa, plesajme a vzdávajme mu slávu, lebo nadišla Baránkova svadba a jeho nevesta sa pripravila. ⁸Bolo jej dovolené obliecť sa do čistého žiariaceho kmentu — lebo tým kmentom sú spravodlivé skutky svätých.“ Zj 19,7,8)

Ved' horlím za vás Božou horlivosťou a zasnúbil som vás jednému mužovi, aby som vás predviedol Kristovi ako čistú pannu. (2Kor 11,2)

Kedy je evanjelizácia úspešná? Mohli by sme byť v pokušení myslieť si, že sa to prejaví veľkým počtom krstov, rýchlym rastom členskej základne a vznikom veľkých zborov. Niektoré môže mať pocit, že úspech misie spočíva v tom, že do každého kmeňa a skupiny ľudí na zemi prinesieme pravdu evanjelia. Iní môžu mať pocit, že evanjelizáciu môžeme urýchliť využitím rozhlasu, televízie a internetu. V tejto súvislosti je dôležité mať na pamäti Pavlove slová adresované spoločenstvu viery v Korinte: „Ja som sadil, Apollo polieval, ale Boh dal vzrast.“ (1Kor 3,6) Inými slovami, my by sme sa mali zameriavať na verné konanie nášho poslanca a Boh bude venovať svoju pozornosť rastu a výsledku.

Už sme videli, že cieľom Božieho plánu je zachraňovať stratených v každej skupine ľudí na zemi. Tento plán sa uskutočňuje tým, že sa z ľudí stávajú verní Ježišovi učeníci, ktorí sa následne zapájajú do misie, ktorou nás všetkých povetnil Boh.

Prečítaj si nasledovné štyri skupiny textov. Čo hovoria o charaktere tých, ktorí sa stanú Ježišovými nasledovníkmi?

- 2Kor 11,2

- Iz 30,21; Ján 10,27; Ján 16,12,13

- 2Tes 2,9–11; Heb 3,12,13; 1Ján 1,8

- 1Ján 1,9; Zj 7,14, Zj 19,8

Ježišovi učeníci sú čistí a zostávajú verní Ježišovi ako čistá nevesta svojmu snúbencovi. Nasledujú Ježiša, keď ich vedie tichým hlasom Svätého Ducha. Aj nás Duch vedie k misijnej práci pre druhých. V Ježišových učeníkoch nie je žiadna faloš ani žiadny klam. Nenechajú sa zviest' pochybnosťami, falošnými učeníami ani nemravnosťou. A navyše, necítia sa morálne nadradení nad ostatnými. Uvedomujú si, že sú nedokonalí a potrebujú Božiu očisťujúcu milosť a Jeho nesmierne milosrdenstvo. Zároveň sú otvorení prijať nápravu a poučenie od iných veriacich. Misia je úspešná vtedy, keď sú jej výsledkom práve takí učeníci – verní, láskavi, pokorní a milosrdní.

■ **Čo znamená byť „čistou pannou Kristovi“ (2Kor 11,2; Roh.)? Ako môžeme my, hriešnici, byť pred Bohom čistí? A ako môžeme nasmerovať iných, aby sa tiež stali čistými pannami pre Krista?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ZAVRŠENIE BOŽIEHO PLÁNU

¹Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet. ²A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté mesto, nový Jeruzalem, pripravené ako nevesta ozdobená pre svojho ženícha. ³Od trónu som počul mohutný hlas: „Pozri, Boží stánok medzi ľuďmi. Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďom; on sám, ich Boh, bude s nimi. ⁴Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo.“ (Zj 21,1–4)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si texty Zj 21,1–4 a Zj 21,22–22,5. Aké scény opisujú? Aké pocity v tebe vyvolávajú tieto obrazy?

Nová zem bude nádherným rajom! Nebude smrti a hriechu. Satan a zlo budú zničené. Stretneme svojho milujúceho Spasiteľa a znova budeme so svojimi milovanými. Na novej zemi budú ľudia zo všetkých jazykových, etnických a sociálnych skupín naprieč celou históriou ľudstva.

Rada pre misiu Generálnej konferencie schválila zásady hodnotenia globálnej misie, na základe ktorých sa dá odhadnúť, či je konkrétna skupina ľudí oslovená alebo nie. Za „oslovenú skupinu ľudí“ sa považuje taká skupina, ktorá má dostatok ľudí a zdrojov, aby mohla účinne svedčiť zvyšku tejto skupiny bez toho, aby potrebovala pomoc zvonku: organizujú sa bohoslužby, existuje Biblia a duchovná literatúra v ich rodnom jazyku a existujú pracovníci, ktorí sú schopní vydávať svedectvo zvyšku skupiny bez toho, aby na to potrebovali prekladateľa. „Nezasiahnutá skupina ľudí“ je taká, ktorá nemá miestnu komunitu veriacich adventistov s primeraným počtom a dostatočnými zdrojmi, aby mohli efektívne svedčiť svojim blízkym bez pomoci zvonku.

Každý miestny zbor a lokálne združenie musia určiť skupiny ľudí vo svojom mieste pôsobenia, ktoré treba osloviť. Teraz je čas investovať do naplňovania Božieho plánu robiť učeníkov vo všetkých skupinách ľudí a urýchliť návrat nášho Spasiteľa, aby sme napokon mohli s nimi žiť v novom nebi a na novej zemi, ktoré sú nám zasľúbené.

APLIKÁCIA

- Ako ty sám „urýchľuješ“ Kristov návrat? Zasievaš semenka nádeje do srdc tých, ktorí potrebujú počuť dobré posolstvo? „Polievaš“ nových veriacich tým, že im pomáhaš naučiť sa, čo to znamená žiť verný život poslušný Kristovi? Modli sa za príležitosti komunikovať zasľúbenie o novej zemi ľuďom, ktorých si si zapísal do svojho modlitebného zoznamu.

VÝZVA

Niektorí z tvojich „učeníkov“ môžu byť pripravení prijať Krista. To zahŕňa vstup do cirkvi alebo skupiny veriacich. Vži sa do ich pocitov a predstav si, že prvýkrát navštívia vaše zborové zhromaždenie. Akú skúsenosť by prežili títo ľudia? Ako je váš zbor pripravený prijímať a vyučovať nových ľudí? Si otvorený nielen budovať svoj existujúci zbor, ale aj zakladať nové skupiny veriacich? Vytvorte ako spoločenstvo stratégiu na riešenie vašich slabých oblastí. Podel sa o svoje myšlienky s vedením zboru a spolupracuj s ním na realizácii plánu, ako sa stať spoločenstvom sústredeným na „robenie“ učeníkov.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Výsledkom veľkého plánu vykúpenia bude návrat sveta do náručia Božej milosti. Všetko, čo hriech zmaril, bude obnovené. Vykúpený bude nielen človek, ale vykúpená bude aj zem, aby sa stala večným domovom zachránených. Naplní sa pôvodný Boží stvoriteľský zámer. *Svätí Najvyššieho dostanú kráľovstvo a udržia kráľovstvo na večnosť, na večné veky.* (Dan 7,18)“ (PP 342; NÚD 161)

Ale skôr, ako sa to stane realitou, je našou povinnosťou spojiť sa s Bohom v Jeho pláne zasiahnuť svet posolstvom varovania, aby ľudia mohli prijať Božie zaslúbenie nového stvorenia a byť jeho súčasťou.

„Túžim vidieť veľmi veľa robotníkov pri práci pre tých, ktorí nepoznajú svedectvo našej viery. Mnohí dostali veľké svetlo, keď počuli posolstvo troch anjelov, a teraz by mali toto posolstvo hlásať vo všetkých častiach sveta. Túžim urobiť svoj diel a otvoriť cestu ostatným, aby niesli svetlo pravdy. Nech nám Pán pomôže obliecť si celú výzbroj. Veriaci sa majú zjednotiť v slávnostnom diele odovzdania posledného varovania svetu.“ (Letter 390, 1907; nepublikované)

Počas tohto štvrtroka sme študovali rôzne aspekty a problémy súvisiace s Božím poslaním. Tento týždeň sme ukončili naše štúdium skúmaním Zjavenia, ktoré nám pomáha pochopiť, ako vyzerá obnovený vzťah s Bohom. Napokon sme sa zamerali na víziu naplnenia Božieho plánu – nového stvorenia a obnovenia zeme. Je pravda, že skoncovanie s hriechom a utrpením na konci času bude patriť medzi najdesivejšie obdobie dejín zeme. Boh však upriamuje náš pohľad na čas „po“ týchto udalostiach. Zaslúbenie o novej zemi má pre nás byť útechou a povzbudením, že raz sa naplno prejaví Boží pokoj a zavládne radosť a láska.

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Čo je „večné evanjelium“? Prečo alebo čím je toto evanjelium „večné“? Prečo musí byť obsah „večného evanjelia“ základom našej misie?
2. Prečo kladieme taký dôraz na posolstvo troch anjelov? Ako by ste odpovedali na argument, že by sme sa mali sústrediť na Ježiša a nie na niečo také „negatívne“, ako je posolstvo naplnené výstrahami a varovaním?
3. Ako vám tento štvrtrok pomohol pochopiť nielen dôležitosť misie, ale aj to, ako by ste sa vy a váš zbor mohli lepšie podieľať na poslaní, ku ktorému nás Boh povolal?

POUŽITÉ SKRATKY

BIBLICKÉ PREKLADY

Štandardne je v lekciiach použitý Slovenský ekumenický preklad (Vydala Slovenská biblická spoločnosť, 2008).

Keď je použitý iný preklad, je pri odkaze na verš uvedená jedna z nasledujúcich skratiek:

SEvP	Biblia – Písmo Sväte Starej a Novej zmluvy (Vydala Slovenská evanjelická cirkev a. v., 1979)
Roh	Svätá Biblia (z pôvodných jazykov preložil Prof. Jozef Roháček, 1951)
RKC	Sväté Písmo Starého a Nového zákona (Vydal Spolok sv. Vojtecha, 1995)

SKRATKY BIBLICKÝCH KNÍH

Názov knihy	Ekumenický preklad	Preklad prof. Roháčka
Starý zákon - skratky kníh		
Genezis - Prvá Mojžišova kniha	Gn	1Moj
Exodus - Druhá Mojžišova kniha	Ex	2Moj
Levitikus - Tretia Mojžišova kniha	Lv	3Moj
Numeri - Štvrtá Mojžišova kniha	Nm	4Moj
Deuteronómium - Piata Mojžišova kniha	Dt	5Moj
Jozua	Joz	Joz
Kniha sudcov	Sdc	Sud
Rút	Rút	Rút
Prvá Samuelova kniha	1Sam	1Sam
Druhá Samuelova kniha	2Sam	2Sam
Prvá kniha kráľov	1Krl'	1Kráľ
Druhá kniha kráľov	2Krl'	2Kráľ
Prvá kniha kroník (Paralipomenon)	1Krn	1Par
Druhá kniha kroník (Paralipomenon)	2Krn	2Par
Ezdráš (Kniha Ezdrášova)	Ezd	Ezd
Nehemiáš (Kniha Nehemiášova)	Neh	Neh
Ester (Kniha Ester)	Est	Est
Jób (Kniha Jób)	Jób	Jób
Žalmy (Kniha Žalmov)	Ž	Ž
Príslovia (Kniha príslovií)	Prís	Prísl
Kohelet - Kazateľ (Kniha Kazateľ)	Koh	Kaz
Veľpieseň (Pieseň Šalamúnova)	Vľp	P.Š.
Izaiáš (Kniha proroka Izaiáša)	Iz	Iz
Jeremiáš (Kniha proroka Jeremiáša)	Jer	Jer
Náreky (Plač Jeremiášov)	Nár	P.J.
Ezechiel (Kniha proroka Ezechiela)	Ez	Ez
Daniel (Kniha proroka Daniela)	Dan	Dan
Ozeáš (Kniha proroka Hozeáša)	Oz	Hoz
Joel (Kniha proroka Joela)	Joel	Joel
Amos (Kniha proroka Amosa)	Am	Am
Abdiáš (Kniha proroka Obadiáša)	Abd	Ob
Jonáš (Kniha proroka Jonáša)	Jon	Jon
Micheáš (Kniha proroka Micheáša)	Mich	Mich
Nahum (Kniha proroka Náhuma)	Nah	Náh

Habakuk (Kniha proroka Habakuka)	Hab	Hab
Sofoniáš (Kniha proroka Sofoniáša)	Sof	Sof
Aggeus (Kniha proroka Haggeusa)	Ag	Hag
Zachariáš (Kniha proroka Zachariáša)	Zach	Zach
Malachiáš (Kniha proroka Malachiáša)	Mal	Mal

Nový zákon - skratky kníh

Evanjelium podľa Matúša	Mt	Mat
Evanjelium podľa Marka	Mk	Mar
Evanjelium podľa Lukáša	Lk	Luk
Evanjelium podľa Jána	Jn	Ján
Skutky apoštolov	Sk	Sk
List Rimanom	Rim	Rim
Prvý list Korinťanom	1Kor	1Kor
Druhý list Korinťanom	2Kor	2Kor
List Galaťanom	Ga	Gal
List Efezanom	Ef	Ef
List Filipanom	Flp	Fil
List Kolosanom	Kol	Kol
Prvý list Tesaloničanom	1Tes	1Tes
Druhý list Tesaloničanom	2Tes	2Tes
Prvý list Timotejovi	1Tim	1Tim
Druhý list Timotejovi	2Tim	2Tim
List Títovi	Tít	Tít
List Filemonovi	Flm	Filem
List Hebrejom (List Židom)	Heb	Žid
Jakubov list	Jk	Jak
Prvý Petrov list	1Pt	1Pet
Druhý Petrov list	2Pt	2Pet
Prvý Jánov list	1Jn	1Ján
Druhý Jánov list	2Jn	2Ján
Tretí Jánov list	3Jn	3Ján
Júdov list	Júd	Júda
Zjavenie apoštola Jána	Zj	Zj

DIELA ELLEN WHITEOVEJ

Pri slovenských prekladoch diel Ellen G. Whiteovej je uvádzané stránkovanie prvého vydania z Vydavateľstva Advent-Orion.

Skratka

AG
AH
CG
COL
CT
DA
ED
FW
HC
MH

Anglický názov

God's Amazing Grace
The Adventist Home
Child Guidance
Christ's Object Lessons
Counsels to Parents, Teachers and Students
The Desire of Ages
Education
Faith and Works
Our High Calling
The Ministry of Healing

ML	My Life Today
PP	Patriarchs and Prophets
RC	Reflecting Christ
SD	Sons and Daughters of God
T	Testimonies for the Church
TE	Temperance
BC	The SDA Bible Commentary

Skratka

PP/NUD
PK/ZSDT
TV/CL
SA/PN
VS/ZTDS
KP
CK
Vých
CZ

Slovenský názov

Patriarchovia a proroci, Na úsvite dejín
Proroci a králi, Zo slávy do tieňa
Túžba vekov, Cesta lásky
Skutky apoštolov, Poslovia nádeje
Veľký spor vekov, Z tieňa do slávy
Kristove podobenstvá
Cesta ku Kristovi
Výchova
Cesta ku zdraviu a životnej harmónii

Navštívte nás na webovej stránke: <http://www.absg.adventist.org>

Za materiály na štúdium sobotnej školy je zodpovedné Oddelenie sobotnej školy pri Generálnej konferencii (GK) Cirkvi adventistov siedmeho dňa a Oddelenie sobotnej školy pri Česko-Slovenskej únii. Text materiálov bol pri preklade upravený podľa pravidiel dohodnutých s Oddelením sobotnej školy pri GK.

ZÁPADY SLNKA

Poznámka k údajom o západe slnka:

Údaje o západe slnka sú prevzaté z hviezdárskej ročenky a zodpovedajú polohe 19° východne od nultého poludníka a 49. rovnobežke, čo je poloha mesta Martin. (Pre mesto Košice – 8 minút, pre Bratislavu + 11 minút.)

INTERNETOVÉ STRÁNKY SOBOTNEJ ŠKOLY

<http://sobotnaskola.casd.sk>

Základné informácie o sobotnej škole – Aktuálne lekcie vo formáte pdf – Učiteľské lekcie a doplnkové materiály – Predstavenie misijných projektov – Podnety na modlitby

Tému Štúdia Biblie dopĺňa televízna relácia Biblia pre dnešok na **www.HopeTV.cz** vždy od pondelka v archíve a v piatok od 19.30 h vo vysielaní.

PLÁN TEMATICKÝCH SOBÔT, TÝŽDŇOV A ZBIEROK V ROKU 2023

	Téma soboty	Zbierka	VS
--	-------------	---------	----

Október			
7. 10.	Deň modlitby a pôstu		
14. 10.	Deň kazateľskej služby		
14. 10.	Zbierka pre potreby DC ADRA SR	Zbierka pre DC Adra SR	43
21. 10.	Deň daru proroctva		
28. 10.	Sobota stvorenia		
November			
4. 11.	Modlitebný týždeň - začiatok		
11. 11.	Modlitebný týždeň - ukončenie a zbierka pre projekty Globálnej misie	Zbierka MT pre GK	100
18. 11.	e-Modlitebný týždeň mládeže (12.-18.11.)		
18. 11.	Deň sirôt a opustených detí		
25. 11.			
December			
2. 12.	Deň kresťanského správcovstva		
9. 12.			
16. 12.			
23. 12.			
30. 12.	Zbierka 13. soboty pre Stredozápadnú africkú divíziu	Zbierka 13. soboty	13

Informácie pre pokladníkov zboru – misijné zbierky sú odoslané na účet príslušného združenia a zbierky s osobitným určením majú uvedenú prvú časť variabilného symbolu v stĺpci VS, druhá časť variabilného symbolu je číslo zboru.

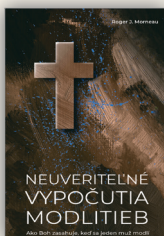
Adresy zborov Slovenského združenia CASD

ZBOR	PSČ	ADRESA	ZAČIATOK BOHOSLUŽBY	
1. Bánovce n/Bebravou	957 01	SNP 637/10	9:30	13:00
2. Banská Bystrica 1	974 01	Rudlovská cesta 37	9:00	-
3. Banská Bystrica 2	974 01	Kollárova 18	9:00	-
4. Banská Štiavnica	969 00	Akademická 20	9:30	-
5. Blatné Remety	072 44	č.130	9:00	12:30
6. Bratislava 1	821 04	Cablková 3	9:30	14:00
7. Bratislava 2	811 08	Ferienčíkova 5	9:30	-
8. Bratislava Dúbravka	841 01	Zborový dom ECAV, M.S. Trnavského 2/A	9:30	-
9. Bratislava Petržalka	851 05	Wolkrova 4	10:00	-
10. Brezno	977 01	Štúrova 19	10:00	-
11. Čadca	022 01	Kukučínova 1069/25	9:30	-
12. Čakanovce	044 45	č. 63, pošta Bidovce	9:00	-
13. Červenica	082 07	č. 74, pošta Tuhrina	9:00	-
14. Filákov	986 01	Ružová 47	9:30	-
15. Gerlachov	059 42	Lúčna 188	9:30	-
16. Kežmarok	060 01	Hradné námestie 24	9:30	13:00
17. Košice 1	040 01	Evanjelický cirkevný zbor a.v., Toryská 1/G	9:00	-
18. Košice 2	040 01	Hlavná 68	9:00	-
19. Krupina	963 01	SNP 2	9:00	-
20. Levice	934 01	J. Bottu 2	9:30	-
21. Liptovský Hrádok	033 01	Hurbanova 221	9:00	-
22. Liptovský Mikuláš	031 01	1. mája 89	9:30	-
23. Lučenec	984 01	Námestie Artézskych prameňov 49	9:30	-
24. Martin	036 01	Viliama Paulinyho Tótha 2	9:30	-
25. Michalovce	071 01	Hviezdoslavova 20	9:00	13:00
26. Myjava	907 01	Brestovec 97	10:00	-
27. Nitra	949 01	F. Mojtu 10	10:00	13:30

28. Nové Zámky	940 63	Dostojevského 26	9:30	-
29. Piešťany	921 01	Zavretý kút 113	9:30	-
30. Poprad	058 01	Ul. Fraňa Kráľa 21	9:15	13:30
31. Poproč	044 02	Nová 7	9:00	-
32. Považská Bystrica	017 01	Centrum 28/33	9:30	-
33. Prešov	080 01	Štefánikova 12	9:30	-
34. Prievidza	971 01	Garbiarska 32	9:30	-
35. Púchov	020 01	ul. 1 mája 878/24	9:30	-
36. Rakúsy – Osada	059 76	Modlitebňa CASD	9:00	14:00
37. Rankovce	044 46	Rankovce 107/A	9:30	13:00
38. Revúca	050 01	Muránska cesta 34	9:00	13:00
39. Rožňava	048 01	Jasná ul. 13	9:00	-
40. Sered'	926 01	Školská 1	9:00	13:30
41. Spišská N. Ves	052 01	Školská 22	9:30	13:00
42. Topoľčany	955 01	Železničiarska 22	9:30	13:00
43. Trenčín	911 01	Horný Šianec 17	9:30	-
44. Trnava	917 00	Kapitulská 23	9:00	14:00
45. Vaďovce	916 13	č. 261	9:30	-
46. Veľký Krtíš	990 01	Škultétyho 35 (budova BJB), tel.: 0907 826 700	10:00	-
47. Zlaté Moravce	953 01	Hollého 10	9:30	-
48. Zvolen	960 01	Sokolská 10	9:30	-
49. Žiar nad Hronom	965 01	u Dušana Šarköziho, tel.: 0904 953 710	10:00	-
50. Žilina	010 01	Škultétyho 9	9:30	-

Zaujalo ma:

KNIHY NA OSOBNÚ EVAJELIZÁCIU

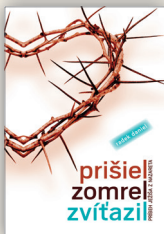
Roger J. Morneau

Neuveriteľné vypočutia modlitieb – Ako Boh zasahuje, keď sa jeden muž modlí

Kniha je o tom, „ako Boh zasahuje keď sa jeden muž modlí“. Autor prešiel dramatickou skúsenosťou obrátenia, ktorú opisuje vo svojej prvej knihe Cesta do nadprirodzeného sveta.

92 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,30 €

Radek Daniel

Prišiel, zomrel, zvíťazil – príbeh Ježiša z Nazareta

Kniha rozpráva príbeh Ježiša z Nazareta, postavy, ktorá viac než dvetisíc rokov vyvoláva v ľuďoch rozporuplné reakcie. Kto to len bol? Aký mal jeho život zmysel? Má vôbec cenu sa o neho ešte dnes, na začiatku dvadsiateho prvého storočia, zaujímať?

216 strán, 13 x 20 cm, brož.

cena 1,80 €

Ellen Gould Whiteová

Túžba vekov – životopis Ježiša Krista

Kniha jedinečným spôsobom predstavuje život a dielo osobnosti, ktorá zásadne ovplyvnila históriu ľudstva – Ježiša z Nazareta. Oslovuje čitateľov svojou jednoduchosťou, zároveň však poskytuje aj hlboký duchovný zážitok.

552 strán, 14 x 20,5 cm, brož.

cena 3,90 €

Ellen Gould Whiteová

Veľký spor – víťazstvo lásky

Autorka jedinečným spôsobom, vykresľuje posledné dve tisícročia svetových dejín – približuje nám ich najdôležitejšie medzníky i niektoré kľúčové postavy. Otvorene sa stavia k problémom, ktoré trápia našu zem. Končí prorockou víziou, ktorá ponúka nádej na novú existenciu ľudstva bez vojen, konfliktov a utrpenia.

448 strán, 14 x 20,5 cm, brož.

cena 3,90 €

Ellen Gould Whiteová

Cesta ku Kristovi

Kniha o hľadaní vnútorného pokoja, pocitu istoty a zmyslu života prostredníctvom osobnosti Ježiša Krista. Pôvodná kniha doplnená o inšpirujúce príbehy.

128 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,50 €

OBJEDNÁVAJTE CEZ ZBOROVÝCH TRAKTÁNIKOV!

KNIHY NA OSOBNÚ EVAJELIZÁCIU

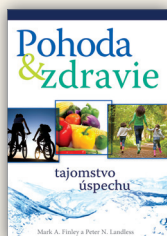

Alf Lohne
Zajtrajšok sa začína už dnes

Kniha sa stala bestsellerom v mnohých krajinách. Autor v nej odpovedá na dôležité životné otázky: Ako môžem byť úspešný? Ako môžem naplno realizovať svoj potenciál v každej oblasti života? Ako môžem nájsť Ježiša Krista a objaviť tak tajomstvo vitality kresťanského života, ktorý vedie do večnosti? Odhaľuje v nej cestu, ktorá vedie k úspechu v práci, manželstve i osobnom živote.

156 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,80 €

Mark A. Finley & Peter N. Landless
Pohoda a zdravie, tajomstvo úspechu

Koľko by ste boli ochotní zaplatiť za to, aby vám niekto prezradil tajomstvo celoživotného zdravia a pohody? Táto kniha môže zmeniť váš život. Dozviete sa v nej, že správna výživa lieči telo a posilňuje myseľ, prekážky zvyšujú vašu odolnosť a že láska spolu s odpustením dokážu uzdraviť vaše srdce!

136 strán, 13 x 20 cm, brož.

cena 1,20 €

Ellen Gould Whiteová
Velká nádej

Denne počujeme o chorobách, vojnách, nezamestnanosti a ekologických haváriách. Táto kniha odhaľuje, prečo je to tak. Nájdete v nej náčrt toho, čo sa bude diať ďalej. Tento pohľad je založený na zdroji, ktorý vo svojich prorockých nikdy nesklamal – na Biblii.

100 strán, 13 x 20 cm, brož.

cena 1,20 €

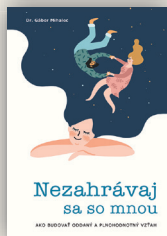

Karen Holfordová, Karen a Ron Flowerovci
Tajomstvo vzťahov

Boli by ste radi, keby vám ľudia, ktorí majú pekné vzťahy, prezradili svoje tajomstvo? Ponúkame vám 31 námetov na oživenie vzťahov.

176 strán, 13,8 x 21,5 cm, viaz.

cena 5,- €

Dr. Gábor Mihalec
Nezahrávaj sa so mnou - Ako budovať oddaný a plnohodnotný vzťah

Pokiaľ dokážeme rozpoznať nevedomé vzory, ktoré ovládajú naše životy, máme predpoklad meniť vzťahy k lepšiemu.

224 strán, 13,8 x 21,5 cm, viaz.

cena 6,- €